

Analýza dotační a rozpočtové politiky v oblasti kultury v městech
Český Krumlov a Poděbrady

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
odborný útvar REGIS

Blanická 4
120 21 Praha 2

Prosinec 2011

Úvodem	3
ČÁST I - ČESKÝ KRUMLOV	5
1. Obecně o Českém Krumlově a jeho stručná historie	6
2. Základní charakteristika města.....	9
3. Základní charakteristika školství.....	13
4. Struktura subjektů poskytujících služby kultury	15
5. Organizace zřizované městem v oblasti kultury	26
6. Charakteristika ubytovacích zařízení	28
7. Základní charakteristika nabídky kulturních služeb.....	29
8. Základní charakteristika koncepce kultury	37
9. Priority v kultuře	41
10. Dotační politika města.....	43
11. Programy Evropské unie – Strukturální fondy.....	53
12. Shrnutí	55
ČÁST II - PODĚBRADY	57
1. Obecně o Poděbradech a jejich stručná historie.....	58
2. Základní charakteristika města.....	64
3. Základní charakteristika školství.....	67
4. Struktura subjektů poskytujících kulturní služby.....	69
5. Organizace zřizované městem v oblasti kultury	72
6. Charakteristika ubytovacích zařízení	78
7. Základní charakteristika nabídky kulturních služeb.....	81
8. Základní charakteristika koncepce kultury	86
9. Priority v kultuře	90
10. Dotační politika města.....	94
11. Programy Evropské unie – Strukturální fondy.....	103
12. Shrnutí	104
Závěrem.....	106

Úvodem

Po studii kulturní politiky a zabezpečení veřejných služeb kultury v krajích ČR zpracovalo a předkládá Národní informační a poradenské středisko pro kulturu studii dvou obcí České republiky.

Byla vybrána dvě města podobné velikosti (cca 15 tis., obyvatel), která lze nepochybně označit za kulturně vyspělá. Mohou se pochlubit kulturní tradicí, rozvinutou kulturní infrastrukturou a bohatou nabídkou akcí a aktivit. Obě programově spojují oblast kultury s turistickým ruchem. Obě mají však ještě něco navíc, což lze nepochybně označit za přidanou hodnotu.

Pro město Český Krumlov patřící do Jihočeského kraje je to kulturní dědictví, pro město Poděbrady v kraji Středočeském je to lázeňská tradice.

Oblast kultury jsme pojali velmi široce a kromě obvyklých domén jsme zařadili i přehled školských zařízení včetně volnočasových. Základní umělecké školy, ale i další subjekty jsou nepominutelným základem místní kultury. Velkou pozornost věnujeme nevládním organizacím a jejich roli při zabezpečení kulturních služeb.

Nedílnou součástí veřejných služeb kultury a nezbytnou podmínkou jejich kvalitního zajištění je udržování a rozvoj jejich hmotné základny – tj. veškerého majetku, který je k poskytování veřejných služeb kultury určen nebo je nezbytný, počítaje v to sbírky včetně knihovních fondů a odbornou péči o ně. Podmínkou kvality odborných činností, na nichž jsou veřejné služby kultury založeny, stejně jako podmínkou kvality veřejných služeb kultury poskytovaných občanům, je odborný potenciál zaměstnanců příslušných právnických osob.

To ovšem vyžaduje i posílení finančních prostředků určených v oblasti kultury na náklady práce. Rozvoj veřejných služeb kultury může být v mnoha lokalitách impulsem i pro pozitivní vývoj na trhu práce

Velkou pozornost věnujeme analýze objemu veřejných finančních toků. Přičemž v městě Český Krumlov zvolili jako nástroj posouzení efektivity satelitní účet kultury. To by mohla být inspirace i pro další obce ČR. Až na výjimky nejsou veřejné služby místní a regionální kultury přitažlivé pro podnikatelský sektor. Je zřejmé, že jak veřejné služby kultury, tak podpora dobrovolných kulturních aktivit jsou nadále existenčně závislé na veřejných rozpočtech.

S ohledem na stabilizaci počtu klíčových kulturních zařízení financovaných z územních rozpočtů, z nichž je v současnosti většina zřizována ÚSC, lze konstatovat, že celkové výdaje na kulturu vykazované v objemu cca 4% z celkových výdajů územních rozpočtů nejsou dostatečné a prakticky postačují pouze k pokrytí nárůstu cen vstupů – včetně mezd).

Pokud si ÚSC ve svých plánech stanovují priority v oblasti kultury, pak se většinou soustředí na vlastní zřizovaná kulturní zařízení, na podporu kulturních aktivit občanských sdružení, na kulturní akce spojené s propagací obce či kraje nebo spojené se záměry cestovního ruchu. Přirozeným způsobem se v těchto prioritách promítají i specifika sídla či regionu.

Možnosti inovací v činnostech kulturních zařízení zřizovaných ÚSC nebo jejich rozvoje jsou zásadním způsobem limitovány finančními prostředky poskytnutými zřizovateli do jejich rozpočtů. Finanční možnosti limitují jak vybavenost prostorami, tak technickými prostředky a v neposlední řadě i kvalitním personálem.

Pokud ČR, resp. veřejná správa v ČR nehodlá rezignovat na podporu kultury, resp. ochrany kulturního dědictví, podporu veřejných služeb kultury a na podporu umění, je nezbytné prosadit do výdajů veřejných rozpočtů na kulturu větší dynamiku.

Je zapotřebí upozornit, že výběr měst neslouží srovnávací analýze. Jedno město je ryze lázeňským sídlem, druhé město je vystaveno většímu zájmu turistů. Výběr byl učiněn i proto, že obě města mají přibližně stejný počet obyvatel. Cílem bylo porovnat, jak se obě města vyrovnávají s oblastí rozvoje veřejných služeb kultury a podporou občanských kulturních aktivit.

PhDr. Jindřiška Gregoriniová
PhDr. Alena Mockovčiaková
Ing. Pavla Válková

Poděkování:

Touto cestou bychom chtěli velmi poděkovat městu Český Krumlov, jmenovitě referentu kultury panu Mgr. Filipu Putschöglvi a starostovi města Poděbrady PhDr. Ladislavu Langrovi za vynikající spolupráci a poskytnutí materiálů a informací.

ČÁST I - ČESKÝ KRUMLOV

1. Obecně o Českém Krumlově a jeho stručná historie

Město Český Krumlov se nachází v jižní části Jihočeského kraje ve stejnojmenném okrese, který sousedí s Rakouskem. Od centra Jihočeského kraje, Českých Budějovic, je vzdáleno 25 km jihozápadním směrem. Rozkládá se pod hřebenem Blanského lesa a protéká jím řeka Vltava. Jedná se o významné turistické centrum Jižních Čech. V Českém Krumlově dnes bydlí 13 377 obyvatel. Historické jádro města si dodnes uchovalo svůj jedinečný středověký a raně novověký ráz a patří mezi nejzachovalejší památkové celky městské architektury v celosvětovém kontextu.

První písemné doklady o Českém Krumlově jsou datovány rokem 1253. Místo je latinsky nazýváno Chrumbenove, později pak Castrum Crummau. Samotný název pochází pravděpodobně původně ze staroněmčiny: Krumben Ouwe, tj. křivý luh, křivá louka. Novodobá historie města je spojena se založením hradu kolem roku 1250. Vlastní město bylo v meandru řeky Vltavy založeno v roce 1274. Usídlila se zde jedna z větví šlechtického rodu Vítkovců, později známá jako páni z Krumlova. Jak hrad, tak i erbovní znak s pětilistou růží po nich zdědili příbuzní Rožmberkové, s jejichž jménem je spojen největší rozkvět zámku a rozvoj i prosperita města.

Rožmberkové, ve své době po králi nejmocnější šlechtický rod v Čechách, sídlili v Českém Krumlově po tři století (1302 - 1602). Během jejich letité vlády nad městem se zde významně rozvíjela řemesla a obchod, stavěly se honosné měšťanské domy. Byly zbudovány masné krámy a pivovary. Nejznámějšími členy rodu byli později Vilém z Rožmberka a jeho mladší bratr Petr Vok, kteří byli velkými milovníky umění a podporovali bohatý kulturní a společenský život. Hrad přestavěli na pohodlné zámecké sídlo a celé město postupně získalo renesanční ráz. Na místě původní věže Dolního hradu vyrostla pod dohledem významného stavitele Baltazara Maggi, podle četných znalců, nejkrásnější renesanční věž v Čechách.

Zadlužení Petra Voka jej v roce 1601 donutilo k prodeji Krumlova císaři Rudolfovi II. Habsburskému. Tím město přestalo být centrem Rožmberského panství. Za vlády právě tohoto rodu vznikla drtivá většina současných obdivovaných gotických a renesančních památek ve městě, významných turistických atrakcí. Na významu začala nabývat i německy mluvící komunita ve městě. Záhy v roce 1622 věnoval Rudolfův následovník Ferdinand II. Český Krumlov štýrskému rodu Eggenberků. Tři generace knížecí rodiny zde pak sídlily až do roku 1719. Nejvýraznější osobností eggenberského rodu byl patrně vévoda Jan Kristián, milovník hudby a divadla. V době jeho vlády bylo postaveno zámecké barokní divadlo, dodnes dochované, a proto unikátní i ve světovém kontextu. Eggenberkové vymřeli bez přímých potomků, takže po roce 1719 se dědictví ujal rod knížat ze Schwarzenbergu. Vynikající hospodáři a politici, blízcí císařskému dvoru ve Vídni, se nechali inspirovat k úpravám a přestavbám interiérů i exteriérů zámku a zámecké zahrady. Schwarzenberg Josef Adam v 2. pol. 18. století provedl poslední výrazné zásahy do podoby města, ale další generace postupně ztratily zájem do této rezidence investovat.

Nicméně paradoxně díky ekonomické a kulturní stagnaci v průběhu téměř celých dvou následujících století se zachoval rozlehlý zámecký komplex spolu s historickým jádrem města v historicky původní a dobovými přestavbami nepoškozené podobě. Současná rozsáhlá rekonstrukce a novodobý rozvoj města směřuje k citlivému uchování svébytného rázu a genia loci. Také proto je od roku 1992 Český Krumlov zapsán na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Prioritou města je, aby se Český Krumlov stal kulturním a turistickým centrem mezinárodního významu. Dokladem toho je i 2. místo v anketě TTG Travel Awards 2011 v kategorii Nejvstřícnější region či město v ČR.

Český Krumlov je ...¹

město kulturního dědictví - 300 památkově chráněných objektů v historickém centru, druhý největší hradní a zámecký komplex v České republice, nejstarší dochované barokní divadlo na světě

město umění a kultury - Egon Schiele Art Centrum, International Art Gallery, 7 muzeí a 4 galerie, četné obchůdky s uměleckými předměty, 5 hudebních festivalů, divadelní festival, otáčivé hlediště

město mnoha zážitků - historické slavnosti, ochutnávka piva v místním pivovaru, jízda na voru po řece Vltavě, noční prohlídky města, kulinářské speciality

město kongresové a incentivní turistiky - konferenční prostory, 5* a 4* hotely, exkluzivní historické prostory, zámecká zahrada, sportovní a historické hry, kulinářské zážitky

město s krásnou přírodou - kopcovitá krajina vhodná pro pěší turistiku, cyklistiku, vyjížďky na koních, hraní golfu, rafting a vodní putování na Vltavě, v blízkosti rekreační oblast přehradní nádrže Lipno, Chráněná krajinná oblast Blanský les, Národní park Šumava

Ráz města je výstižně popsán v dopise císaři z března 1890 „... V kotlině leží toto staroslavné město; stříbrný a mocný proud Vltavy třikrát se zatáčí a omývá, staré věkovaté zdi vážného města – tak jako by se s tím útulným městem ani rozloučiti nechtěl; majestátně vévodí krásná renaissanční věž památného hradu vévody krumlovského městu a kyne laskavě všem přichozím. Z celého hornatého okolí sbíhají se cesty a silnice jako z návrší do údolí a těch dobrých cest a silnic jest tolik, že komunikace s městem jest velmi výhodná, okolí i městu velmi prospěšná. – Český Krumlov co město také povždy rostl a se zvětšoval – neboť byl středem velikého okresu a pradávným sídlem – a tudíž návštěva jeho povždy četná...“²

---

¹ Převzato z: <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/zakinf.xml>

² http://muzeum-krumlov.cz/vys_pribeh.html

Územní členění

Město se skládá ze šesti katastrálních území a deseti místních částí:

- Český Krumlov - části Horní Brána, Latrán, Nádražní Předměstí, Plešivec a Vnitřní Město
- Kladné - Dobrkovice - část Nové Dobrkovice
- Přísečná - Domoradice - část Domoradice
- Slupenec - část Slupenec
- Spolí - Nové Spolí - část Nové Spolí
- Vyšný - část Vyšný

Správní území

Český Krumlov je nejen okresním městem, ale také obcí s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadem. Okres Český Krumlov se skládá ze 46 obcí. Okres Český Krumlov (Českokrumlovsko) je typicky příhraničním regionem, který leží v nejjižnějším cípu České republiky. Jeho jihozápadní, jižní a jihovýchodní hranice je tvořena státní hranicí s Rakouskem v délce 80 km. Na severu a severovýchodě sousedí s okresem České Budějovice, na severozápadě s okresem Prachatice. Rozloha okresu je 1 615,03 km². Je třetím největším okresem v Jihočeském kraji a šestým v celé České republice.

Český Krumlov je členem v těchto sdruženích a organizacích:

- České dědictví UNESCO
- Euroregion Šumava – Jihozápadní Čechy
- Jihočeská centrála cestovního ruchu
- Nadace pro Jihočeské cyklostezky
- Organisation of World Heritage Cities
- Regionální svazek obcí Vltava
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
- Oficiální informační systém Český Krumlov (OIS)
- Svaz měst a obcí České republiky
- Svaz měst a obcí Jihočeského kraje

2. Základní charakteristika města

Počet obyvatel, věková struktura, počet produktivního obyvatelstva, počet nezaměstnaných

Počet obyvatel Českého Krumlova k 31. 12. 2010 činil **13 377 obyvatel**. Poměr žen a mužů je vyrovnaný: **6 543 mužů a 6 834 žen**. Největší skupinu ve městě tvoří lidé ve věku 15-59 let 8414 obyvatel, pak následují senioři nad 65 let 1992 obyvatel a děti do 14 let 1944 obyvatel. Na posledním místě jsou lidé ve věku 60-64 let 1027 obyvatel. Průměrný věk v okrese Český Krumlov k 31.12.2010 byl 39,2 let, z toho 38,2 u mužů a 40,2 u žen. Jde tedy o město s poměrně mladou populací.

Pokud se zaměříme na údaje týkající se okresu Český Krumlov, zjistíme, že v hustotě obyvatel (39 obyvatel na km²) jde nejen o nejmenší okres Jihočeského kraje nýbrž zároveň i o jeden z nejmenších v celé ČR. Více než polovina obyvatel okresu žije v některém z 5 měst, z toho v samotném městě Český Krumlov má trvalý nebo dlouhodobý pobyt, jak bylo výše zmíněno, 13 377 obyvatel. Pro okres je od roku 1991 až po současnost charakteristický téměř rovnoměrný růst počtu obyvatel. Okres je dokladem oprávněnosti demografické teze o nárůstu migrace obyvatel v posledním desetiletí. Počty přistěhovalých jsou přibližně dvojnásobné než počty narozených a stejný poměr platí i mezi vystěhovalými a zemřelými.³

Tabulka 1 Obyvatelstvo podle hlavních věkových skupin k 31. 12. 2010

oblast	Počet obyvatel k 31. 12. 2010				Průměrný věk	Podíl věkových skupin v %			Index stáří
	Celkem	v tom ve věku				0-14	15-64	65+	
		0-14	15-64	65+					
Okres Český Krumlov	61 706	9 814	44 007	7 885	39,2	15,9	71,3	12,8	80,3
Jihočeský kraj	638 706	92 715	446 990	99 001	40,9	14,5	70	15,5	106,8
Česká republika	10 532 770	1 518 142	7 378 802	1 635 826	40,8	14,4	70,1	15,5	107,8

Zdroj: Český statistický úřad Jihočeský kraj

³ Český statistický úřad, http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_ck

Tabulka 2 Muži a ženy podle hlavních věkových skupin k 31. 12. 2010

	Počet mužů k 31. 12. 2010				Průměrný věk mužů
	Celkem	v tom ve věku			
		0-14	15-64	65+	
okres Český Krumlov	30 959	4 979	22 639	3 341	38,2
Jihočeský kraj	314 880	47 396	226 849	40 635	39,6
Česká republika	5 168 799	779 187	3 731 391	658 221	39,3

	Počet žen k 31. 12. 2010				Průměrný věk žen
	Celkem	v tom ve věku			
		0-14	15-64	65+	
okres Český Krumlov	30 747	4 835	21 368	4 544	40,2
Jihočeský kraj	323 826	45 319	220 141	583 66	42,2
Česká republika	5 363 971	738 955	3 647 411	977 605	42,3

Zdroj: Český statistický úřad Jihočeský kraj

Tabulka 3 Počet obyvatel Českého Krumlova k 31.12.2010

	Počet obyvatel				
	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2010	Počet obyvatel ve věku			
		0-14	15-59	60-64	65 a více let
Celkem	13 377	1 944	8 414	1 027	1 992
Muži	6 543	950	4 140	465	854
Ženy	6 834	994	4 274	562	1 138

Zdroj: www.risy.cz

Tabulka 4 Jihočeský kraj – Nezaměstnanost

	2006	2007	2008	2009	2010
Míra registrované nezaměstnanosti celkem v % (k 31. 12.)	5,68	4,47	4,83	7,78	8,50
Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem (k 31. 12.)	20 426	16 452	17 505	27 530	29 545
Volná pracovní místa	5 222	6 983	4 188	1 516	1 850

K 31. 5. 2011 evidovaly úřady práce v Jihočeském kraji celkem **24 390** uchazečů o zaměstnání, z toho 12 532 žen a 11 858 mužů. Celkový počet uchazečů o zaměstnání je o 1 928 nižší než ke konci předchozího měsíce, ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 se snížil o 513. V rámci České republiky patří území Jihočeského kraje k oblastem s podprůměrnou úrovní nezaměstnanosti. Mezi ostatními kraji zaujímá spolu se Středočeským a Královéhradeckým krajem třetí příčku s nejnižší úrovní nezaměstnanosti.

Nejvyšší míra nezaměstnanosti v rámci regionů Jihočeského kraje náleží Táboru – 9,0 %. V ostatních okresech byla situace následující: **Český Krumlov – 8,8 %**, Strakonice – 8,6 %, Jindřichův Hradec – 6,0 %, Písek – 5,9 %, České Budějovice – 5,6 %, Prachatice – 5,2 %,.

Na jedno volné pracovní místo připadlo nejvíce uchazečů o zaměstnání v Táboře (16 osob) a nejméně v okrese Prachatice (7,2 osob).⁴

---

⁴ <http://invest.kraj-jihocesky.cz/cz/projekty/nova-data-o-nezamestnanosti-kveten-2011>

Tabulka 5

Vybrané ukazatele za okres Český Krumlov stav k 31. 12. 2010	Měřicí jednotka	2007	2008	2009	2010
Rozloha ¹⁾	km ²	1 615	1 615	1 615	1615
Počet obcí ¹⁾		46	46	46	46
města		6	6	6	6
Počet částí obcí ¹⁾		214	215	215	215
Počet obyvatel ¹⁾	osoby	61 261	61 516	61 635	61706
ženy		30 553	30 659	30 707	30747
Obyvatelé ve věku ¹⁾					
0 - 14	%	15,8	15,7	15,7	15,9
15 - 64	%	72,4	72,2	71,8	71,3
65 a více	%	11,8	12,1	12,4	12,8
Průměrný věk obyvatel ¹⁾	roky	38,5	38,8	38,9	39,2
muži		37,5	37,7	37,9	38,2
ženy		39,5	39,8	40,0	40,2
Živě narození	osoby	762	765	778	693
Zemřelí	osoby	540	533	602	557
Přistěhovalí	osoby	1 372	1 165	1 029	1 050
Vystěhovalí	osoby	1 334	1 142	1 086	1 115
Sňatky		353	310	275	298
Rozvody		155	231	182	216
Na 1 000 obyvatel					
přirozený přírůstek	‰	3,6	3,8	2,9	2,2
přírůstek stěhováním	‰	0,6	0,4	-0,9	-1,1
celkový přírůstek	‰	4,3	4,2	1,9	1,2
Uchazeči o zaměstnání ¹⁾	osoby	2 382	2 565	3 730	4 042
dosažitelní		2 253	2 453	3 608	3 940
ženy		1 283	1 297	1 824	1 833
se zdravotním postižením		393	420	439	462
Míra registr. nezaměstnanosti ¹⁾	%	6,19	6,78	10,19	11,41
Volná pracovní místa ¹⁾	místa	704	393	114	129
Uchazeči na 1 volné místo ¹⁾		3,38	6,53	31,6	30,5
Registrované subjekty ¹⁾		14 240	14 691	14 827	15 183
fyzické osoby		11 390	11 625	11 604	11 885
Zahájené byty		298	273	113	144
Dokončené byty		235	283	153	184
Děti v mateřských školách	osoby	.	2 040	2 102	2240
Žáci základních škol	osoby	.	5 314	5 157	5 142
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,1	3,0	3,2
Průměrná pracovní neschopnost	%	5,937	5,421	4,526	4,148
Příjemci důchodů celkem	osoby	13 491	13 848	14 229	14 494
starobních plných		7 430	7 702	7 990	8 476
Průměrný měsíční důchod	Kč	8 388	9 241	9 623	9 685
starobní plný		8 491	9 376	9 774	9 850
Zjištěné trestné činy		1 683	1 560	1 357	1 305
Dopravní nehody		931	841	375	304
Požáry		169	125	128	124

1 1) stav k 31.12.2010

Zdroj: Český statistický úřad Jihočeský kraj

3. Základní charakteristika školství

Město je zřizovatelem **čtyř základních škol** a **sedmi mateřských škol**. Pro děti mentálně postižené z blízkého okolí Českého Krumlova je k dispozici Základní škola Český Krumlov v Kaplické ulici. Zřizovatelem školy je Jihočeský kraj.

Střední školy a střední odborná učiliště

V oblasti středoškolského a učňovského vzdělávání se ve městě Český Krumlov nacházejí tři školy.

Gymnázium Český Krumlov

Státní všeobecné gymnázium, zřizované Jihočeským krajem. Gymnázium nabízí osmiletý, šestiletý a čtyřletý typ studia. Více informací o škole je k dispozici na: <http://www.gymck.cz>.

Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky Český Krumlov

Státní střední odborná škola zajišťující výuku čtyřletých maturitních oborů kamenosochařství, propagační výtvarnictví, scénická technika, užitá fotografie a média, užitá malba a výtvarné zpracování keramiky. Více informací o škole je k dispozici na: <http://www.supscck.cz/>

Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště Český Krumlov

Státní střední odborná škola zdravotnická zajišťující výuku čtyřletých studijních oborů zdravotnický asistent a sociální péče. Státní střední zdravotnická škola nabízí studijní čtyřleté obory zdravotnický asistent, sociální péče, ošetřovatelka. Střední odborné učiliště zajišťuje výuku tříletých oborů kuchař-číšník, prodavač, rámař-pozlacovač, truhlář, zedník, instalatér. Více informací o škole je k dispozici na: <http://www.zdravkack.cz/>

Vysokoškolské vzdělávání

Informační a konzultační středisko vysoké školy CEVRO Institut, o.p.s. zahájilo svoji činnost v Českém Krumlově ke dni 1. 1. 2008. CEVRO Institut nabízí jako jediná vysoká škola v regionu obory Politologie, Veřejná správa, a to jak v bakalářském tak i magisterském stupni studia. V bakalářském stupni studia je možné studovat právo v obchodních vztazích. V akademickém roce 2010/11 studovalo již téměř 150 studentů.

Ostatní vzdělávací a volnočasové instituce

Základní umělecká škola Český Krumlov

Základní umělecká škola Český Krumlov je nejstarší školou svého druhu v České republice. Byla založena roku 1780. Dnešní ZUŠ Český Krumlov poskytuje základy uměleckého vzdělávání 850 dětem, mladým lidem i dospělým pod odborným vedením 40 pedagogů. Jejím zřizovatelem je Krajský úřad v Českých Budějovicích. Škola nabízí výuku v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru⁵. Další zajímavostí je skutečnost, že od doby svého založení působí ve stejné budově – v renesančním domě, v Kostelní ulici č.p. 162 (161). Další odloučená pracoviště jsou v Křemži, Horní Plané, Brloze, Kájově a Chvalšinách. Dlouholetá existence školy potvrzuje její význam a přínos pro umělecké vzdělávání obyvatel celého regionu. <http://www.zus-ceskykrumlov.cz/>

Dům dětí a mládeže Český Krumlov (DDM)

Dům dětí a mládeže v Českém Krumlově je krajské školské zařízení s právní subjektivitou, které organizuje zejména volnočasové aktivity pro děti a mládež. Zájmová činnost je organizována v šesti odděleních: jazykové, výtvarné, přírodovědné, technické, estetické a tělovýchovné. Činnost DDM probíhá v rámci pravidelné činnosti, nepravidelné činnosti - organizace různých akcí pro veřejnost, organizuje soutěže a přehlídky vyhlášené MŠMT, prázdninovou činností. DDM každoročně pořádá kulturní akce pro děti a přehlídky a festivaly např. Krumlovská prima sezóna, Dětská Porta, Pohádkový park. <http://www.ddm.ckrumlov.cz/>

Centrum pro pomoc dětem a mládeži (CPDM, o.p.s.)

Obecně prospěšná společnost byla založena městem v roce 1997. Zaměřuje se na aktivity v oblastech prevence společensky patologických jevů, informací a poradenství, neformální výchovy a vzdělávání, podpory vhodného trávení volného času, evropských projektů mládeže a mládežnických iniciativ, pomoci sociálně a zdravotně znevýhodněným či podpory talentů. Zajišťuje školení, kurzy, přednášky, kulturně výchovné projekty a další aktivity související s problematikou a zájmovými oblastmi dětí a mládeže. Centrum je financováno z rozpočtu Odboru školství, sportu a mládeže. <http://www.cpdm.cz/>

---

⁵ Další informace o činnosti ZUŠ jsou v kapitole 7 – Kulturní spolky.

4. Struktura subjektů poskytujících služby kultury

Divadla

Městské divadlo Český Krumlov, o.p.s.⁶

Obecně prospěšná společnost Městské divadlo, založená městem Český Krumlov pořádá ročně více jak 120 představení, které navštíví téměř 18 tisíc diváků. Z divadelních žánrů je to především činohra, loutkové divadlo pro děti i dospělé, v menším měřítku pak současné taneční umění, muzikál, opereta a další. V hudební dramaturgii jsou to koncerty různých hudebních žánrů, převážně však jazzové, folkové a vážné hudby, které probíhají v divadelním sále a v divadelním klubu jako klubové koncerty. Prostory divadla jsou rovněž využívány místními amatérskými soubory (divadelní klub Českokrumlovská scéna a Dětské studio). Dále zde působí Fotoklub Český Krumlov, který provozuje i galerii. Kapacita hlediště je 272 místa. Budova divadla je kulturní památkou.

Městské divadlo je spolupořadatelem významných kulturních akcí. Ve spolupráci s městem a Českokrumlovským rozvojovým fondem pořádá Kouzelný Krumlov, Slavnosti pětileté růže, Svatováclavské slavnosti, Advent a Vánoce. S dalšími partnery také pořádá postupové a další přehlídky Dětská porta, Krumlovská prima sezóna, Pohádkový víkend a Krumlovský medvěd. Tradičně se připojuje k akci Den bez bariér – den s handicapem, určené nejen pro handicapované.

Městské divadlo dále nabízí své prostory k pronájmu a provozuje půjčovnu kostýmů. Divadlo má rovněž k dispozici sály Prelatury v centru města pocházející ze 14. století. Jako doplňkovou činnost poskytuje reklamní a marketingové služby, ubytování, specializovaný maloobchod a realitní činnost. <http://www.divadlo.ckrumlov.cz/docs/cz/mdck.xml>

Barokní divadlo na zámku v Českém Krumlově⁷

Toto divadlo je jedním z nejstarších barokních divadel zámeckého typu ve střední Evropě a reprezentuje nejkompexněji dochovanou barokní divadelní scénu svého druhu na světě. Bylo postaveno podle plánů italských stavitelů Jakuba de Maggi a Pietra Spinetty knížetem Janem Kristiánem z Eggenbergu v roce 1682. Bylo umístěno na V. nádvoří jako samostatná divadelní budova. V té době již působil na zámku profesionální hudební soubor -

---

⁶ Další informace o divadle a jeho činnosti jsou v kapitole 5 – Jiné organizace založené městem.

⁷ Zdroj: <http://www.zamek-ceskykrumlov.eu/prohlidkove-trasy-a-expozice/zamecke-barokni-divadlo/>

Eggenberská knížecí kapela. Od roku 1675 pak i profesionální herecká skupina tvořená přibližně 15 stálými herci, kteří zajišťovali divadelní produkci až do roku 1691, kdy byli z dvorských služeb propuštěni. V letech 1765 -1766 nechal kníže Josef I. Adam ze Schwarzenbergu divadlo přestavět podle plánů Andrey Altomonte. Byla provedena nová výmalba hlediště i jeviště, na níž se podíleli vídeňští umělci Hans Wetschel a Leo Märkl. Ti vytvořili i velký soubor divadelních dekorací. Repertoár schwarzenberského divadla zahrnoval operu, balet i činohru.

V 19. století zdejší divadelní život prožíval období určité stagnace, hrálo se jen příležitostně a vystupovaly zde zejména kočovné herecké společnosti. V roce 1898 bylo divadlo z bezpečnostních důvodů uzavřeno. Ve 20. století bylo divadlo využito pouze krátce, v období 1956 -1964, kdy sloužilo v rámci Jihočeského divadelního festivalu. V roce 1964 byl konstatován havarijný stav divadelní budovy i divadelního inventáře a za dva roky poté byly zahájeny restaurátorské práce na jeho obnově, které trvají dodnes.

Význam zámeckého barokního divadla spočívá zejména v tom, že se do dnešní doby zachovalo v téměř neporušeném stavu bez výraznějších pozdějších přestaveb. Je zde dochována původní divadelní budova (jejíž část pochází z roku 1682), vybavení hlediště z roku 1766, dále orchestřiště, jeviště, jevištní technika a rozsáhlý divadelní inventář například kulisy, kostýmy, rekvizity, osvětlovací tělesa, libreta, partitury atp.

Zámecké barokní divadlo je v současné době využíváno jako funkční divadelní muzeum. Návštěvník si v průběhu čtyřicetiminutové prohlídky prohlédne prostor hlediště s původními dřevěnými lavicemi, vyzdobený dobovou iluzivní nástěnnou malbou a opatřený švédským systémem osvětlení, prostor orchestřiště s unikátním oboustranným notovým pultem pro muzikanty a rovněž prostor dolní mašinerie, vybavený sadami posuvných rámců, lanovody a rumpály.

Velkou zásluhu na dnešní podobě barokního divadla má Nadace barokního divadla zámku Český Krumlov, která společně se správou zámku Český Krumlov a ve spolupráci s Národním památkovým ústavem České Budějovice usiluje o zajištění finančních prostředků na údržbu, restaurátorské a rekonstrukční práce, na výrobu kopií, na provoz divadelního muzea ve vazbě na barokní divadlo. Nadace barokního divadla pořádá v areálu zámku odborné semináře, konference, popularizační a společenské akce, divadelní a hudební festivaly.

Otáčivé hlediště Český Krumlov

Město Český Krumlov je více než půl století představitelem přírodního plenérového divadla s originálním řešením scénického prostoru. Každoročně se tu od června do září odehraje průměrně osmdesát představení, jež navštíví na 55 000 diváků z České republiky i ze zahraničí. Toto unikátní hlediště - točna se nachází v zámeckých zahradách, kde se první

představení, tehdy ještě s hledištěm otáčeným lidskou silou, odehrálo v roce 1958. Dnes zde v rámci divadelního léta hraje svá představení Jihočeské divadlo České Budějovice, které je jeho provozovatelem. Na divadelní produkci před otáčivým hledištěm se podílejí všechny čtyři umělecké soubory Jihočeského divadla – činohra, opera, balet a loutkohra. Točnu vlastní město České Budějovice a pozemek je majetkem Národního památkového ústavu (státu).

Po zařazení Českého Krumlova na seznam světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1992, vznesli zástupci UNESCO proti točně námitky. Stát se s nimi tehdy dohodl na odstranění točny do jara 1999. Ministerstvo kultury ale později lhůtu několikrát posunulo. Zástupci UNESCO poukázali na skutečnost, že se točna nachází v blízkosti letohrádku Bellarie, což je nejcennější stavba zahradní architektury v Čechách. Dle památkářů točna narušuje autentický prostor barokní zahrady. V současné době je situace taková, že existenci točny si přeje jak veřejnost, tak města České Budějovice i Český Krumlov a Jihočeský kraj. Jihočeské divadlo je navíc na točně existenčně závislé. Bez ní by mohlo zachovat čtyřsouborový ansámbl jen stěží. „Výnosy z otáčivého hlediště snižují finanční náročnost divadla. Rozpočet Jihočeského divadla se pohybuje kolem 125 mil. Kč. Celkové příjmy činí cca 35 mil. Kč, což je asi 32%. Výnosy z otáčivého hlediště činí cca 70% příjmů divadla.“⁸

V červnu tohoto roku se uskutečnilo 35. zasedání UNESCO. Ve zprávě z tohoto zasedání UNESCO vyslovuje politování nad tím, že Česká republika nerespektovala termín stanovený světovou organizací pro odstranění hlediště a prodloužila jeho užívání na nynějším místě do roku 2015. Nyní dle odst. 8 a 9 této zprávy Výbor světového dědictví „důrazně vyzývá smluvní stát, aby urychlil proces odstranění otáčivého hlediště a rehabilitoval zasaženou plochu, a znovu opakuje svůj požadavek, aby smluvní stát předložil detailní projekt konečného umístění nového hlediště a dopady na mimořádnou univerzální hodnotu statku v souladu s Příručkou ICOMOS o zhodnocení dopadu na kulturní statky světového dědictví; dále žádá smluvní stát, aby předložil Centru světového dědictví do 1. února 2013 Zprávu o zachování statku a naplňování požadavku zmíněných výše, včetně detailního plánu a harmonogramu pro přesun otáčivého hlediště a zmírnění všech jeho negativních dopadů na mimořádnou univerzální hodnotu statku...“⁹

V případě, že se potvrdí prokazatelné nebo potenciální ohrožení mimořádné univerzální hodnoty statku, může být Český Krumlov zapsán na Seznam světového dědictví v ohrožení. Kroky přijaté v Českém Krumlově UNESCO zhodnotí na svém 37. zasedání v roce 2013. Vyplývá to ze zápisu jednání výboru zveřejněného na webu UNESCO¹⁰.

---

⁸ Rozhovor s ředitelem Jihočeského divadla Jiřím Šestákem:

<http://www.rozhlas.cz/mozaika/divadlo/zprava/otacive-hlediste-v-ceskem-krumlove-a-unesco--598503>

⁹ Noviny města Český Krumlov, srpen 2011, s.2. <http://data.ckrumlov.cz/files/1390-noviny-07-08.pdf>

¹⁰ <http://whc.unesco.org/en/sessions/35COM/>

V říjnu 2011 se na Ministerstvu kultury uskutečnila jednání¹¹ týkající se budoucnosti otáčivého hlediště. Za účasti ministra kultury MUDr. Jiřího Bessera a dalších představitelů ministerstva, zástupců Národního památkového ústavu, hejtmána Jihočeského kraje, primátora města České Budějovice, starosty města Český Krumlov a ředitele Jihočeského divadla byla shodně deklarována nezbytnost uchování příležitosti pro realizaci divadelních představení pod širým nebem v Českém Krumlově před otáčivým hledištěm, a to na stávajícím místě.

Byla ustavena pracovní komise na úrovni ministra kultury, jejímž úkolem je nalezení komplexního řešení revitalizace zámecké zahrady a její zpřístupnění široké veřejnosti jak formou zachování divadelního života, tak posílením relaxační a vzdělávací funkce zahrady pro obyvatele města.

Součástí komplexního řešení revitalizace zámecké zahrady bude architektonická soutěž na novou realizaci otáčivého hlediště. Soutěž bude vypsána neprodleně městem České Budějovice. Na zadání této architektonické soutěže se bude rovněž podílet Národní památkový ústav. Ve spolupráci s Českou komorou architektů zpracuje pro zadání podklady z hlediska památkové péče. Vyhlášení konečného výsledku soutěže je naplánováno na listopad 2012.

Jihočeské divadlo zpracovalo materiál týkající se technických požadavků pro fungování nového otáčivého hlediště včetně návrhů na řešení zázemí divadelní činnosti. Divadlo také zpracuje bližší specifikaci veřejného zájmu o divadelní život v zámecké zahradě a Národní památkový ústav zpracuje bližší specifikaci veřejného zájmu řešení revitalizace zámecké zahrady. Zároveň se uskuteční jednání stran možné cesty delegace Ministerstva kultury do Centra světového dědictví v Sekretariátu UNESCO. Komise doporučila ministru kultury, aby předseda Mezivládního výboru pro světové dědictví a zástupce sekretariátu UNESCO (WHC) byli pozváni ke konzultacím do České republiky v termínu srpen – září 2012. Další jednání pracovní komise se uskuteční 30.11.2011¹².

---

¹¹ Zdroj: <http://www.mkcr.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/dalsi-kolo-jednani-o-krumlovske-tocne-109959/tmplid-228>

¹² Zdroj: <http://www.mkcr.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/dalsi-kolo-jednani-o-krumlovske-tocne-109959/tmplid-228>

Muzea¹³

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Muzeum v současnosti spravuje 22 tisíc evidovaných položek sbírkového fondu, tj. takřka 34 tisíc sbírkových předmětů. Muzejní knihovna obnáší na 5 tisíc knihovních jednotek, z toho více než 1/5 je sbírkového charakteru. Stálá muzejní expozice Historický obraz Českokrumlovsko od pravěku do konce 19. století návštěvníkům přibližuje bohatý dějinný vývoj regionu i města. Sbírky umění Regionálního muzea obsahují téměř 1.600 a uměleckého průmyslu více než 2.600 položek katalogu. Jsou v nich zastoupeny prakticky veškeré kulturní epochy, od gotiky 14. století až po moderní umění konce 20. století. Ve svých snahách o zachování, konzervování, restaurování a vystavování věnuje Regionální muzeum právě těmto sbírkám prvořadou pozornost. Od roku 2010 v muzeu probíhá výstava s názvem „Příběh města Český Krumlov“, která mapuje období od roku 1309 až do současnosti. V roce 1309 byla vydána listina, v níž je, vedle tehdy již existujícího hradu, poprvé písemně zmíněno i město Český Krumlov. „In nostra civitate Crumnaw – v našem městě Krumlově“. Výstava patří, co se týče rozsahu i obsahu k největším projektům za dobu existence muzea.

Součástí muzea je pobočka Památník - rodný domek Adalberta Stiftera v Horní Plané, který mapuje život a dílo tohoto "básníka Šumavy". Památník Adalberta Stiftera byl slavnostně otevřen 23. října 1960 v den 155. výročí spisovatelova narození. Současná dvoujazyčná expozice Adalberta Stiftera rodný kraj vznikla v roce 2005 a obsahově je zaměřena především na Stifterův osobní a tvůrčí vztah k rodné Horní Plané a milované Šumavě. V památníku jsou rovněž každoročně pořádány krátkodobé sezónní výstavy i další kulturní a společenské akce. http://www.museum-krumlov.eu/vys_sbirky.html

Museum Fotoateliér Seidel

Českokrumlovskému rozvojovému fondu, spol. s r.o. se podařilo od dědiců rodiny "fotografa Šumavy" Josefa Seidla koupit jeho dům s unikátním ateliérem v Linecké ulici. V domě z roku 1905, který do roku 1949 sloužil jako rodinný dům s fotoateliérem, se zachovalo původní vybavení (fotokomora, stojany, opony, fotografické přístroje apod.), ale především cca 140 000 skleněných desek, jakož i celuloidové pásy s negativy. Součástí dědictví jsou i alba fotografií a pohlednic, dokumentující dílo Josefa a Františka Seidlových především z oblasti krajinářské tvorby (tzv. „mapy“). To vše tvoří jedinečný soubor dobových snímků. Velmi zajímavá je však i dochovaná bohatá ateliérová tvorba. Tento vzácný „archiv“ z konce 19. a

---

¹³ Zdroj: Strategický plán rozvoje města Český Krumlov – Profil města, str. 56. http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/profil_mesta.pdf

poloviny 20. století je opatřen podrobnou dokumentací, např. i jmény a adresami portrétovaných osob, účty, seznamy apod. Českokrumlovský rozvojový fond, který je od dubna 2005 vlastníkem objektu rodinného domu s ateliérem včetně mobiliáře, významné části díla a práv s tímto majetkem souvisejících, připravil ve spolupráci s domácími i zahraničními partnery projekt, který si kladl za cíl zpřístupnit tento unikátní ateliér veřejnosti. Vzniklo tak muzeum, významně obohacující nabídku turistického ruchu v rámci celého Jihočeského kraje. Zároveň jde o projekt se zásadním rozměrem poznání a připomenutí historie života v širokém regionu, kde spolu po léta žili Češi, Rakušané a Němci. Dům se nachází v městské památkové zóně a byl prohlášen nemovitou kulturní památkou. Díky vysoké míře autenticity a komplexnosti se Museum Fotoateliér Seidel řadí ke skutečným světovým unikátům. Muzeum také pořádá pro žáky základních a středních škol interaktivní prohlídky Seidlova fotoateliéru. Českokrumlovský rozvojový fond získal za tento projekt Cenu Gloria musaealis v kategorii Muzejní počin roku 2008. <http://www.seidel.cz/>

Muzeum loutek - Pohádkový dům

Pohádkový dům – Kabinet loutek Národního muzea je dlouhodobý projekt, jehož záměrem je zpřístupnit sbírkový depozit Národního muzea a kulturně-historický odkaz města a zámku Český Krumlov. Výstava představuje přes 200 historických loutek aranžovaných do tematických celků, mechanický model pouti včetně ruského kola, který zabírá celou jednu místnost, originál mechanického divadla z roku 1815. Loutky jsou zapůjčeny z Divadelního oddělení Národního muzea a z Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. Provozovatelem muzea je agentura Krumlovská inspirace.

<http://www.krumlovskainspirace.cz/>

Muzeum marionet

V historickém objektu bývalého kostela svatého Jošta je umístěna expozice starých českých marionet, kompletních loutkových divadel včetně dekorací a opon z druhé poloviny 19. stol. Kolekce je doplněna moderními skvosty loutkářského výtvarnictví ze sbírek Národního divadla marionet. Součástí muzea je rovněž prodejní galerie, kde si každý návštěvník může zakoupit originální marionetu jako výsledek spojení uměleckého mistrovství a rukodělné práce současných českých umělců - loutkářů a řezbářů. www.marionetmuseum.com

Muzeum stavebních dějin a řemesel v Českém Krumlově

Muzeum nabízí expozici stavebnictví v dobách dávno minulých. Vystavené materiály jsou prezentovány netradiční formou. Informační panely a vitríny byly zhotoveny kompletně druhotně použitých starých dveří a okenních výplní. Muzeum pořádá doprovodné programy pro žáky základních škol. Pro studenty středních a vysokých škol nabízí přednášky s dataprojekcí v muzeu, spojené s tematickou exkurzí v městské památkové rezervaci. <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr63.xml>

Muzeum útrpného práva

Expozice útrpného práva a mučících nástrojů se nachází v zrekonstruovaných prostorách sklepení pod radnicí v historickém jádru města. Na ploše 400m² je vystaveno okolo 100 exponátů a desítky dobových rytin. Mystickou atmosféru celé výstavy dotvářejí voskové figuríny umístěny v autentickém prostředí, zvukové a především dva speciální audiovizuální efekty (upálení čarodějnic a poprava mečem) umocňující emotivní zážitek z prohlídky sklepení a celé výstavy. www.ckrumlov.cz/museumtortury

Wax muzeum

V Muzeu voskových figurín může návštěvník na ploše více než 600 m² vstoupit do historie, ve sklepních prostorech obdivovat umění středověkých řemesel, nasát atmosféru alchymistické dílny a staré krčmy, navštívit dvory a nejbližší osoby českých králů a císařů např. Karla IV., Rudolfa II. a Franze Josefa II.. www.ckrumlov.cz/waxmuzeum

Galerie¹⁴

Agentura českého keramického designu

Agentura je jedinou uměleckou organizací v ČR, která ve svých galeriích celoročně prezentuje keramickou tvorbu profesionálních umělců Čech a Moravy. Tuto tvorbu představuje formou společných výstav, výběrovými prestižními a autorskými výstavami. Agentura provozuje Mezinárodní galerii výtvarného umění (Václavské sklepy), Galerii české kultury (Másebnice), International Art Studio (Na Fortně). <http://www.virtual-gallery.cz/>

Dům fotografie

Součástí této fotogalerie je prodejna, která je věnována fotografickým, uměleckým a dalším publikacím spojených s fotografií. Konají se zde roční reprezentační výstavy zaměřené na tvorbu převážně českých autorů. www.ckrumlov.cz/dumfotografie

---

¹⁴Zdroj: Strategický plán rozvoje města Český Krumlov – Profil města, str. 57.
http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/profil_mesta.pdf

Egon Schiele Art Centrum

Muzeum doplněné obchodem a kavárnou působí v prostorách bývalého pivovaru. Vedle dokumentace o životě a díle Egona Schieleho a celoroční výstavy jeho prací, nabízí na ploše 3 000 m² výstavy klasického a současného umění 20. století. V části muzejního komplexu vznikla řada velkorysých ateliérů pro delší studijní a pracovní pobyty mladých umělců z východní i západní Evropy. Projekt Egon Schiele Art Centra byl realizován díky finanční podpoře z několika stran: Město Český Krumlov dalo k dispozici budovy a spolu s Ministerstvem kultury ČR a Jihočeským krajem podporovalo rekonstrukci těchto památkově chráněných budov. Z rakouské strany byla poskytnuta zásadní podpora Spolkovým ministerstvem pro školství a kulturu a Spolkovým ministerstvem zahraničí. Další příspěvky poskytlo např. hesenské Ministerstvo pro vědu a umění a řada soukromých firem a podnikatelů. Od otevření v roce 1993 se Egon Schiele Art Centrum stalo mezinárodně uznávanou a velmi navštěvovanou institucí. Projekt je čistě soukromou iniciativou, závislou na mimořádném nasazení několika jedinců, na pomoci ze zahraničí, na sponzorech a přátelích. <http://www.schieleartcentrum.cz/>

Fotogalerie v Městském divadle

Své fotografie zde vystavují členové Fotoklubu Český Krumlov. Fotoklub Český Krumlov je občanské sdružení - kolektiv přátel fotografie z Českého Krumlova a okolí. Fotoklub je provozovatelem galerie na základě uzavřené Dohody o spolupráci s Městským divadlem Český Krumlov, které je jejím majitelem. Divadlo dává k dispozici prostory a vybavení. Posláním galerie je prezentovat především výtvarnou fotografii. Fotoklub zajišťuje činnost galerie - koncepci, výstavní plán, realizaci výstav a další organizační záležitosti s nimi spojené. Výdaje na činnost jsou financovány z prostředků členů Fotoklubu (tj. příspěvků, darů), grantů a sponzorských darů. V letošním roce oslaví 50. výročí svého založení. Fotoklub má v současnosti 22 členů. www.fotoklubek.cz

Galerie Doxa

Prezentuje originální a osobitá díla sklářského řemesla ve spektru od užitého umění až k uměleckým originálům absolutních špiček českého výtvarného umění a designu. Galerie představuje sklárny z celých Čech. <http://www.doxa.cz/>

KINO

Kino J&K Český Krumlov – Špičák 134

Kino je provozováno nájemci, Janem Jiříčkou a Jaroslavem Kvapilem, kteří jsou zároveň i provozovateli letního kina na Chvalšinské ulici. Město podporuje provoz kina (včetně letního kina) dotací ve výši 75% skutečných nákladů na elektrickou energii, vodné a stočné, vytápění

a měření znečištění ovzduší. V plné výši město dotuje náklady na provoz kina při představeních filmového klubu a služby spojené s filmovou projekcí (vyjma filmového klubu). V současné době se město chystá na projekt digitalizace kina, na který obdrželo účelovou dotaci ve výši 800 tisíc Kč od Státního fondu ČR pro podporu kinematografie. Celkové náklady na tento projekt budou činit cca 4 miliony Kč. Jeho realizace by měla být dokončena do konce roku 2011. Současná kapacita kina je 238 míst. V kině se odehrává část filmové přehlídky Ekofilm, Přehlídka evropského filmu a Týden dětských filmů. Od roku 2008 se zapojuje do Festivalu vojenských filmů Český Krumlov.

V roce 2008 přišlo město se záměrem zrekonstruovat objekt kina a zřídit v něm multifunkční kulturní vzdělávací a společenské zařízení. Záměrem města bylo přestěhovat do tohoto nově vzniklého objektu i knihovnu. Projekt dosud nebyl realizován.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr225.xml>

Státní hrad a zámek Český Krumlov

Státní hrad a zámek Český Krumlov patří svou architektonickou úrovní, kulturní tradicí i rozlohou mezi nejvýznamnější památky středoevropské oblasti. Se svými více než 300 000 návštěvníky ročně je druhou nejnavštěvovanější památkou v ČR. Pro Český Krumlov se tak stal klíčovou turistickou atraktivitou prvořadého významu.

Vysoké hodnocení místa z řad domácích i zahraničních odborníků vedlo postupně k získání statutu nejvyšší památkové ochrany. V roce 1963 byl Český Krumlov prohlášen městskou památkovou rezervací, v roce 1989 byl areál zámku vyhlášen národní kulturní památkou a v roce 1992 byl celý historický komplex zapsán na Seznam památek světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Areál zámku je jedním z nejrozsáhlejších ve střední Evropě. Zahrnuje čtyřicet budov a palácových stavení soustředěných kolem pěti zámeckých nádvoří a sedm hektarů zámecké zahrady.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště České Budějovice, pracoviště správy Státního hradu a zámku Český Krumlov zajišťuje provoz objektu se zaměřením na prohlídky zámku, údržbu, stavební a restaurátorské práce a je i spoluorganizátorem kulturně společenských aktivit a akcí na zámku. V současné době jsou veřejnosti zpřístupněny I. prohlídková trasa a II. prohlídková trasa zámku s autenticky zařízenými interiéry z 16., 18. a 19. století, válcová Zámecká věž s vyhlídkovým ochozem, unikátní barokní Zámecké divadlo, Zámecké lapidárium, Mezinárodní galerie keramické tvorby v prostorách Václavských sklepů, Galerie české kultury v Máselnici a tematické výstavy ze zámeckých depozitářů, umístěné v budovách Máselnice a ve Sloupové síni. Bohatá nabídka interiérů z jednotlivých historických období umožňuje v letních měsících téměř každodenní pořádání koncertů, divadelních představení, společenských a gastronomických akcí. Další zajímavostí je chov

medvědů, který má na českokrumlovském zámku dlouholetou tradici. Medvědi zde byli chováni už v 2. polovině 16. století za Viléma z Rožmberka. Medvědí výběh je umístěn v hradním příkopu, kde je mohou návštěvníci sledovat.

V současné době řeší NPÚ ÚOP České Budějovice další tři velice náročné projekty, podpořené z prostředků EU a jiných fondů.

Projekt Hradního muzea byl podpořen z Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska. Základní kámen Hradního muzea byl slavnostně položen 31. července 2009. Hradní muzeum bylo vybudováno v komplexu tzv. Hrádku, v patrovém paláci na II. zámeckém nádvoří, který společně se zámeckou věží tvoří charakteristickou pohledovou dominantu města. Muzeum bylo otevřeno pro veřejnost 11. ledna 2011.

Záměrem projektu s rozpočtem cca 40 miliónu korun je oživit komplex Hrádku a v jeho interiérech prezentovat vzácné artefakty ze zámeckých depozitárních fondů, které veřejnosti připomenou nejvýznamnější události, vztahující se k rožmberským, eggenberským a schwarzenberským vlastníkům krumlovského panství. Projekt je výjimečný zejména celoročním provozem a historickým charakterem muzejní expozice.

Vedle prohlídkové expozice by Hradní muzeum mělo být i místem k odpočinku a vzdělávání. V přízemí Hrádku je umístěna kavárna, muzejní obchod, prostor k edukativním aktivitám a vstupní centrum. V patře v prvních dvou místnostech se nachází expozice zaměřená na dějiny hradu a v dalších místnostech je nainstalována kancelář a byt ředitele schwarzenberského panství, dále pak místnost s expozicí církevních památek ze zámeckého depozitáře, schwarzenberská knížecí granátnická garda, mincovna, zbrojnice, kinematograf s promítáním schwarzenberských filmů z počátku 20. století atd. Otevření Hradního muzea je součástí projektu Rožmberský rok 2011, který připomíná významný rod Rožmberků a jeho kulturní dědictví nejen v jižních Čechách.

Postupně se také realizuje velkolepý a nákladný projekt obnovení promenádní komunikace tzv. „Horské zahrady“ ve svahu nad Rybářskou ulicí. Měla by sestávat z chodníků, dřevěných mostků a vyhlídkových teras umožňujících poutavý pohled na město a zámek.

Třetím rozsáhlým projektem je výstava věnovaná historii rodu Rožmberků, která se připravuje v prostorách bývalé Mincovny a představuje z hlediska cestovního ruchu velmi významný stimul k podpoře mimosezóny.

Kostel sv. Víta

Kostel sv. Víta byl postaven v první polovině 14. století jako druhá nejvýznamnější dominanta ve městě. Tato stavba byla vytvořena jako síňové trojlodí s protáhlým pětibokým presbytářem po stranách se sakristiemi a kaplemi Vzkříšení a sv. Jana Nepomuckého. Při západním průčelí kostela byla postavena věž, jejíž dnešní podoba je pseudogotická z konce 19. století. Velkoryse pojatá síťová klenba parlérovského typu a výzdoba interiéru, na které se podíleli nejlepší místní i přizvaní umělci, řadí kostel k významným architekturám této oblasti. Z hlediska kultury a cestovního ruchu je kostel využíván pouze sporadicky při příležitostných prohlídkách a koncertech, dominantní je především jeho duchovní funkce.

Provozovatelem je Římskokatolická farnost, prelatura Český Krumlov. Kostel Sv. Víta byl vyhlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 262 Sb. z 15. 11. 1995.

5. Organizace zřizované městem v oblasti kultury

Příspěvkové organizace

Oblast kultury není ve městě spravována samostatným odborem. Je v gesci oddělení kanceláře starosty, které připravuje podklady kulturní komisi, spolupracuje na pořádání kulturních a společenských akcí města, spravuje Program podpory kultury města Český Krumlov, zajišťuje výkon zřizovatelských funkcí k Městské knihovně v Českém Krumlově, spolupracuje se společností Městské divadlo Český Krumlov, o.p.s.. Oblast památkové péče je spravována v rámci odboru územního plánování a památkové péče.

Městská knihovna v Českém Krumlově

Městská knihovna v Českém Krumlově je od 1.1.1998 příspěvkovou organizací města. Byla pověřena výkonem tzv. regionálních funkcí, tzn. že stejně jako bývalá Okresní knihovna v Českém Krumlově nadále pečuje o menší veřejné knihovny regionu (městské, příp. obecní knihovny, kterých je v regionu celkem 40). Knihovní fond obsahoval k 31. 12. 2010 více než 114 tis. knihovních jednotek. Městská knihovna v Českém Krumlově zahrnuje ústřední knihovnu v Horní 155 a dále provozy - pobočky na sídlišti Plešivec a Mír. Knihovna je střediskem knihovnických, bibliografických a informačních služeb. Pro své návštěvníky připravuje řadu doprovodných akcí. V budově knihovny sídlí i Městská galerie, která je od roku 2008 spravována knihovnou. V galerii se konají výstavy organizované knihovnou. Většinou se jedná o putovní výstavy. Provoz galerie je financován z rozpočtu knihovny.

Jiné organizace založené městem v oblasti kultury

Městské divadlo Český Krumlov, o.p.s.¹⁵

Českokrumlovský rozvojový fond, spol. s r. o.

Společnost Českokrumlovský rozvojový fond byl založen v roce 1991 jako obchodní společnost ve stoprocentním vlastnictví města Český Krumlov, které na počátku do jejího majetku bezúplatně vložilo zhruba pět desítek vybraných nemovitostí - domů, budov a pozemků v historickém centru města.

---

¹⁵ Souhrnné informace o Městském divadle Český Krumlov, o.p.s. jsou v kapitole 4 – Divadla.

Hlavním posláním společnosti je zajištění kvalitních oprav historicky cenných objektů ve městě Český Krumlov, s následným optimálním funkčním a finančním využitím, a to v souladu s cíli rozvoje města. Svoji další činností v oblasti cestovního ruchu přispívá Českokrumlovský rozvojový fond výrazně k podpoře, organizaci a rozvoji cestovního ruchu ve městě a jeho okolí.

V letošním roce bude realizovat 2 velké projekty, které získaly podporu ze strukturálních fondů EU. Prvním projektem je Databanka společné historie Šumavy a Bavorského lesa, jehož cílem je digitalizace díla Josefa a Františka Seidlových, jeho uložení na webových stránkách muzea umožňující přístup nejširší veřejnosti. Celkové náklady projektu činí 19,3 mil. Kč, z nich 17,3 mil. Kč bude financováno z dotace EU. Práce na projektu by měly být dokončeny v dubnu 2012. Druhým projektem je Revitalizace objektů Synagogy a Ateliéru Egona Schieleho v Českém Krumlově. Celkové náklady na projekt činí 24 mil. Kč, většinu požadované částky tj. 22,2 mil. Kč pokryje podpora z EU. Dokončení je naplánováno na polovinu března 2013.

6. Charakteristika ubytovacích zařízení

Návštěvníci města si mohou vybrat ze široké škály ubytovacích zařízení. Český Krumlov nabízí možnosti levného ubytování pro nenáročné turisty, ale také samozřejmě pobyt v hotelech, které uspokojí i ty nejnáročnější návštěvníky. Ubytovaní je možné v kempu, hostelech, turistických ubytovnách, v privátech, pensíoněch a hotelech všech kategorií.

Tabulka 6 Počet lůžek v Českém Krumlově

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hotel	599	674	713	1047	1 047	1 047
Pension v centru	875	884	848	496	469	527
Jiné ubytování v centru	106	140	174	507	553	511
Pensiony mimo centrum	442	631	738	785	817	810
Rodinné domy	274	324	420	509	520	499
Ostatní zařízení	529	581	882	970	974	1174
Celková kapacita	2 825	3 234	3 775	4314	4 380	4 568

Zdroj: město Český Krumlov

Tabulka 7 Lůžkodny v Českém Krumlově

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hotel	216 445	232 482	260 245	382155	382 155	382 155
Pension v centru	319 375	322 660	309 520	181040	171 185	192 355
Jiné ubytování v centru	38 690	51 100	63 510	185055	204 035	186 515
Pensiony mimo centrum	166 440	197 009	269 370	286525	298 205	295 650
Rodinné domy	100 010	118 260	153 300	185785	181 040	182 135
Ostatní zařízení	193 085	212 065	321 930	354050	355 510	428 510
Celková kapacita	1 034 045	1 133 576	1 377 875	1574610	1 592 130	1 667 320

Zdroj: město Český Krumlov

Tabulka 8 Přenocování v Českém Krumlově

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hotel	95 078	92 823	109 518	112 814	106 175	123 054
Pension v centru	58 230	59 874	26 406	25 674	20 038	24 790
Jiné ubytování v centru	75	31	17 415	28 453	19 566	17 666
Pensiony mimo centrum	24 676	41 301	38 120	36 615	40 340	36 499
Rodinné domy	361	736	983	3 058	3 382	4 962
Ostatní zařízení	40 424	6 875	12 085	9 033	8 918	12 015
Celková kapacita	218 844	201 640	204 527	215 647	198 419	218 986

Zdroj: město Český Krumlov

7. Základní charakteristika nabídky kulturních služeb

Město nabízí svým obyvatelům a návštěvníkům rozmanité kulturní a společenské vyžití. Vedle návštěvy Městského divadla, muzeí a galerií, kina, knihovny a památkových objektů jsou to kulturní a společenské akce, události a festivaly, které se konají v průběhu celého roku a jsou hojně navštěvované.

Kulturní akce

Kouzelný Krumlov

Městská slavnost, která se koná každoročně na přelomu dubna a května, a v jejímž programu najdeme stavění máje, zapálení vatry, lampiónový průvod, festival ZUŠ Český Krumlov, program pro děti (např. výroba čarodějnických kostýmů), májové odpoledne otevřených muzeí a galerií a Krumlovský veletrh. Letos se uskutečnil již sedmý ročník. Novinkou letošního roku je zařazení multižánrového festivalu Tyjátrfest, který se uskuteční v pivovarských zahradách. Představí se autorská divadla z Kutné Hory, kutnohorské kapely a výtvarníci. <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr421.xml>

Slavnosti pětilisté růže

Renesanční městské slavnosti se konají každoročně v polovině měsíce června. Jedná se o největší kulturní akci v městě. Během tří dnů se konají rytířské turnaje a šermířské souboje, historické řemeslné trhy, hrají pouliční divadla, a to vše za doprovodu středověké hudby. Vrcholem slavností je pak velkolepý historický kostýmovaný průvod, v němž nechybí rytíři na koních a především slavné osobnosti, spjaté s dávnou historií města. Slavnosti obsadily 1. místo mezi akcemi v soutěži Ceny Kudy z nudy 2010, kterou každoročně vyhlašuje agentura Czech Tourism. Pro tyto renesanční slavnosti hlasovalo více než 1100 českých cestovatelů. Do slavností se aktivně zapojují i krumlovští občané, mimo jiné i tím, že se účastní průvodu v historických kostýmech.

Letošní ročník slavností byl věnován Petru Vokovi a událostem s ním spojených, např. cesty do Nizozemí a Anglie v letech 1562 a 1563, kde se setkal s Vilémem Oranžským a královnou Alžbětou I. Dále tažení Petra Voka na Turka v roce 1594 či sňatek s Kateřinou z Ludanic v roce 1580. Byly připomenuty i legendy spojené s jeho narozením (pověst o Bílé Paní, chůvě Petra Voka), či jeho úmrtím v roce 1611 (pověst o rožmberském hrobu). Tyto slavnosti jsou jednoznačně nejnavštěvovanější akcí mezi obyvateli města a nejen mezi nimi. Slavnosti každoročně přilákají i mnoho českých i zahraničních turistů. Návštěvnost celé akce se pohybuje okolo 20 tisíc návštěvníků. <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr432.xml>

Svatováclavské slavnosti

Slavnosti se konají v září a jsou poctou svatému Václavovi, patronu nejen české země a města Český Krumlov, ale také vinařů a pivovarníků. Tyto tradiční podzimní slavnosti nabízejí

vedle kulturních zážitků i zážitky gastronomické. Mezi oblíbené akce patří např. Svatováclavský trh, speciální Svatováclavské menu, Svatováclavská noc otevřených muzeí a galerií a další bohatý kulturní program, kde nemůže chybět přehlídka folklorních souborů či svatováclavský jarmark. Letos se uskutečnil již desátý ročník.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/svatovaclavskeslavnosti.xml>

Advent a Vánoce v Českém Krumlově

Českokrumlovský adventní a vánoční program se každoročně soustředí na víkendy. Víkendový program v centru města je ideální příležitostí pro setkání místních obyvatel i občanů z okolních obcí. Konají se speciální vánoční trhy, které jsou spojené s pestrým kulturním programem, který spoluvytvářejí zejména místní kulturní spolky a sdružení. Advent a vánoční program jsou po Slavnostech pětileté růže mezi obyvateli města druhou nejnavštěvovanější akcí. <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr402.xml>

Další kulturní akce a festivaly

Krumlovský masopust

Tradiční akce, kde nechybí ukázka domácí zabijačky, masopustní veselice, maškarní rej a masopustní průvod městem.

Rožmberský rok 2011¹⁶

V roce 2011 uplyne 400 let od úmrtí posledního mužského potomka nejvýznamnějšího šlechtického rodu Rožmberků Petra Voka. Projekt Rožmberský rok 2011 byl iniciován Národním památkovým ústavem jako správcem někdejších rožmberských rezidencí - hradu Rožmberk a zámků v Českém Krumlově, v Třeboni a na Kratochvíli za účelem připomenutí tohoto významného rodu. Partnerem a spoluorganizátorem projektu je Jihočeský kraj, dále se podílejí významné instituce, jako je Správa Pražského hradu, obce, církve a řada privátních subjektů. Během tohoto roku připomínají odkaz rodu Rožmberků dvě velké výstavy v Praze, rožmberské expozice muzeí zřízených Jihočeským krajem, slavnosti jihočeských měst a obcí či divadelní představení ze života Rožmberků. Tento projekt je jedním z nástrojů podpory cestovního ruchu Jihočeského kraje. V rámci Rožmberského roku 2011 mohou návštěvníci navštívit expozici Příběh města Český Krumlov nebo výstavu rožmberských kostýmů v Regionálním muzeu, poprvé vstoupit do Hradního muzea na zámku, vrátit se v

---

¹⁶ Zdroj: Zpravodaj města Český Krumlov, prosinec 2010, <http://data.ckrumlov.cz/files/145-zpravodaj-cesky-krumlov-prosinec-2010.pdf>

čase zpátky během Slavností pětileté růže nebo Renesanční noci na zámku.
www.rozmberskyrok.cz

Festival barokních umění

Tato ojedinělá kulturní akce nabízí nesmrtelná díla barokních umělců – stavitelů a hudebních skladatelů v autentických prostorách města. Návštěvníci festivalu si tak mohou vychutnat chrámovou hudbu v klášterním kostele nebo operu na scéně zámeckého barokního divadla. K exkluzivitě festivalu přispívá i skutečnost, že k nastudování jsou vybírána díla dosud nepublikovaná a v moderní době neprovozovaná. K vyhledání zajímavého titulu slouží náročný výzkum v rakouských, německých a italských archivech.
<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr379.xml>

Festival komorní hudby

Festival vážné hudby má v Českém Krumlově vůbec nejdelší tradici. Každoročně na přelomu května a června zahajuje zdejší hudební sezónu. Představují se zde tuzemští i zahraniční hosté. V roce 2011 se uskutečnil jeho již 25. ročník. Pořádá jej nadační fond Festival komorní hudby. Nadační fond byl založen v roce 1991 a navázal svou činností na festival klasické hudby s nejdelší tradicí v Českém Krumlově (od r. 1987). Od roku 1998 se v řadách účinkujících hudebníků začala pravidelně objevovat i významná jména zahraničních interpretů díky spolupráci s mezinárodním hudebním festivalem Pražské jaro. Každý festivalový ročník je uváděn organizačně náročným projektem, "Barokní noc na zámku Český Krumlov". Festival komorní hudby se totiž snaží, ve spolupráci s Nadací barokního divadla, rekonstruovat průběh barokních slavností. Večer oslavující hudbu, tanec a operu je situován do interiérů a exteriérů krumlovského zámku. Festival komorní hudby Český Krumlov se snaží oslovit svým programem nejen posluchače klasické hudby, ale také příznivce jiných žánrů. Pořádá proto každý rok vždy jeden koncert z „nevážného“ hudebního světa.
<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr420.xml>

Festival staré hudby

Jedná se o každoroční letní specializovaný festival, zaměřený na hudbu gotiky, renesance, baroka a klasicismu v podání renomovaných souborů staré hudby z ČR i ze zahraničí. Součástí akce jsou také koncerty etnické a alternativní hudby, world music, historický a výrazový tanec, multimedia, workshopy a výstavy. Festival je členem mezinárodní organizace CEFEMA (Central European Festival Early Music Asociation), sdružující evropské festivaly staré hudby s hlavním sídlem v Utrechtu, a Českých kulturních slavností, zaměřujících se též na propagaci české hudby v zahraničí. Jedná se o nejstarší festival svého druhu v ČR, dnes již evropského významu, jenž spolupracuje i s mnohými zahraničními festivaly obdobného zaměření a též se podílí na pořádání interpretačních kurzů staré hudby. Jeho ředitelkou je od počátku Dr. Hana Blochová, hudebnice, spisovatelka, historička a kritička umění, žijící v

Českém Krumlově. V červenci 2011 se uskutečnil jeho 20. jubilejní ročník.
<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/festivalstarehudby.xml>

Mezinárodní hudební festival Český Krumlov

V letošním roce se konal již 20. ročník této nejdelší letní hudební přehlídky v České republice. Festival probíhá od poloviny července do konce 3. týdne měsíce srpna. Je největší kulturní událostí Jihočeského kraje, která je navštěvována politickou reprezentací, členy diplomatického sboru, významnými osobnostmi hospodářské sféry a návštěvníky z tuzemska i ze zahraničí. Festival se profiluje jako mnohožánrová hudební přehlídka, čímž se odlišuje od ostatních festivalů v České republice a oslovuje tak širší spektrum cílových skupin. Ze zastoupených žánrů si její návštěvníci mohou vychutnat operu, symfonické koncerty, komorní koncerty, jazz, populární národní večery s gastronomií, operní galakoncerty, recitály, sborové koncerty aj.. Dramaturgie sleduje možnost plného využití unikátních interiérů a exteriérů Českého Krumlova v zájmu umocnění zážitku z hudební produkce. Festival představuje světové hvězdy i české umělce a v neposlední řadě dává prostor i mladým, začínajícím umělcům. Spojení atraktivního prostředí historického města a koncertů hudby mnoha žánrů od 15. století až po současnost, navíc za účasti řady slavných českých i světových interpretů, vydobylo festivalu skvělé renomé. Přehlídka je nejen vrcholem krumlovského kulturního léta, ale jednoznačně i přední kulturní akcí v rámci celé České republiky. Pořádá ji agentura Auvix, s.r.o. společně s Mezinárodním hudebním festivalem Český Krumlov, o.s. a Národním památkovým úřadem ÚOP České Budějovice. Koná se pod záštitou a za účasti prezidenta ČR, ministra kultury ČR, ministra zahraničních věcí ČR, ministra průmyslu a obchodu ČR, hejtmána Jihočeského kraje a velvyslanců zemí zúčastněných umělců.

Na letošním jubilejním ročníku vystoupili tři slavní tenoři – José Cura, Ramón Vargas a Plácido Domingo, dále charismatický violoncellista Mischa Maisky a legendární jazzman Arturo Sandoval. Nechyběla ani operní koprodukce s Jihočeským divadlem inscenovaná před otáčivým hledištěm - Leoncavallovi Komedianti v čele s Josém Curou. A v neposlední řadě mladí umělci houslisté, které představil Václav Hudeček.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/mezinarodnihudebnifestival.xml>

Jazz na konci léta

Festival jazzové a alternativní hudby, který připravuje vždy jednou za měsíc koncert a vrcholí zářijovými festivalovými koncerty. Jazz, swing, blues, dixiland - to vše zní, kromě tradičních koncertních prostor, ve spontánní atmosféře dvorků a náměstí, kaváren a hospůdek.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/atr172.xml>

Jazzky Krumlov

Festival Jazzky Krumlov vznikl v roce 1997, ale tehdy ještě pod názvem Umělecká Beseda a zastřešoval i další činnosti. Později byl přejmenován na Srdce Vltavy o.s. a navázal na

započatou tradici. Od roku 2008 nese název Jazzky Krumlov o.s. a hlavní činností této společnosti je v průběhu roku pořádání koncertů jazzové a alternativní hudby a na začátku září pak pořádání víkendového festivalu.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/jazzkykrumlov.xml>

Den s handicapem – den bez bariér

Smyslem akce Den s handicapem je alespoň na jeden den zpřístupnit Český Krumlov a jeho vybrané kulturní památky návštěvníkům se zdravotním postižením pomocí asistentů a prostřednictvím provizorních nájezdů. Akce nechce pouze poukazovat na nelehkou situaci zdravotně postižených a množství překážek, které musí v běžném životě překonávat, ale chce zejména motivovat širokou veřejnost k zamyšlení nad tím, co může každý z nás udělat pro handicapované ve svém okolí. Den s handicapem organizuje již od roku 2004 Kiwanis club Český Krumlov. <http://www.ckrumlov.info/docs/cz/denshandicapem.xml>

Na webových stránkách: www.ckrumlov.cz/handicap je k dispozici průvodce pro lidi s omezenou schopností pohybu a orientace. Průvodce je zpracován z pohledu vozičkáře na mechanickém invalidním vozíku. Obsahuje 7 tras, mapu města a zámku pro handicapované a přehled dostupnosti města.

Dny evropského dědictví

European Heritage Days (EHD): Akce, kdy jsou každoročně v měsíci září návštěvníkům otevřeny jinak nepřístupné objekty a prostory českokrumlovských památek. V rámci EHD jsou pořádány nejrůznější doprovodné akce - přednášky, koncerty, městské slavnosti, ale i soutěže a další kulturní programy. Dny jsou významnou celoevropskou kulturně poznávací, společenskou a výchovnou akcí. V České republice se EHD konají pravidelně od roku 1991 v první polovině měsíce září. Od roku 1998 je jejich hlavním garantem Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, které vždy ve spolupráci s jedním z členských měst pořádá národní zahájení. Partnery hlavního garanta jsou Ministerstvo kultury ČR a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Od roku 2001 se součástí Národního zahájení EHD stalo i udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel ministrem kultury ČR.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/dnyevropskehodedictvi.xml>

Ekofilm

Mezinárodní filmový festival o životním prostředí a přírodním a kulturním dědictví. Koná se každoročně začátkem října v jižních Čechách, ve městech České Budějovice a Český Krumlov (od roku 1997). Spojení festivalu s historickým městem na Vltavě není náhodné. Ekofilm se v současné době věnuje i kultuře a problematice ochrany památek. Širokému okruhu diváků přináší významný zdroj nejnovějších informací o stavu přírody a životního prostředí v různých zemích světa a v mnoha případech i fakta o řešení závažných kauz. Festival vznikl v roce 1974 v Ostravě a dnes je vůbec nejstarším filmovým festivalem svého druhu v Evropě. Festivalový štáb spolupracuje také s Přírodovědeckou fakultou Jihočeské

univerzity a s dopravní společností Buscentrum, která festivalu poskytuje Kinobus. V rámci festivalu probíhají na akademické půdě i v různých jihočeských městech semináře, nebo komentované projekce, pro žáky, studenty i pro veřejnost.

<http://www.ckrumlov.info/docs/cz/ekofilm.xml>

Kulturní spolky

Ve městě dále působí mnoho kulturních spolků (nejčastější formou je občanské sdružení) a jednotlivců. Je poměrně složité zmapovat jejich počet a strukturu, protože ne všechny se zapojují do grantových programů města. Vedle finanční pomoci město nabízí spolkům propagaci na svých internetových stránkách, v Kulturním kalendáři a Novinách města Český Krumlov. Dále město pomáhá asistencí Městské policie a odborů Městského úřadu, záštitami vedení města, honorovaným zapojením do městských slavností nebo účastí při reprezentačních akcích města.

Mezi nejznámější subjekty v regionu patří českokrumlovský dětský pěvecký sbor, který byl založen při Základní umělecké škole Český Krumlov v roce 1995. V současnosti v něm zpívá přes 200 dětí ve věku 4 až 18 let v 5 odděleních: Diblíci, Lentilky, Brumlíci, Medvíďata a Krumbrumchór. Jeho sbormistrem je Lukáš Holec. Sbor se řadí k vynikajícím dětským pěveckým sborům v ČR. Má za sebou řadu úspěchů jak v ČR, tak v zahraničí, několik stovek vystoupení, množství cen a nahrávek. Jeho repertoár je velmi široký – od baroka po modernu, nejvíce je zastoupená česká tvorba. <http://www.medvidatack.cz/>

Rovněž taneční soubory ZUŠ Český Krumlov se během krátké doby staly neodmyslitelnou součástí kulturního života v Českém Krumlově. Účinkují nejen na akcích základní umělecké školy, ale své taneční výkony předvádějí i na různých soutěžích, předtančeniích, podnikových oslavách, recepcích aj. Taneční obor vede Marta Begovičová.

V oblasti amatérského divadla zde není možné nezmínit Divadelní klub Českokrumlovská scéna, který byl založen v roce 1945. Do dnešního dne se v souboru vystřídaly na tři stovky členů a bylo uvedeno více než půldruhého sta titulů. Na repertoáru byly jak klasické české divadelní hry, tak díla světových dramatiků a vlastní pořady. Od roku 1993 tvoří soubor převážně mladá generace herců. Soubor hraje svá představení jak na domovské scéně, tak po celé republice. Patří k nejlepším amatérským divadelním souborům u nás, což dokazuje opakovaná účast na prestižních celostátních přehlídkách včetně Jiráskova Hronova. Kromě toho se podílí ve spolupráci s Městským divadlem Český Krumlov na organizaci dalších kulturních aktivit, např. Kouzelný Krumlov, Slavnosti pětileté růže, Advent atd. <http://www.ck-scena.cz/>

Ve městě dále působí oblasti komorní hudby amatérské těleso Smyčcový orchestr Český Krumlov. Orchestr vznikl v roce 1984 s názvem Smyčcový orchestr Jihočeských papíren,

neboť ty byly jeho zřizovatelem. Nadšením hráčů a jejich usilovnou prací se orchestr brzy vypracoval do podoby známého hudebního tělesa nejen v regionu, ale i v republice. Orchestr má na svém kontě přes 600 vystoupení a samostatných koncertů doma i v zahraničí. Je interpretem skladeb baroka, renesance, klasicismu i skladeb současných skladatelů, kteří své skladby zkomponovali právě pro něj. Dirigentem je Martin Peschík, vedoucím RNDr. Lubomír Braný, CSc. Orchestr byl opakovaně pořadatelem jedné etapy Národního festivalu komorní a symfonické hudby.

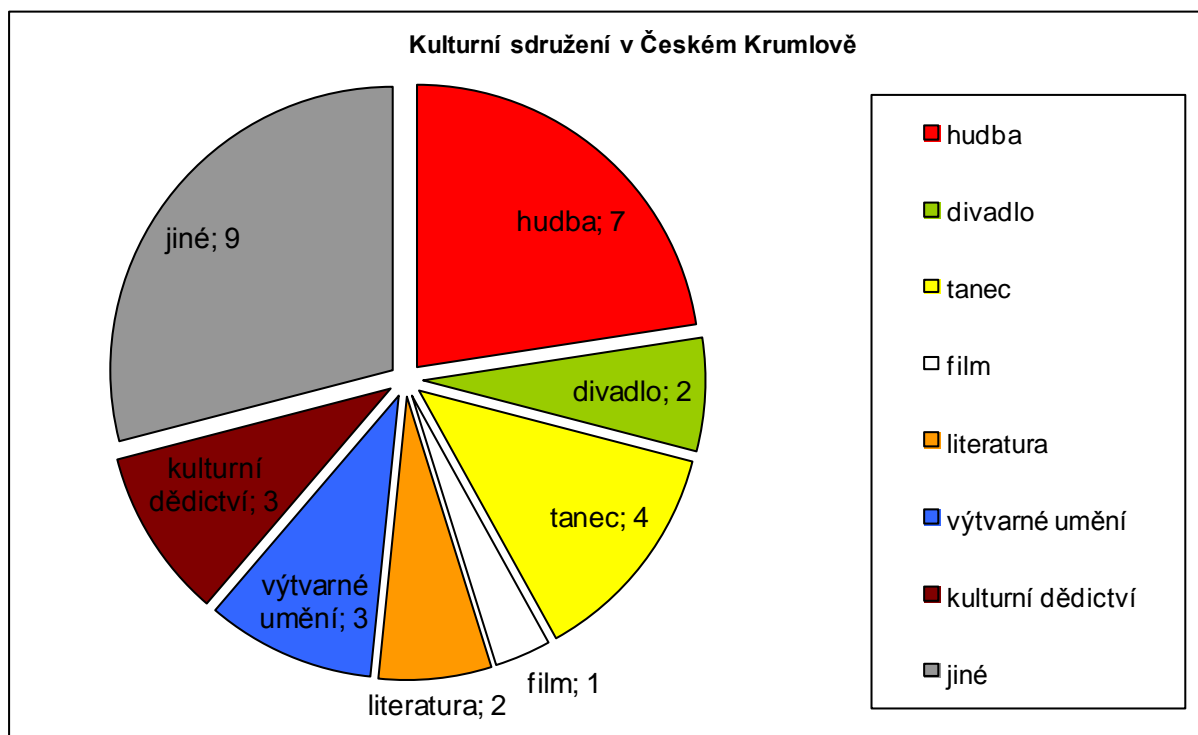
Veřejnosti známí jsou Krumlovští pištci. V souboru hrají děti a dospělí ve věku od 6 do 22 let na všechny druhy zobcových fléten. Vystupují v dobových kostýmech. Ve svém repertoáru mají gotické, renesanční a barokní skladby v několikahlasých úpravách se zpěvem a ukázkami renesančních tanců. Ročně absolvují vystoupení doma i v zahraničí, a to zejména při městských historických slavnostech, na hradech a zámcích, v programech pro turisty, při mezinárodních seminářích, festivalech a podobně. Soubor je v současné době rozdělen do 4 samostatně fungujících oddělení podle věku a dovedností svých členů. Od založení souboru (1988) až do roku 2008 byla vedoucí tohoto souboru paní Věra Hanzalíková. Od roku 2008 převzaly vedení souboru Renata Pyšiková a Lenka Indrová a společnými silami vedou Přípravku, Písklata a Pážata, dětská oddělení se kterými už také samostatně vystupují. Petra Marie Slavková, jakožto jedna z nejdéle aktivních členek vede Pištce (nejstarší oddělení souboru). <http://www.pistci.cz/>

Ve městě dále působí např. Městský pěvecký sbor Perchta Český Krumlov. Sbor vznikl v roce 1994 jako smíšený. Je složen z cca 30 amatérských zpěváků, převážně občanů města, kteří se ve svém volném čase věnují sborovému umění a snaží se ho na co nejvyšší úrovni prezentovat svým spoluobčanům a návštěvníkům města. Průměrný věk členů souboru je 39 let. Tradičně se účastní většiny kulturních akcí pořádaných městem. Činnost souboru je zaměřena zejména na obohacení kulturního života města se zvláštním zřetelem na období mimo hlavní turistickou sezonu (podzim, zimu a jaro). <http://www.perchta.cz>

Známý je také Folklórní klub – soubor Růže Český Krumlov. Účastní se folklorních akcí v ČR i v zahraničí. Cílem jeho práce je uchovat folklór Českokrumlovska. Mezi další soubory a spolky, které obohacují kulturu ve městě, patří např.: Jihočeské lékařské kvarteto, Fioretto, skupina historických tanců, Obec baráčníků Český Krumlov, Krumlovský komorní orchestr a další.

Rozdělení spolků a sdružení podle provozovaných aktivit

Obrázek 1 Kulturní sdružení v Českém Krumlově

Zdroj: město Český Krumlov

8. Základní charakteristika koncepce kultury

Koncepční a strategické dokumenty v oblasti kultury

Kultura je podporována na základě schválených strategických dokumentů města. Patří mezi ně:

- **Strategický plán rozvoje města Český Krumlov**
- **Akční plán rozvoje města Český Krumlov**

SWOT analýza - kultura¹⁷

Silné stránky

- historické a kulturní prostředí a dědictví
- zařazení města na Seznam světového dědictví UNESCO
- existence managementu cestovního ruchu
- pozitivní, atraktivní obraz města
- nadstandardní nabídka kulturních aktivit
- existence institucí s celoroční činností ve prospěch občanů i návštěvníků
- vlastní kulturní aktivity občanů města a jejich zájmových sdružení a spolků
- bezpečnost města
- členství České republiky v EU
- přítomnost uměleckých škol

Slabé stránky

- kultura není chápána jako multiplikační efekt pro ekonomiku města
- absence koncepce podpory kultury, priorit a kulturní politiky
- stagnace finančních prostředků na podporu kultury z rozpočtu města a ostatních zdrojů
- nedostatečně využívaný koordinační systém akcí na území města
- nedostatečná dopravní infrastruktura
- nevyhovující stávající technický stav některých zařízení pro kulturní a společenské akce

---

¹⁷ Převzato z: SWOT analýza - Strategický plán rozvoje města Český Krumlov, Český Krumlov, září 2008, str. 42. http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/str_final.pdf

- absence multifunkčního kulturního zařízení
- nedodržování vyhlášek města pořadateli akcí (nevhodná reklama, noční klid...)
- odliv rezidentů z historického jádra města
- oslabení vztahu obyvatel okrajových částí města k historickému jádru

Příležitosti

- geografická poloha (příhraničí, Šumava, Lipno a České Budějovice)
- soužití etnických menšin
- možnost využití externích finančních zdrojů

Hrozby

- živelné pohromy
- neklidná mezinárodní situace

Kultura je obsažena ve Strategickém plánu rozvoje města Český Krumlov celkem ve třech SWOT analýzách¹⁸. Jsou to výše citovaná SWOT analýza – kultura a dále: SWOT analýza – cestovní ruch a SWOT analýza – ochrana kulturních a historických hodnot. Význam kultury pro rozvoj města je tedy více než zřejmý.

V oblasti cestovního ruchu kultura zaujímá významné místo. Mezi silné stránky patří zejména historické a kulturní prostředí a dědictví a zařazení města na Seznam světového dědictví UNESCO. Pro rozvoj cestovního ruchu je důležitá rovnoměrná celoroční kulturní a turistická nabídka. Ta je v Českém Krumlově nedostatečná, a proto je zařazena mezi slabé stránky analýzy. Příležitostí pro rozšíření kulturní nabídky je celoroční provoz Státního hradu a zámku Český Krumlov, který po právu patří mezi hlavní nej města a za kterým jezdí lidé z celého světa. Dá se říci, že celoroční provoz hradu a zámku je pro město a pro rozvoj cestovního ruchu a kultury naprosto klíčovou záležitostí. Další příležitostí Českého Krumlova je jeho geografická poloha, a tak se přímo nabízí spolupráce s okolními zeměmi nebo městy (České Budějovice aj.) např. na kulturních projektech. Mezi hrozby, které narušují rozvoj cestovního ruchu, jsou zařazeny živelné pohromy, šířící se infekční choroby, terorismus a v neposlední řadě také ekologická zátěž. Ta je vedlejším efektem míst, která žijí z cestovního ruchu.

V oblasti ochrany kulturních a historických hodnot ve SWOT analýze je logicky mezi silné stránky zařazeno historické centrum Českého Krumlova, které je městskou památkovou

---

¹⁸ Detailní informace o obsahu SWOT analýz - Strategický plán rozvoje města Český Krumlov, Český Krumlov, září 2008, str. 41 a 43. http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/str_final.pdf

rezervací, městská památková zóna Plešivec a jak už bylo výše zmíněno - historické a kulturní prostředí a dědictví a zařazení města na Seznam světového dědictví UNESCO. To s sebou nese i vytvoření Management Planu pro historické centrum města Český Krumlov, jehož výsledkem je vytvoření a realizace souhrnu projektů směřujících k regeneraci, pravidelné údržbě a adekvátnímu využití památky Světového dědictví. K příležitostí v oblasti ochrany kulturních a historických hodnot patří mimo jiné využití a posilování spolupráce měst a památek zapsaných na Seznam UNESCO a dále možnost využití externích finančních zdrojů. V oddíle hrozby je zmíněno nevhodné využívání objektů v památkově chráněných územích, spojené s kapacitně a architektonicky nevhodnými novostavbami, přestavbami nebo demolicemi. Dále pak je to degradace památek z důvodu zanedbané údržby. S tím souvisí i nedostatečná zákonná úprava problematiky archeologických výzkumů a nálezů.

Na SWOT analýzy jsou navázána dílčí opatření a aktivity¹⁹, které jsou nástrojem naplnění stanovených cílů v jednotlivých oblastech. Patří mezi ně zejména zpracování, naplnění, monitoring a vyhodnocení dlouhodobé koncepce města v oblasti kultury. Dokument Koncepce rozvoje města v oblasti kultury nebyl doposud schválen. Jedním z cílů města je rozvíjet Český Krumlov jako kulturní centrum regionálního a nadregionálního významu.

Tento cíl úzce souvisí s bohatou kulturní nabídkou, která bude poskytována obyvatelům, a nejen jim, celoročně a přispěje k rozvoji vzdělanosti a kulturnosti obyvatel Českého Krumlova a zároveň to posílí jejich vztah k památkám a kulturnímu dědictví. Pro rozvoj kulturních aktivit ve městě je důležitá jejich propagace, a to všemi možnými formami (internet, tištěné materiály, prezentace na veletrzích atd.) a podpora prostřednictvím jejich zapojení do systému již nabízených produktů. S tím souvisí i podpora místních uměleckých škol a kulturních institucí působících v regionu. Aby byl naplněn cíl rozšíření kulturní nabídky do období mimo sezónu, je třeba podporovat stávající kulturní zařízení s celoročním provozem a zároveň zpřístupnit zařízení nová. Dalším cílem je zkvalitnění úrovně stávajícího zázemí a infrastruktury pro kulturní aktivity a vytváření dalších. S tím souvisí podpora vzniku multifunkčního kulturního zařízení, které ve městě chybí.

To vše vyžaduje zvýšení příjmů z kultury do městského rozpočtu a jejich reinvestice do jejího rozvoje. K tomu by měla také napomoci aplikace „satelitního účtu kultury“ v Českém Krumlově, kdy se na základě výsledků stanoví transparentní systém, pravidla pro reinvestici prostředků zpět do kultury (jako aplikace satelitního účtu cestovního ruchu). Využití tohoto nástroje k posouzení a efektivnímu využití finančních toků do kultury a všech multiplikačních

---

¹⁹ Informace o opatřeních a stanovených cílech jsou v dokumentu Strategický plán rozvoje města Český Krumlov, Český Krumlov, září 2008, str. 50 – 55.

http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/str_final.pdf

efektů je v rámci ČR ojedinělé. Národní satelitní účet kultury je v etapě vývoje metodiky a zkušebnímu naplňování daty.

K podpoře kulturních aktivit v Českém Krumlově dále slouží grantový systém na podporu kultury. V neposlední řadě je ale také důležité zefektivnění systému zákonné povinnosti odvodu místních poplatků a aplikace vyhlášek a nařízení v oblasti kultury.

V oblasti ochrany kulturních a historických hodnot mezi rozvojové aktivity naplňující cíle patří tak, jako tomu bylo u oblasti kultury, zpracování, naplnění, monitoring a vyhodnocení dlouhodobé koncepce města v oblasti památkové péče – výše zmíněný Management Plan. Dále je to hledání společenského konsenzu v oblasti ochrany, obnovy a využívání památek ve společné spolupráci města, památkových institucí a vlastníků. Mezi významné cíle v této oblasti patří rovněž zavedení fungujícího systému ochrany a péče o architektonické památky místního významu a jejich souborů. Další cíl, který si město stanovilo, je cílené a permanentní vzdělávání a osvěta o významu kulturních a historických hodnot města zaměřené na děti a mládež a občany Českého Krumlova. Tohoto cíle je dosahováno prostřednictvím pořádání seminářů, exkurzí, dnů otevřených dveří památek a dalších vzdělávacích projektů pro občany města. Druhou aktivitou, jež povede k naplnění tohoto cíle, je realizace vzdělávacích projektů se školami ve městě zaměřených na téma UNESCO, ochrana a využití památek, historie, významná výročí a události města. Všechny tyto výše uvedené aktivity jsou klíčové pro lepší identifikaci všech skupin obyvatel s jejich městem.

Mezi velmi významné cíle patří získání finančních prostředků z externích zdrojů na rekonstrukce památkových objektů, jejich restaurování atd. Zde bude zapotřebí zavedení systému profesionálního fundraisingu. Dále je podstatné využít všechny možné zdroje, jako jsou: městský rozpočet, rozpočet kraje, dotace a granty Jihočeského kraje, dotace MK, MMR, Strukturální fondy EU – ROP Jihozápad, OP ČR – Bavorsko, OP ČR – Rakousko, IOP, Komunitární programy – Culture, Town Twinning a další, soukromé zdroje.

9. Priority v kultuře

Strategická vize²⁰:

Český Krumlov je kulturním a turistickým centrem mezinárodního významu. Je dlouhodobě renomovanou destinací cestovního ruchu. Řízený cestovní ruch je významnou součástí života města a nedílnou součástí jeho ekonomické a sociální prosperity. V oblasti kultury a cestovního ruchu město plní aktivní úlohu ve společných projektech na krajské, celostátní a mezinárodní úrovni. Veškeré hospodářské a společenské aktivity jsou šetrné k životnímu prostředí i k historickým a kulturním památkám města. Český Krumlov si uchovává svůj „genius loci“ a je přátelským a bezpečným městem pro své obyvatele i návštěvníky. Památky jsou vhodně využívány pro cestovní ruch a kulturní aktivity, v souladu se svou hodnotou a s mezinárodně a celostátně platnými zásadami památkové péče a ochrany. Bohatá a atraktivní nabídka kulturních a společenských událostí uspokojuje cíleně zvolené věkové a zájmové skupiny z řad obyvatel i návštěvníků. Obyvatelé mají dobré podmínky pro uspokojování svých potřeb a zájmů ve volném čase. Ve městě je dostatečná infrastruktura a prostory pro aktivity a potřeby kultury a cestovního ruchu.

Strategický cíl²¹:

Vhodně využívat a rozvíjet turistický, kulturní a historický potenciál města s ohledem na hodnotu tohoto urbanistického celku i jeho detailů a zachování všech funkcí města pro spokojený život jeho obyvatel. Rozvíjet Český Krumlov jako kulturní a turistické centrum mezinárodního významu.

Aby město uskutečnilo výše uvedenou strategickou vizi v oblasti kultury, stanovilo si cíle a opatření²², která jsou definována ve Strategickém plánu rozvoje města Český Krumlov.

Český Krumlov Card

Jedním z nástrojů podpory rozvoje cestovního ruchu je Český Krumlov Card. Karta, která začala platit 1. května 2011. Vydal ji Česko krumlovský rozvojový fond a město se tak zařadilo mezi první (co do počtu obyvatel) menší česká města, která mají ucelenou kulturní nabídku tohoto druhu. Karta byla vydána s cílem podpořit návštěvnost a pozvat i místní

---

²⁰ Převzato z: SWOT analýza - Strategický plán rozvoje města Český Krumlov, Český Krumlov, září 2008, str. 45. http://obcan.ckrumlov.info/docs/dokumenty/strategic_plan/str_final.pdf

²¹ Tamtéž.

²² Opatření a cíle jsou podrobněji popsány v kapitole 8 – Základní charakteristika koncepce kultury.

obyvatele do atraktivních míst města. Na tuto kartu návštěvníci mohou navštívit čtyři nejvyhledávanější místa Krumlova. Jsou to: Hradní muzeum a zámecká věž, Regionální muzeum, Museum Fotoateliér Seidel a Egon Schiele Art Centrum. Karta je výhodná, jelikož návštěvníkům ušetří 50% z běžné ceny vstupenek a rodinám dokonce 62% rodinného vstupného. Má platnost 30 dní a je přenosná. Lze ji koupit ve všech čtyřech výše zmíněných expozicích a také v Infocentru města.

Noviny města Český Krumlov

K prioritám města patří také snaha o informovanost jeho obyvatel. **Noviny města Český Krumlov** vycházejí v tištěné podobě každý měsíc a jsou zdarma distribuovány do českokrumlovských domácností a institucí. Do února 2011 vycházely Noviny pod názvem Zpravodaj. Jejich internetová verze je k dispozici na:

http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/Zpravodaj_mesta_Cesky_Krumlov_2011.xml

O vybraných významných kulturních stáncích a akcích se návštěvníci mohou také dozvědět v informačním prospektu **Český Krumlov – Highlights**. Prospekt, který vychází v tištěné podobě ve třech a v elektronické podobě v devíti jazykových mutacích, informuje zájemce o kulturní dění ve městě s dvouletým předstihem.

Dalším nástrojem k informování obyvatel města v oblasti kultury je měsíčník **KUK - Kulturní kalendář města Český Krumlov**, který rovněž vydává město. V tištěné podobě vychází každý měsíc a je zdarma distribuován do českokrumlovských domácností a institucí.

Mezi nástroje podpory cestovního ruchu patří také webové stránky města, ze kterého čerpají potenciální návštěvníci Českého Krumlova nejvíce informací. Dále je to Infocentrum s bezbariérovým přístupem, které poskytuje návštěvníkům informační servis v několika jazycích (ČJ, NJ, AJ, FJ, ŠJ) 365 dní v roce. Mezi jeho služby dále patří: prodej turistických suvenýrů, úschovna zavazadel, prodej jízdenek v rámci ČR i mezinárodních spojů, zajištění ubytování, rezervace a prodej vstupenek, směnárna, služby turistům a další.

10. Dotační politika města

System grantů města Český Krumlov je zásadním prostředkem podpory kultury ve městě. Program podpory kultury města Český Krumlov byl zřízen na základě usnesení zastupitelstva města číslo 160/10/2005, ze dne 24. listopadu 2005. Podpora kultury vychází ze schválených strategických dokumentů města Český Krumlov, jimiž jsou Strategický plán rozvoje města Český Krumlov a Akční plán rozvoje města Český Krumlov. Podkladem pro směřování dotačních prostředků města do oblasti jsou zejména analýzy a rešerše provedené při zpracování Koncepce podpory kultury města Český Krumlov 2009-2010 a aktuální situace a vyhodnocení Programu podpory kultury v letech 2008-2009.²³

Program podpory kultury města Český Krumlov

Cíle Programu

Cílem je podpořit kulturní aktivity, které spoluvytvářejí prostředí města jako místa příjemného pro život jeho obyvatel a podpořit kulturní nabídku, která zaujme a uspokojí jak obyvatele města, tak jeho návštěvníky. Základní filozofií je respektování rozmanitosti a rozdílnosti kulturních aktivit.

Priority Programu jsou následující:

- Podpora celoroční činnosti místních kulturních organizací s prioritou podpory aktivit dětí a mládeže
- Podpora dlouhodobě se opakujících kulturních projektů, které svým významem přispívají k prestiži města Český Krumlov jako kulturního centra Jižních Čech
- Podpora kulturních projektů v období říjen – duben

Kulturní granty jsou rozděleny do čtyř opatření, v nichž je možné žádat o finanční příspěvek:²⁴

1. zájmová činnost místních kulturních organizací, souborů, spolků působících celoročně na území města,
2. reprezentace města,
3. kulturní projekty dlouhodobě se opakující, tradiční,
4. živá kultura pro širokou veřejnost.

---

²³ Zdroj: http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/kulturni_granty_2010.xml

²⁴ Zdroj: Zpravodaj města Český Krumlov, leden 2011, <http://data.ckrumlov.cz/files/272-zpravodaj-cesky-krumlov-leden-2011.pdf>

Opatření Programu

I. Zájmová činnost místních kulturních organizací, souborů, spolků působících celoročně na území města 2010

Podpora celoroční činnosti tanečních, folklórních, pěveckých, hudebních či dramatických souborů, subjektů vyvíjejících kulturní a osvětovou činnost. Prioritou je podpora dětských a mládežnických aktivit.

Pravidla: min. 30% spoluúčasti, min. 5.000,- Kč, max. 60.000,- Kč

Celkem bylo podpořeno 14 projektů v celkové výši 253.000,- Kč.

II. Reprezentace města 2010

Podpora místních kulturních organizací, souborů, spolků při reprezentaci města Český Krumlov na přehlídkách, soutěžích a festivalech v České republice i v zahraničí.

Pravidla: min. 50% spoluúčasti, min. 5.000,- Kč, max. 40.000,- Kč

Celkem byly podpořeny 3 projekty v 1. kole výzvy v celkové výši 69.000,- Kč a ve 2. kole 1 projekt v celkové výši 10.000,- Kč.

III. Kulturní projekty dlouhodobě se opakující, tradiční 2010

Podpora kulturních projektů, které dlouhodobě vytvářejí kulturní nabídku města Český Krumlov jako festivaly, přehlídky, výstavy, vícedenní akce všech žánrů a oborů určené pro širokou veřejnost.

Pravidla: min. 70% spoluúčasti, min. 40.000,- Kč, max. 400.000,- Kč

Celkem bylo podpořeno 8 projektů v celkové výši 1.237.000,- Kč

IV. Živá kultura pro širokou veřejnost 2010

Podpora projektů rozšiřujících kulturní nabídku města Český Krumlov. Prioritou jsou projekty konané v období podzimních a zimních měsíců roku (1.1. – 30.4. a 1.10. – 31.12.) určené pro širokou veřejnost.

Pravidla: min. 30% spoluúčasti, min. 5.000,- Kč, max. 60.000,- Kč

Celkem bylo podpořeno 13 projektů v 1. kole výzvy v celkové výši 230.000,- Kč a ve 2. kole 11 projektů v celkové výši 159.000,- Kč.

Program podpory kultury v roce 2011

Jednou z priorit v roce 2011 je také podpora akcí uspořádaných v rámci Rožmberského roku, který připomíná 400. výročí úmrtí posledního rožmberského panovníka Petra Voka. Program podpory kultury je stejně jako v minulých letech vyhlášen ve dvou výzvách. V první výzvě je možné žádosti podávat od 3. do 31. ledna 2011, ve druhé výzvě od 1. června do 1. července 2011. O poskytnutí dotace bude rozhodnuto během března, respektive srpna.

Celková finanční alokace Programu podpory kultury pro rok 2011 činí 1,95 milionu Kč.

Z grantového programu bylo v první výzvě rozděleno 1,827 milionu Kč. V tomto roce město podpořilo činnost 13 spolků a 27 projektů. V opatření I. Zájmová činnost místních kulturních organizací, souborů, spolků působících celoročně na území města bylo podpořeno 11 subjektů v celkové částce 280 tisíc Kč. V opatření II. Reprezentace města byly podpořeny 2 projekty v celkové částce 60 tisíc Kč. V opatření III. Kulturní projekty dlouhodobě se opakující, tradiční bylo podpořeno 11 projektů v celkové výši 1,26 milionu Kč. V opatření IV. Živá kultura pro širokou veřejnost bylo podpořeno 14 projektů v celkové výši 227 tisíc Kč.²⁵

Program podpory zahraniční spolupráce města Český Krumlov

Grantový program na podporu zahraniční spolupráce je prostředkem jak podpořit zahraniční spolupráci především místních škol, neziskových organizací a spolků. Podpora zahraniční spolupráce vychází ze schválených strategických dokumentů města Český Krumlov, jimiž jsou Strategický plán rozvoje města Český Krumlov a Akční plán rozvoje města Český Krumlov. Cílem programu je podpořit aktivity, které vedou k navázání, k udržování, k rozšíření a zkvalitnění partnerské spolupráce, a to především v oblastech kultury, vzdělání, sportu, cestovního ruchu, propagace, péče o děti a mládež, výměny znalostí a zkušeností. Prioritou programu je podpořit projekty, které probíhají ve spolupráci s oficiálními partnerskými městy Českého Krumlova, jimiž jsou Hauzenberg (Německo), Llanwrtyd Wells (Velká Británie), Miami Beach (USA, Florida), San Gimignano (Itálie), Slovenj Gradec (Slovinsko), Vöcklabruck (Rakousko).

---

²⁵ Zdroj: <http://data.ckrumlov.cz/files/808-noviny-cesky-krumlov-brezen-2011.pdf>

Detailní přehled podpořených žádostí město zveřejnilo v Novinách města Český Krumlov nebo na: <http://data.ckrumlov.cz/files/510-kultura-vysledky-1-vyzva.pdf>.

Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností alokuje příspěvky ze státního rozpočtu na zachování a obnovu kulturních památek prostřednictvím Městského úřadu Český Krumlov (obecního úřadu obce s rozšířenou působností). Tento program vyhláší Ministerstvo kultury České republiky.

Finanční prostředky programu jsou určeny na zachování a obnovu nemovitých kulturních památek, které se nalézají mimo památkové rezervace a zóny (mohou být v ochranném pásmu), nejsou národními kulturními památkami, a nejsou ve vlastnictví České republiky, popřípadě na obnovu movité kulturní památky pevně spojené se stavbou, jako jsou například oltáře nebo varhany v kostelech, pokud je tato stavba kulturní památkou. Dotace je především určena na zvýšené náklady spojené se zachováním a obnovou autentických prvků a konstrukcí kulturní památky.

Cílem programu je prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (město Český Krumlov) se efektivně podílet na zachování a obnově kulturních památek České republiky a přispívat tak k zachování vybraného segmentu památkového fondu České republiky. Program je vyhlášen i na základě zákona o státním rozpočtu České republiky pro příslušný kalendářní rok.

Ministerstvo kultury přidělilo v roce 2011 městu Český Krumlov dotační kvótu ve výši 1.152.000,- Kč. Tato částka byla rozdělena ve dvou kolech, v prvním kole komise pro památkovou péči přidělila 1 milion Kč a ve druhém kole 152.000,- Kč.

Závěrečný účet města za rok 2010

Závěrečný účet města za rok 2010 byl schválen zastupitelstvem na květnovém zasedání. Celkové výdaje činily 436,6 milionů Kč, kdy byl schválený rozpočet výdajů navýšen o 64 milionů Kč. Celkové příjmy po navýšení o 30 milionů Kč dosáhly 409,8 milionů Kč. Skutečné příjmy činily 405,9 milionů Kč a skutečné výdaje 406,8 milionů Kč. Hospodaření města skončilo k 31. 12. 2010 schodkem 851 tisíc Kč.

Tabulka 9 Závěrečný účet města za rok 2010

Agregované výdaje dle cílových oblastí (investiční + neinvestiční) v tis. Kč	2009	%	2010	%
	skutečnost	z celk. v	skutečnost	z celk. v
Městský úřad vč. čerpaných dotací	72 882,5	18,0%	72 097,9	17,7%
Městská policie - vč. čerpaných dotací	12 144,3	3,0%	10 824,6	2,7%
Školství:				
Základní školy (§ 3113)	26 707,8	6,6%	23 337,6	5,7%
Mateřské školy (§ 3111)	7 539,8	1,9%	8 674,1	2,1%
Střední školy (§ 3122)	244,3	0,1%	613,6	0,2%
CELKEM	34 491,9	8,5%	32 625,3	8,0%
Sociální oblast:				
sociální dávky (průtokové)	107 026,2	26,5%	106 644,2	26,2%
DPS o.p.s včetně inv.výdajů	4 478,6	1,1%	4 442,5	1,1%
CPDM o.p.s	1 363,3	0,3%	1 389,9	0,3%
Azylový dům, Dům na půl cesty, Azylové bydlení	1 700,3	0,4%	2 330,8	0,6%
ostatní (komunitní plánování.)	2 186,7	0,5%	2 038,2	0,5%
CELKEM	116 755,1	28,9%	116 845,6	28,7%
Sport:				
PRO SPORT o.p.s.	13 718,5	3,4%	13 105,9	3,2%
sportovní kluby	5 729,7	1,4%	5 422,3	1,3%
ostatní (volnočas. aktivity, děts. hřiště,...)	4 065,7	1,0%	1 025,3	0,3%
CELKEM	23 513,9	5,8%	19 553,5	4,8%
Kultura:				
Městské divadlo o.p.s.	7 218,9	1,8%	7 303,4	1,8%
Městská knihovna	5 905,9	1,5%	5 535,3	1,4%
kino	2 291,0	0,6%	2 256,4	0,6%
slavnosti	1 994,5	0,5%	2 248,8	0,6%
ostatní	6 347,6	1,6%	8 043,4	2,0%
CELKEM	23 757,9	5,9%	25 387,3	6,2%
Veřejná správa:				
komunikace	26 763,9	6,6%	39 700,4	9,8%
vodovody a kanalizace	11 754,8	2,9%	11 119,1	2,7%
veřejné osvětlení	6 163,1	1,5%	5 636,0	1,4%
životní prostředí (odpady, zeleň..)	32 507,7	8,0%	16 561,9	4,1%
bydlení, komunální služby a územní rozvoj	12 381,0	3,1%	19 074,1	4,7%
památky	4 177,1	1,0%	3 339,6	0,8%
ostatní(útulek, lesy, kriz. řízení, JSDH, pojištění maj.)	3 764,7	0,9%	2 883,7	0,7%
CELKEM	97 512,3	24,1%	98 314,8	24,2%
Ostatní (daně, úroky, odměny ZM, fin.oper. vnější vztahy, cest.ruch, vratky dotací ...)	8 645,4	2,1%	8 118,1	2,0%
vratky nečerpaných dotací	2 909,7		1 725,9	
daň z příjmů hrazená městem	11 552,7		21 279,6	
VÝDAJE CELKEM	404 166	96,4%	406 772,6	94,3%

Zdroj: město Český Krumlov

Rozpočet města na rok 2011

V prosinci 2010 schválilo zastupitelstvo vyrovnaný rozpočet města pro rok 2011. Celkové příjmy rozpočtu jsou plánovány ve výši 386,8 milionů Kč, financování (splátky jistin úvěrů) dosahují výše 7,2 milionů Kč. Běžné výdaje činí 337,3 milionů Kč a kapitálové výdaje předpokládají investice ve výši 42,2 milionů Kč. Návrh výdajů v oblasti **kultury** činí **23,1 milionů Kč**.

Tabulka 10 Rozpočet města na rok 2011 (tis.Kč)

Schválený rozpočet města Český Krumlov	Schválený rozpočet 2010	Upravený rozpočet 2010	Plnění rozpočtu k 31.10.2010	Návrh 2011	Rozpočtový výhled 2011
celkové příjmy	379 721	394 699	339 915,9	386 807	382 569
celkové výdaje	372 603	421 070	343 850,7	379 566	375 338
splátky úvěrů (financování)	7 118	-26 371	-3 934,7	7 241	7 231

Běžný rozpočet					
daňové příjmy, nedaňové příjmy, neinv.dotace	356 759	378 623	329 212,4	366 359	367 569
běžné výdaje	326 889	361 766	307 985,5	337 315	330 742
přebytek běžného rozpočtu	29 870	16 857	21 227,0	29 044	36 827

Kapitálový rozpočet					
kapitálové příjmy a investiční dotace	22 962	16 076	10 703,5	20 448	15 000
kapitálové výdaje	45 714	59 304	35 865,2	42 251	44 596
saldo kapitálového rozpočtu	-22 752	-43 228	-25 161,7	-21 803	-29 596

Zdroj: <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/rozpocetmesta.xml>

Finanční podpora kultury z rozpočtu města Český Krumlov v letech 2008 – 2011²⁶

Město Český Krumlov finančně podporuje kulturu v těchto oblastech:

- Dotace organizacím zřizovaným městem Český Krumlov

²⁶ F. Putschögl: Finanční podpora kultury z rozpočtu města český Krumlov v letech 2008 – 2011, údaje poskytnuté městem Český Krumlov.

- Grantový systém Program podpory kultury
- Městské slavnosti a městské akce (oslavy)
- Další náklady z rozpočtu města
- Mimořádné akce

Město poskytuje dotace těmto subjektům:

Městské divadlo Český Krumlov o.p.s. - §3311 – Divadelní činnost

Jak bylo výše zmíněno, jedná se o subjekt, který založilo město, které je současně jediným zakladatelem. Město poskytuje dotaci na provoz a nájem. Dotace na provoz zahrnuje následující náklady: mzdové a osobní náklady, program, propagace, média - energie, DHM, DNHM, údržba, opravy, úklid, revize a prevence, nákup materiálu, režijní náklady, služby, provoz automobilu, nájmy a půjčovné, poplatky, daně, pojištění, daňové a právní poradenství, audit, MIS, ostatní náklady, rezerva, odpisy. Dotace na nájem zahrnuje: nemovitosti, movité věci, nájem skladu, nájem parku. Dotace na nájem se vrací v plné výši zpět do rozpočtu města.

Městská knihovna v Českém Krumlově - §3314 – Činnosti knihovnické

Knihovna je příspěvkovou organizací města. Město jí poskytuje dotaci na provoz, která zahrnuje tyto náklady: nákup knih, časopisů a CD, spotřební materiál a DDHM, energie, opravy a údržba, cestovné, ostatní služby, mzdy, ostatní osobní náklady, sociální a zdravotní pojištění, FKSP, ostatní zákonné náklady, ostatní náklady, odpisy. Od Jihočeského kraje město dostává účelovou dotaci na výkon regionálních funkcí knihovny.

KINO J.&K - §3313 – Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií

Kino mají pronajaté od města Jan Jiříčka a Radomil Kvapil, kteří provozují také letní kino. Město poskytuje provozovatelům neinvestiční dotaci na provoz a nájem. Dotace na nájem zahrnuje nájem objektu Latrán 134, nájem letního kina ve Chvalšinské ulici a nájem věci movitých. Dotace na nájem se vrací v plné výši zpět do rozpočtu města.

Tabulka 11 Výdaje v tis. Kč

Rok, výdaje	2008	2009	2010	2011*
Městské divadlo	6443	7202,9	7001,8	7037
Městská knihovna	5798	5735	5303	5371
Kino J. & K.	2179	2108,2	2181,4	2200

Zdroj: město Český Krumlov

*Údaje ze schváleného rozpočtu pro rok 2011

Tabulka 12 Příjmy v tis. Kč

Rok, příjmy	2008	2009	2010	2011*
Městské divadlo (nájemné)	1916	2003	1802	1805
Městská knihovna (dotace JČK a MKČR)	1387	1310	876	944
Kino J.& K. (nájemné)	1427	1462	1493	1493

Zdroj: město Český Krumlov

*Údaje ze schváleného rozpočtu pro rok 2011

Program podpory kultury - §3319 – Ostatní záležitosti kultury

Tento grantový systém je klíčovým prostředkem podpory kultury ve městě²⁷.

Tabulka 13 Finanční prostředky Programu podpory kultury v letech 2008 - 2011 v tis. Kč:

Rok	2008	2009	2010	2011*
Celková finanční alokace	2.434	2.509	1.958	2.007

Zdroj: město Český Krumlov

*Údaje ze schváleného rozpočtu pro rok 2011

Městské slavnosti a městské akce (oslavy) - §3319 – Ostatní záležitosti kultury

Projekt Českokrumlovských slavností²⁸ zahrnuje tyto akce:

- Kouzelný Krumlov
- Slavnosti pětilisté růže
- Svatováclavské slavnosti
- Advent a Vánoce v Českém Krumlově

Náklady z rozpočtu města zahrnují:

- dotaci Městskému divadlu Český Krumlov na vytvoření a realizaci programu slavností
- náklady na realizaci trhu včetně mandátní odměny koordinátorovi trhu
- náklady na úklid města
- náklady na dozor Českého červeného kříže
- náklady na propagaci akce (dotace ČKRF)

²⁷ Program podpory kultury je detailně popsán v kapitole 10- Dotační politika města.

²⁸ Slavnostem je věnována kapitola 7 – Kulturní akce.

- mediální prezentace (hrazeno z org. 74 Komunikace, PR)
- slavnosti jsou spolufinancovány příjmy z reklamy a pronájmů a v případě Slavností pětileté růže ze vstupného

Příjmy do rozpočtu města zahrnují:

- příjem z reklamy
- příjem z pronájmu plochy pro stánkový prodej
- příjem ze vstupného (Slavnosti pětileté růže)

Tabulka 14 Městské slavnosti - výdaje v tis. Kč

Rok, výdaje	2008	2009	2010	2011*
Kouzelný Krumlov	165,1	188,2	177	179
Slavnosti pětileté růže	1282,9	1006,4	1259,57	1164
Svatováclavské slavnosti	508,2	455,3	631,66	499
Advent a Vánoce v ČK	373,7	344,6	256	335

Zdroj: město Český Krumlov

*Údaje ze schváleného rozpočtu pro rok 2011

Tabulka 15 Městské slavnosti - příjmy v tis. Kč

Rok, příjmy	2008	2009	2010	2011*
Kouzelný Krumlov	18,6	45,2	85	81
Slavnosti pětileté růže	1148,8	892,8	1047,8	1055
Svatováclavské slavnosti	164,3	124,2	277,43	165
Advent a Vánoce v ČK	128,3	246,7	188	135

Zdroj: město Český Krumlov

*Údaje ze schváleného rozpočtu pro rok 2011

Další náklady z rozpočtu města - §3319 – Ostatní záležitosti kultury

Město se podílí na dalších významných akcích, které se ve městě konají, ať už formou dotace nebo propagace a organizace. Jedná se např. o:

- Dny evropského dědictví EHD
- Den s handicapem
- Českokrumlovský kulturní kalendář (KUK)
- Cena města
- Příspěvky na maturitní plesy a pronájem Prokyšova sálu
- Záštity představitelů města spojené s finančním příspěvkem

Tabulka 16 Další náklady z rozpočtu města v tis. Kč

Rok, výdaje	2008	2009	2010	2011
Dny evropského dědictví	12,6	28,8	32,3	35
Den s handicapem	95	95	90	90
Kulturní kalendář	146	152,2	178,5	195
Cena města	25,4	21,4	20,8	25
Příspěvky na mat. plesy, pronájem Prokyšova sálu	10,2	20	14	20
Záštity představitelů města	0	33	13	50

Zdroj: město Český Krumlov

Mimořádné akce

Jedná se o akce mimořádného významu, jako byly např.: Oslavy 15. výročí zapsání města na seznam UNESCO (2007), oslavy 700 let od první písemné zmínky o Českém Krumlově jako o městě (2009), Mezinárodní hudební festival Český Krumlov (2010 a 2011), výstava Příběh města Český Krumlov v Regionálním muzeu Český Krumlov (2010) atd.

Tabulka 17 Mimořádné akce v tis. Kč

Akce, příjmy a výdaje	Příjmy	Výdaje
UNESCO - 15 výročí zápisu	400	457
Publikace Příběh města Český Krumlov	569,6	1002,8
Zvonice pro Evropu - instalace sochy	0	17,2
Český Krumlov v roce 2099	50	75,4
Vodní hudba pro Český Krumlov - slavnostní koncert	1190	1485
Vzkaz potomkům	59,5	86,1
Další akce k 700. výročí města	238	223,8
Mezinárodní hudební festival Český Krumlov 2010	0	1000
Mezinárodní hudební festival Český Krumlov 2011	0	1000
Příběh města Český Krumlov - výstava v Reg. muzeu ČK	0	200

Zdroj: město Český Krumlov

11. Programy Evropské unie – Strukturální fondy

Mezi priority města v roce 2011 v oblasti kultury patří zejména **projekt Revitalizace areálu klášterů Český Krumlov**. Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj Šance pro rozvoj v rámci Integrovaného operačního programu. Celkové výdaje projektu: 325 314 692 Kč. Celková výše podpory: 323 249 692 Kč.²⁹ Primárním cílem je revitalizace areálu pro poskytování moderních kulturních a vzdělávacích služeb různým skupinám odborné a laické veřejnosti jako vzorového projektu obnovy a využití významných památek obdobného typu. Sekundárním cílem je zatraktivnit historické jádro pro obyvatele a celé město pro návštěvníky a investory. Jednotlivá témata programové náplně budou řešena kombinací různých forem (badatelská a dokumentační činnost, vzdělávací činnost, přednášky, workshopy a kurzy, interaktivní a muzeální expozice, kulturní akce jako koncerty a divadelní představení) tak, aby byly atraktivní pro všechny cílové skupiny návštěvníků. Celkovým záměrem je vytvoření moderního kulturně vzdělávacího centra uchování, dokumentace a prezentace kulturního dědictví uprostřed historického jádra města s celoroční nabídkou atraktivních služeb pro různé cílové skupiny odborné veřejnosti a laické veřejnosti z Českého Krumlova i odjinud. Rekonstrukce by měla začít v lednu 2012, ukončení je naplánováno na duben 2014.

Dalším chystaným projektem je **Zemská výstava 2013**. Rada města na své schůzi dne 12.9.2011 schválila podání žádosti o dotaci z Fondu malých projektů Cíl 3 Evropská územní spolupráce, ČR-Rakousko 2007- 2013 na projekt "**4 fotografové, 2 země, 1 region**", který se uskuteční v rámci Zemské výstavy 2013.

Zemská výstava 2013 je teprve druhou mezinárodní zemskou výstavou a bude realizována na čtyřech místech: v Českém Krumlově, Vyšším Brodě, Bad Leonfeldenu a Freistadt. Partnery na české straně jsou RERA a.s. (leadpartner), Regionální muzeum v Českém Krumlově a Cisterciácké opatství Vyšší Brod. Na rakouské straně pak Oberösterreich Tourismus a Úřad hornorakouské vlády. Český Krumlov bude v rámci Zemské výstavy soustředit pozornost do oblasti tzv. 3. meandru jako nového, turisticky dosud neobjeveného prostoru. Vedle již etablovaného Musea Fotoatelier Seidel, které se k Zemské výstavě připojí projektem digitalizace negativů a fotografií z archivu muzea, by hlavním projektem měla být výstava, která nese pracovní název "4 fotografové, 2 země, 1 region". Výstava bude umístěna v Synagoze vedle stálé expozice s tématem historie židovství a Židů v Českém Krumlově.

Bude tvořena expozicí fotografií působících na přelomu 19. a 20. století. Český Krumlov má svého Josefa Seidla, ale i ostatní města Vyšší Brod, Freistadt a Bad Leonfelden účastníci se projektu Zemské výstavy mají své fotografie působící ve stejném časovém období. Prostřednictvím fotografií budou představena jednotlivá místa zapojená do Zemské výstavy.

---

²⁹ Zdroj: http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/revitalizace_arealu_klasteru_cesky_krumlov.xml

Z každého místa bude zároveň prezentována jedna "fotografie s příběhem", ke které budou dohledány osudy fotografovaných.

Tento projekt zároveň umožní zviditelnění objektu Synagogy, který byl dlouho nepřístupný veřejnosti, pokud nebereme v úvahu jednorázové akce. V současné době zde probíhají revitalizační práce. Prostřednictvím této výstavy se také rozšíří kulturní nabídka v rámci cestovního ruchu ve městě. Předpokládané náklady projektu činí 283.000,- Kč bez DPH. Doba trvání výstavy je naplánována od dubna do prosince 2013.

12. Shrnutí

Mezi silné stránky Českého Krumlova patří nesporně to, že město je zařazeno na Seznam světového dědictví UNESCO. Český Krumlov je město s bohatou historií, v jeho centru najdeme prvky gotické, renesanční a barokní architektury, které spoluvytvářejí nezapomenutelnou atmosféru místa. To vše je doplněno nadstandardní nabídkou kulturních aktivit. Konají se zde různorodé kulturní a společenské akce, festivaly a slavnosti a působí tu kulturní instituce s celoroční činností. Do kulturního dění se může zapojit opravdu každý, ať už prostřednictvím členství v zájmových sdruženích a spolcích nebo jako návštěvník takovýchto akcí. Pro podporu kultury je důležitá i přítomnost uměleckých škol. Jejich studenti se aktivně zapojují do kulturního života města. Nabízí se zde i příležitost využití spolupráce uměleckých škol s kulturními institucemi působícími ve městě.

Český Krumlov jako jedno z mála měst může v rámci cestovního ruchu přilákat široké spektrum návštěvníků. Díky okolní přírodě a Vltavě, která městem protéká, zaujme i aktivní sportovce a vodáky, kteří chtějí svou dovolenou pojmout jinak než tradiční turisté. Plavba propustí jezu pod Plášťovým mostem je pro vodáky neodmyslitelně spjatá s návštěvou města. Na své si přijdou jak studenti, kteří se mohou ubytovat v levnějších formách (hostely, motely, motoresty, kemp), tak turisté, kteří si návštěvu města neumí představit bez luxusního ubytování v hotelu té nejvyšší kvality. V oblasti zájmu zahraničních turistů patří město mezi nejvyhledávanější města České republiky. Díky tomu nabízí svým zahraničním návštěvníkům bohatý servis od hotelů, atrakcí, webové stránky města v anglickém a německém jazyce až po profesionální průvodce a audioguide. Aktuální informace o městě, které jsou k dispozici na internetu, jsou pro rozvoj cestovního ruchu naprosto klíčové, jelikož většina návštěvníků Českého Krumlova čerpá informace většinou a právě z webových stránek města.

Tím, že je historické centrum města prohlášeno za městskou památkovou rezervaci a mnoho domů je přebudováno na hotely a pensiony, dochází k odlivu obyvatel do okrajových částí města a k možnému oslabení jejich vztahu k jádru města. Centrum města se tak pomalu stává "skanzenem", který je přitažlivý a po právu turisty obdivovaný, ale pro obyvatele, kteří tu žijí, už tak přitažlivý není i vzhledem k tomu, že se zhoršuje vybavenost centra obchody a naopak stoupá podíl obchodů, které jsou atraktivní pro návštěvníky Českého Krumlova. Rovněž cenové relace restaurací v centru jsou pro místní obyvatele poměrně vysoké a odpovídají turistickým metropolím.

Další slabinou je absence multifunkčního kulturního zařízení, které by umožnilo konání společenských a kulturních akcí atp. Doposud se tyto akce konají v různých historických prostorách, které ne vždy splňují podmínky pro jejich pořádání (akustické, klimatické atd.).

K příležitostí Českého Krumlova patří využití jeho geografické polohy. Příhraniční poloha města přímo vybízí ke spolupráci s okolními zeměmi. Výsledkem toho pak může být například chystaná Zemská výstava 2013³⁰, která bude dalším prostředkem k naplnění vize Českého Krumlova jako kulturního a turistického centra mezinárodního významu.

K nedostatkům v oblasti podpory kultury patří skutečnost, že není dostatečně vnímán, oceňován, a tím pádem i využíván potenciál kultury pro ekonomiku města. S tím souvisí i absence dokumentu kulturní politiky města. Strategický dokument Koncepce podpory kultury města Český Krumlov nebyl doposud schválen. Logickým důsledkem je pak stagnace finančních prostředků na podporu kultury z rozpočtu města. Na jedné straně musíme přiznat, že téměř 6 % výdajů na kulturu z celkových výdajů rozpočtu města není málo v době současné ekonomické krize. Na straně druhé je nanejvýš zřejmé, že Český Krumlov má v oblasti kultury opravdu co nabídnout a je proto škoda nevyužít tento potenciál více. Investice vložené do kultury se pak vrátí několikanásobně.

Výsledkem pak bude větší zájem a s tím související příliv turistů, kteří ve městě stráví delší čas, využijí více jeho služeb a utratí víc peněz. Investice do kultury ale také znamená větší objem finančních prostředků na dotační programy v oblasti kultury, na akce a slavnosti a větší dotace kulturním organizacím, které jsou trvale podfinancované. Díky tomu bude město moci dostát své vizi města, ve kterém se dobře cítí nejen turisté, ale také, a to je velmi důležité, spokojeně žijí jeho obyvatelé.

---

³⁰ Bližší informace o chystané Zemské výstavě 2013 jsou v kapitole č. 11 - Programy Evropské unie – Strukturální fondy.

ČÁST II - PODĚBRADY

1. Obecně o Poděbradech a jejich stručná historie

Poděbrady jsou lázeňským městem, ležícím ve Středočeském kraji cca 50 km východně od Prahy v Polabské nížině po obou březích řeky Labe. Tedy v převážně rovinnaté krajině Poděbradska pouhých 185 m. n. m., kde je největším kopcem Oškobrh, pouhých 285 m. n. m. a řadí se tak mezi nejteplejší místa v republice.

Tato geografická poloha pak určuje osídlení území historicky velmi rané. Díky poloze vhodné zejména pro rozvoj zemědělství vznikaly v této oblasti dle archeologických nálezů lidská sídla již od mladší doby kamenné. Již samotný název „Poděbrady“ vznikl pravděpodobně podle osady umístěné poblíž brodu přes Labe, na obchodní stezce vedoucí z Prahy do Kladska. První zmínka o Poděbradech je z roku 1223, kde byl uveden Hroznata z Poděbrad z rodu Sezemiců. Vliv na rozvoj města zanechal český král Přemysl Otakar II., který zde zbudoval kamenný gotický hrad, později přestavěný na zámek, který po mnoha úpravách stojí v Poděbradech dodnes. Největší rozkvět města je pak zaznamenán za dob vlády panů z Kunštátu a zejména za doby kralování Jiřího z Poděbrad, jenž z tohoto rodu pocházel. Po smrti krále Ladislava se původně zemský správce stal v roce 1458 novým českým králem a během krátké doby dosáhl uznání nejen na poli diplomatickém, ale také pozvedl město Poděbrady. Od roku 1472 se tak staly Poděbrady městem s četnými právy a městským znakem, byly postaveny hradby města, farní kostel, škola nebo například špitál. Poděbrady byly od poloviny 14. století dokonce významnou rybníkářskou oblastí v Čechách, a to až do století 18.

Dalšího výraznějšího rozkvětu se město dočkalo za vlády císaře Ferdinanda I., kdy bylo již královským komorním panstvím a kdy byla započata přestavba hradu na renesanční zámek. Dalšímu rozvoji však zabránila třicetiletá válka a několik požárů. Významně k dalšímu rozkvětu města přispělo až objevení minerálního pramene a zbudování lázní. Do roku 1990 pak město „utrpělo“ zejména neuváženými urbanistickými zásahy, při nichž byla zničena například maloměstská zástavba. Po roce 1990 se opět začal používat jako předloha původní prvorepublikový územní plán města, při rekonstrukci předzámčí bylo postaveno divadlo Na Kovárně a vznikl Zámecký biograf, započala se revitalizace lázeňského parku.³¹

Na půdorysu původně středověkého města se v současné době nachází původní památky, lázeňské zóny i prvorepubliková architektura. O úrovni města také svědčí i počet sedmi Městských památkových zón.

---

³¹ O Poděbradech; [online].c2011 [citováno 25. 7. 2011], TIC, Dostupný z WW:< <http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/o-podebradech-1/> >.

Program regenerace městské památkové zóny online].c2011 [citováno 25. 7. 2011], Město Poděbrady, Dostupný z WW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2229&p1=2362>.

Tabulka 18 Seznam kulturních památek ve městě³²

1. kostel Nanebevzetí P. Marie (Zámostí)
2. kostel Povýšení sv. Kříže (Kostelní nám.)
3. socha sv. Jana Nepomuckého (městský úřad)
4. sloup se sochou P. Marie Svatohorské (Zámostí)
5. sloup se sousoším – Mariánský sloup (Jiřího nám.)
6. pomník krále Jiřího (Jiřího nám.) od sochaře Bohuslava Schnircha
7. studna (tzv. „Komenského studna“, Zámostí, u Havířského kostelíka)
8. kašna (1. nádvoří zámku)
9. inundační most (na stát. silnici)
10. zámek (Jiřího nám.)
11. měšťanský dům (č. p. 4, Jiřího nám.)
12. měšťanský dům (č. p. 5, Jiřího nám.)
13. měšťanský dům (č. p. 37, Jiřího nám.)
14. radnice (Palackého)
15. altán – glorieta a terasa se schodištěm (zahrada evangelické fary)
16. vila Kouřimka (nám. T. G. Masaryka)
17. vodojem (sady S. K. Neumanna)
18. vila Obereignerova (Havlíčková)
19. špitál (Na Dláždění)
20. děkanství (Palackého)
21. železniční stanice Poděbrady (nám. T. G. Masaryka)
22. vysílač – radiostanice (Na Zálesí)
23. kolonáda prof. Libenského (nám. T. G. Masaryka) architekta a rodáka Vojtěcha Kerharta

---

³² Světové dědictví, NKP, chráněná území ;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], NPÚ, Dostupný z WWW:<<http://monumnet.npu.cz/chruzemi/hledani.php> >.

Další neméně důležitou dominantou Poděbrad je nepochybně zámek se zámeckým sklepením a lapidáriem, v budově nejstarší školy v Poděbradech sídlí nově opravené Polabské muzeum, k němuž lze dojít historickou malebnou ulicí Na Dláždění. Za zmínku také rozhodně stojí Náměstí Jiřího, jenž je nejstarší částí města, kostel Povýšení sv. Kříže či Havířský kostelík, nacházející se mimo historické centrum. Jsou spravovány v přenesené působnosti Odborem školství, kultury a vnitřních věcí Městského úřadu Poděbrady.

Základním určujícím znakem Poděbrad je lázeňský charakter města. Na turistu zapůsobí při první návštěvě už i to, že přímo proti autobusovému a železničnímu nádraží se nachází lázeňský park. Tento charakter také dokresluje vila Kouřimka a Obereignerova vila či Poděbradský hřbitov projektované Josefem Fantou – architektem reprezentujícím zejména českou secesní architekturu. Dalším důležitým architektonickým počinem v Poděbradech je vodárenská věž od Františka Jandy či hydroelektrárna od Antonína Engela. Součástí lázeňského komplexu je také kromě jiného Galerie Ludvíka Kuby.³³

Lázeňství

Lázně Poděbrady se zaměřují na léčbu chorob srdce, pohybového a zažívacího ústrojí, látkové výměny. Historie lázeňství sahá až do roku 1624, kdy zde byl nalezen pramen železité vody. Téměř o sto let později zde byla vystavěna původní lázeňská budova, kde byly léčeny ženské choroby či chudokrevnost. Pro Poděbrady velmi významným přelomem bylo objevení minerálního pramene v hloubce 96,7 m v roce 1905 a následně otevření uhličitých tzv. „Knížecích lázní“ knížetem Hohenlohe. První úspěšná sezona lázní se započala v roce 1908 a v roce 1911 již v Poděbradech stál lázeňský areál. O osm let později, v roce 1919, byla založena akciová společnost „Uhličitě lázně a zřídla“ v Poděbradech a v roce 1926 vznikl při lázních První vyšetřovací a léčebný ústav zaměřený na srdeční choroby. A speciální zaměření na srdeční a oběhové choroby si lázně uchovaly doposud, což dokládá stále aktuální slogan: „Na srdce jsou Poděbrady“. Po roce 1948 byla akciová společnost zestátněna a statut lázeňského města Poděbrady získaly až v roce 1956. Až v roce 1992 vznikly současné „Lázně Poděbrady, a.s., jež navazují na prvorepublikovou akciovou společnost. V dnešní době začíná být pobyt v Lázních Poděbrady stále více spojen nejen s tradiční pooperační léčbou, ale i s relaxačními, wellness aj. tematickými pobyty, a to celoročně. Dlouholetá je zejména spolupráce Lázní Poděbrady s Institutem klinické experimentální medicíny (IKEM) v Praze, která nabízí rehabilitaci pacientů, kteří odjíždějí rovnou z Institutu do Poděbrad. Kromě

---

³³ Památky a zajímavosti; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], TIC, Dostupný z WW:<<http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/o-podebradech-1/>>. SWOT analýza města Poděbrady;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], Dostupný z WWW:<http://old.mesto-podebrady.cz/uap/Swot_analyza_2010.pdf>. O Poděbradech; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], TIC, Dostupný z WW:< <http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/o-podebradech-1/>>.

nejčastějších tuzemských pacientů začíná přibývat i klientela zahraniční, z německy, ruský či arabsky mluvících zemí. Lázně mají kapacitu 800 lůžek. Akciová společnost je členem Svazu léčebných lázní České republiky.³⁴

Volný čas v Poděbradech

Lázeňské centrum a parky, jež poskytují potřebný odpočinek a rekreaci pacientům a návštěvníkům lázní, je v Poděbradech doplňováno řadou nabídek jak kulturního, tak sportovně rekreačního využití. Rovinaté okolí nabízí především pěší turistiku, cykloturistiku, in-line bruslení. K pěší procházce láká také naučná stezka vedoucí od Skupice - slepého ramene Labe až k soutoku Labe s Cidlinou. Labská cyklotrasa vede po obou březích Labe z Libice nad Cidlinou přes Poděbrady do Nymburka či do Litvle, v letních měsících ji využívají kromě cyklistů také in-line bruslaři. Kulturní využití a zábava tradičně související s lázeňstvím zahrnuje koncerty, výstavy, divadlo, kino, taneční večery, přednášky, restaurace a další. Na lázeňskou turistiku navazuje i nabídka příjemné a pohodové atmosféry na výletní a restaurační lodi Král Jiří Poděbrady, která od května do září provozuje okružní hodinové plavby na soutok Labe a Cidliny či do Nymburka. V letních měsících doplněno živou hudbou a mimo to je možno loď pronajmout na firemní a soukromé akce či školní výlety. Důležitou roli hraje zámecký biograf Poděbrady a Zámecké divadlo Na Kovárně. V Poděbradech také kromě jiného naleznete golfový, jezdecký či tenisový klub, v létě možnost koupání v poděbradském koupališti Jezero s travnatými a písčítými plážemi. Vnitřní krytý bazén však město nemá. Tyto a mnohé další aktivity dotvářející image půvabného lázeňského města s romantickým okolím také dlouhodobě vzbuzují zájem domácích i zahraničních návštěvníků a turistů o Poděbrady.³⁵

Správní území

Pro účely územního a administrativního členění je město členěno do devíti částí obce, rozdělené řekou Labe, přičemž historickou část města nalezne na břehu pravém a na levém

---

³⁴Lázně Poděbrady; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], TIC, Dostupný z WW:< <http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/o-podebradech-1/>>.

O společnosti; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], Dostupný z WW:< <http://www.lazne-podebrady.cz/o-spolecnosti/>>.

Ikem; [online].c2011 [citováno 13. 7. 2011], TIC, Dostupný z WW:< <http://www.ikem.cz/www?docid=1004245>>.

³⁵ O společnosti; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.lazne-podebrady.cz/o-spolecnosti/>>.

Volný čas v Poděbradech; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], TIC, Dostupný z WWW:<<http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/volny-cas-v-podebradech/kultura/>>.

břehu jsou obce spíše venkovského rázu, připojené až po roce 1959.³⁶ Poděbrady pak spadají do území regionu soudržnosti NUTS 2 – Střední Čechy shodné s úrovní NUTS 3 – Středočeský kraj.

Poděbrady se nacházejí v okrese Nymburk, úroveň NUTS 4, jehož celková rozloha činí 85 021ha. Okres je tvořen 87 obcemi, 7 městy a žije zde 92 679 stálých obyvatel, což je 7,33 % obyvatel Středočeského kraje.

Dle správního členění můžeme Poděbrady zařadit do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Poděbrady, který vznikl po zrušení okresního úřadu Nymburk.

Územní členění

ORP Poděbrady je vymezena územím 35 obcí. Poděbrady jsou rovněž obcí s pověřeným úřadem (obce tzv. II typu) vymezeným územím 18 obcí. Celková rozloha města je 3369,7 ha tvořená z pěti katastrálních území a devíti místních částí obce.

Části obce Poděbrady:

- historické centrum
- Nymburské předměstí
- Kostelní předměstí, Žižkov
- Malé Zboží
- Koutecká
- Polabec
- Velké Zboží
- Kluk
- Přední Lhota³⁷

Poděbrady jsou členem těchto sdružení a organizací

- Národní síť Zdravých měst ČR
- Sdružení obcí historických sídel Čech, Moravy a Slezska
- Svaz měst a obcí ČR
- Sdružení lázeňských míst ČR
- Dobrovolný svazek obcí – Mikroregion Poděbradské Polabí

Na základě usnesení zastupitelstva z dubna 2011 město Poděbrady z mikroregionu vystoupí.

Tradičně Poděbrady symbolizují město, kde lze odpočívat, relaxovat, ale stále více se zde prosazují i sportovní aktivity. Navíc od roku 1997 jsou Poděbrady členem Národní sítě Zdravých měst ČR, což přidává dozajista na atraktivitě tohoto města.

Město se zároveň nachází:

- v turistickém regionu „Okolí Prahy“
- turistické oblasti Střední Čechy – severovýchod – Polabí.

Odrazem lázeňského charakteru města je mimo jiné také tzv. „partnerství“ Poděbrad. Dohodu o přátelství a spolupráci uzavřelo se slovenskými Piešťany a českými Mariánskými Lázněmi.

---

³⁷ Turistické regiony a oblasti České republiky – Střední Čechy – severovýchod - Polabí;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.polabi.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=17211&>>.

Karta města - Poděbrady;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011],SHSČMS, Dostupný z WWW:<<http://www.shscms.cz/emapa/Stredocesky-kraj/?CenterContentExec=EmapaSHSmesto&kraj=Stredocesky-kraj&mesto=Podebrady>>.

Přehled členských municipalit - mapa;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], NSZM, Dostupný z WWW:<<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2087231t>>.

Poděbrady;[online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.mesto-podebrady.cz/>>.

O Poděbradech; [online].c2011 [citováno 16. 5. 2011], TIC, Dostupný z WW:<<http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/o-podebradech-1/>>.

Program regenerace městské památkové zóny online].c2011 [citováno 25. 7. 2011],Město Poděbrady, Dostupný z WW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2229&p1=2362>.

2. Základní charakteristika města

Počet obyvatel, věková struktura, počet produktivního obyvatelstva, počet nezaměstnaných

Počet obyvatel činí k 1. 1. 2011 **14 032 obyvatel**, přičemž ze stálých obyvatel je 6 748 mužů a 7 284 žen. Průměrný věk ve městě Poděbrady je k 1. 1. 2011 **41,9 let**, podle pohlaví 40,0 let u mužů a 43,7 let u žen. Z celkového počtu obyvatel je 9 537 produktivního obyvatelstva. Z toho mužů je 4 707 a žen v produktivním věku je 4 830. Následující tabulka ukazuje věkovou strukturu obyvatelstva Poděbrad k 31. 12. 2010.³⁸

Tabulka 19 Obyvatelstvo podle hlavních věkových skupin k 31.12.2010

	Počet obyvatel k 31. 12. 2010				Průměrný věk	Podíl věkových skupin v %			Index stáří
	celkem	v tom ve věku				0-14	15-64	65+	
		0-14	15-64	65+					
Okres Poděbrady	92 679	14 715	62 824	14 140	40,1	15,9	68,9	15,3	96,1
Středočeský kraj	1 264 978	196 707	881 823	186 448	40,1	15,6	69,7	14,7	94,8
Česká republika	10 532 770	1 518 142	7 378 802	1 635 826	40,8	14,4	70,1	15,5	107,8

Tabulka 20 Muži podle hlavních věkových skupin k 31. 12. 2010

	Počet mužů k 31. 12. 2010				Průměrný věk mužů
	celkem	v tom ve věku			
		0-14	15-64	65+	
Okres Poděbrady	45 311	7 544	32 054	5 713	38,7
Středočeský kraj	624 470	101 253	447 020	76 197	38,8
Česká republika	5 168 799	779 187	3 731 391	658 221	33,9

Tabulka 21 Ženy podle hlavních věkových skupin k 31. 12. 2010

	Počet žen k 31. 12. 2010				Průměrný věk žen
	celkem	v tom ve věku			
		0-14	15-64	65+	
Okres Poděbrady	47 368	7 171	31 770	8 427	41,5
Středočeský kraj	640 508	95 454	434 803	110 251	41,4
Česká republika	5 363 971	738 955	3 647 411	977 605	42,3

³⁸ Věkové složení obyvatelstva;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], ČSÚ, Dostupný z WWW:<http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatelstva_stc_kraje>.

Tabulka 22 Počet obyvatel Poděbrad k 31. 12. 2010

Počet obyvatel k 31. 12. 2010		Počet obyvatel ve věku		
		0-14	15-64	65+
celkem	14 032	1 937	9 537	2 558
muži	6 748	1 004	4 707	1 037
ženy	7 284	933	4 830	1 521

Co se týče vývoje na trhu práce, je Středočeský kraj se svou průměrnou hrubou měsíční mzdou 24 672 Kč za čtvrté čtvrtletí roku 2010 na druhém místě v republice za hl. m. Prahou (s hrubou mzdou 31 471 Kč).³⁹

Nezaměstnanost má ve Středočeském kraji stoupající tendenci. Problematická je obecně absence pracovních příležitostí a nízká atraktivita turistických lokalit v některých okresech Středočeského kraje. V okrese Nymburk je pak patrné snižování počtu pracovních míst a stagnující počet zaměstnanců firem, zejména za poslední dva roky, a to v důsledku ekonomické krize. Údaje Úřadu práce v Nymburku vykazují za prosinec roku 2010 historické maximum, a to **10,7% míry nezaměstnanosti v okrese**. To je k 31. 12. 2010 druhá nejvyšší míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji. Přímou v Poděbradech pak byla k 31. 12. 2010 evidována **9,7% míra nezaměstnanosti**.⁴⁰

Tabulka 23 Středočeský kraj - nezaměstnanost⁴¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Míra registrované nezaměstnanosti celkem v % (k 31. 12.)	5,32	4,25	4,47	7,01	7,73
Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem (k 31. 12.)	35 498	29 273	31 220	49 144	54 716
Volná pracovní místa	12 478	19 691	11 399	3 296	3 599

³⁹ Průměrná hrubá měsíční mzda ve 4. čtvrtletí 2010 [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], ČSÚ, Dostupný z WWW:<[http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/412bcb1213f9be64c125785000333288/\\$FILE/mzdy_2010_q4.pdf](http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/412bcb1213f9be64c125785000333288/$FILE/mzdy_2010_q4.pdf)>

⁴⁰ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocní/nbokres1210.pdf>>.

⁴¹ Vybrané údaje: Středočeský kraj - nezaměstnanost. [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], ČSÚ, Dostupný z WWW:<<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/nezamestnanost-xs>>.

Tabulka 24 Počet uchazečů a míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2010 ⁴²

	počet uchazečů	míra nezaměstnanosti v %
Středočeský kraj	54 716	7,73
Okres Nymburk	5186	10,70
Mikroregion Poděbrady	1080	10,50
Město Poděbrady	673	9,70

Poděbrady se nacházejí v oblasti, kde je stabilní počet obyvatelstva a zejména v okrese, který má výhodnou geografickou polohu, díky dobré dopravní dostupnosti do měst s větší nabídkou volných míst jako je Praha, Mladá Boleslav či Kolín, což přispívá k lepšímu pracovnímu uplatnění ekonomicky aktivního obyvatelstva. Poděbrady kromě toho leží v oblasti, kde jsou příznivé podmínky k zemědělské výrobě. Avšak nejpodstatnějším odvětvím je zde lázeňství a sklářství. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli na trhu práce jsou zejména Lázně Poděbrady, a.s., které vykazují největší podíl zaměstnanců ve zdravotnictví ve Středočeském kraji. Dále sklárny Crystal BOHEMIA, a.s., které zahájily výrobu ručně vyráběného nápojového krystalitového skla, v říjnu roku 2009. Po více než roční odstávce zde práci našlo 250 lidí, kteří museli ze skláren odejít díky finančnímu krachu původní BOHEMIA CRYSTALEX TRADING. Do třetice nejvýznamnějších společností patří Poděbradka, a.s., známá výrobou nealkoholických nápojů.⁴³

---

⁴² Vývoj míry nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje (v %);[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], ČSÚ, Dostupný z WWW:< <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/home>>. Minulost;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.crystal-bohemia.com/onas/historie.html>>.

⁴³ SO ORP Poděbrady;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], CZSO, Dostupný z WWW:<http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/2119_so_orp_podebrady>. Vývoj míry nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje (v %);[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], ČSÚ, Dostupný z WWW:< <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/home>>. Minulost;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.crystal-bohemia.com/onas/historie.html>>. Obnovení provozu skláren v Poděbradech pomůže celému městu;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], mediafax, Dostupný z WWW:< <http://www.mediafax.cz/regiony/2945364-Obnoveni-provozu-sklaren-v-Podebradech-pomuze-celemu-mestu>>.

3. Základní charakteristika školství

Základní školství a mateřské školy

Mateřských škol, spravovaných jako Mateřská škola Poděbrady, příspěvková organizace, je ve městě sedm (MŠ Žižkova, Karla Čapka, Velké Zboží, Proftova, Palachova, Studentská, Polabec). Výjimkou je pouze MŠ při Léčebně dr. Filipa, zřizovaná krajem a Mateřské centrum Poděbrady, zřizované občanským sdružením Rodina a dítě, o. s.. Toto centrum je podporováno mj. Městem Poděbrady, Úřadem práce Nymburk, MPSV a dalšími. Ve městě také funguje soukromá MŠ Montessori Poděbrady, nabízející alternativní způsob předškolní výchovy dětí.⁴⁴

ZŠ T. G. Masaryka a ZŠ Na Valech

Základní školství zastupují ZŠ T. G. Masaryka a ZŠ Na Valech, příspěvkové organizace města Poděbrady. Při obou školách pracují pěvecké sbory, konkrétně při ZŠ Na Valech je to Pěvecký sbor Kvítek a Kvíteček a při ZŠ T. G. Masaryka je to pěvecký sbor Sedmikráska a Slunečnice. Do výčtu základního vzdělávání řadíme dále Základní uměleckou školu Poděbrady, Speciální základní školu a také Základní školu při Léčebně dr. Filipa, zřizované Středočeským krajem.

Základní umělecká škola Poděbrady

Poděbradská „ZUŠka“ je zřizována Krajským úřadem Středočeského kraje a nabízí základní umělecké vzdělání pro děti a mládež ve všech čtyřech oborech: hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém. V oboru hudebním a literárně dramatickém má také svoji pobočku v Městci Králové. ZUŠ se může pyšnit například oceněním MŠMT ČR uděleným v roce 1993 za pedagogicko-uměleckou práci. Od roku 2002 spolupracuje s pedagogy z Dětského domova v Býchorech a tanečním klubem Modroočko v Kolíně. Škola je součástí strategického plánu rozvoje města Poděbrady. Díky spolupráci s organizacemi ve městě, mají děti a mládež možnost prezentovat se veřejnosti nejen na koncertech v hudebním sále ZUŠ, ale také v Divadle Na Kovárně nebo ve výstavních prostorách. Také dobře prezentují město na soutěžích vyhlašovaných MŠMT ČR.⁴⁵

---

⁴⁴ Školství v Poděbradech;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=12349&id_u=1104&p1=2747>.

⁴⁵ZUŠ Poděbrady;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.zus-podebrady.cz/main/index.php> >.

Dům dětí a mládeže Symfonie Poděbrady

Středočeský kraj je zřizovatelem Domu dětí a mládeže Symfonie Poděbrady, který sídlí od roku 2000 v rekonstruované budově bývalé zkušebny Středočeského symfonického orchestru. DDM je v Poděbradech považován nejen za místo trávení volného času dětí a mládeže, ale také místo jejich setkávání, rozvoj talentu, získávání informací. Ve školním roce 2010/2011 nabízí DDM 103 kroužků pod vedením 84 pedagogů, které navštěvuje 1331 účastníků. Kromě toho se výrazně podílí na kulturních, sportovních a volnočasových aktivitách, např. na příměstských a pobytových táborech, či zajišťuje několik tradičních akcí jako je Den dětí, Velikonoční výstavy, Vánoční jarmarky a mimo to vernisáže dětských prací a další akce pro děti.

Střední školy a střední odborná učiliště

Středních škol je zde poměrně hojně a až na výjimku soukromého EKO Gymnázia jsou příspěvkovými organizacemi Středočeského kraje.

V Poděbradech jsou dvě gymnázia

- Gymnázium Jiřího z Poděbrad, při němž funguje i pěvecký sbor a orchestr, podporovaný mj. i Městským úřadem Poděbrady a Středočeským krajem.
- Dále EKO Gymnázium Poděbrady, které je jedinou soukromou střední školou v regionu.

V souvislosti s lázeňským charakterem města zde nalezneme Hotelovou školu a Vyšší odbornou školu hotelnictví a turismu, dále Střední zemědělskou školu a Střední odbornou školu Poděbrady.

Kromě středních odborných škol zde působí Střední odborné učiliště společného stravování.

Vysoké školy

V Poděbradech se nachází Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze (ÚJOP UK). Toto vědecko-pedagogické pracoviště je jediným v České republice, které se zabývá jazykovou a odbornou přípravou cizinců na studium na českých vysokých školách. Kromě výuky češtiny zajišťuje ÚJOP pro širokou veřejnost také širokou nabídku jazykových kurzů.⁴⁶

---

⁴⁶ÚJOP UK:[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], CZSO, Dostupný z WWW:<http://ujop.cuni.cz/index_cs.php>.

4. Struktura subjektů poskytujících kulturní služby

Poděbrady jsou městem s bohatou kulturní nabídkou, podpořenou tradiční lázeňskou turistikou. Nalezneme zde celou škálu kulturního využití: od knihovny přes divadlo až po koncerty na Lázeňské kolonádě. Struktura subjektů poskytujících tyto služby je následující:

Divadlo

Nabídku divadelních představení v Poděbradech zajišťuje jediné poděbradské divadlo, a to Divadlo Na Kovárně, které je dosud součástí Kulturního informačního centra, s. r. o.. Nachází se v prostorách zámku a nabízí více než 200 míst k sezení. Divadlo nemá stálý profesionální soubor, avšak v Poděbradech existuje dlouholetá tradice ochotnického divadla. S městem je spjat především ochotnický Divadelní spolek Jiří Poděbrady, který se podílí na řadě poděbradských kulturních akcí, festivalech či zájezdových představeních. Kulturní informační centrum nabízí (KIC) občanům Poděbrad abonentní představení, tvořená zájezdovými představeními zejména pražských divadel a agentur (např. Divadlo Ypsilonka, Divadlo Na Jezerce, Agentura Harlekýn a další). V roce 2010/2011 nabízelo KIC dokonce 3 řady s vybranými představeními, v sezoně 2011/2012 nabízí řady dvě. Mimoto je divadlo dějištěm mnohých kulturních akcí, koncertů či hudebních událostí a festivalů. Při těchto akcích spolupracuje s institucemi ve městě a poskytuje tak prostory zejména Základní umělecké škole, základním školám, pěveckým souborům, ochotnickým spolkům. V letních měsících pak také často Kulturní informační centrum některé akce přenáší do prostředí Lázeňské kolonády, do Zámecké zahrady a od léta 2011 na znovu zpřístupněný Ostrov. Kromě divadla je v zámeckém areálu pro návštěvníky umístěn také Zámecký biograf a příjemnou atmosféru dokresluje malá Kavárna Na zámku.⁴⁷

V přípravné fázi je v Poděbradech projekt otočného hlediště. To by mělo i díky profesionálnímu programu přilákat turisty a zároveň město zatraktivnit. Diváci by se zde podle předpokladů měli bavit již v roce 2014. Na financování projektu se do budoucna počítá zčásti ze soukromých zdrojů a zčásti z dotačních titulů. V současné době se hledá vhodný prostor po levém břehu Labe.⁴⁸

---

⁴⁷ Divadlo Na Kovárně; [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://divadlo.ipodebrady.cz/>>.

⁴⁸ Poděbradské noviny Ročník 20 číslo 3; 3. března 2011; [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://ipodebrady.cz/download/noviny_pdf_03.03.11.pdf>.

Kino

Kromě Divadla Na Kovárně provozuje Kulturní informační centrum, s. r. o. také malý Zámecký biograf a Letní kino v zámecké zahradě. Zámecký biograf nabízí divákovi kapacitu 70 sedadel a širokou nabídku filmů také jako Zámecký filmový klub, který se snaží předkládat náročnému divákovi vybrané české i zahraniční filmy. Filmový klub se každoročně účastní „Projektu 100“, organizovaného Asociací českých filmových klubů. Tato přehlídka je putovní a distribuuje od konce ledna do poloviny května mimořádně kvalitní a oceňované filmy. V programu zařízení jsou kromě tohoto projektu také Dokumentární večery za přítomnosti režiséra či autora s následnou besedou.

V současné době je také v řešení digitalizace Zámeckého biografu, která byla schválena 1. 8. 2011 radou města. Digitalizací by tak téměř vymizelo často až dvouměsíční zpoždění mezi premiérou filmu v ostatních digitalizovaných kinech a v Poděbradech. To by do budoucna mělo znamenat pro diváka zejména možnost sledování premiéry v tentýž den jako oficiální premiéra a zároveň výhodu v dostupnosti a kvalitě takového snímku. V Poděbradech tak budou moci diváci shlédnout i filmy s 3D projekcí. Digitalizace by měla začít fungovat nejdříve v roce 2012 a z rozpočtu města je na ni vyhrazeno 2,5 mil. Kč.⁴⁹

Muzea a Galerie

Kromě Polabského muzea, zřizovaného krajem, nalezneme v Poděbradech výstavy a expozice soukromé. Nejznámější místo, kam zajít na vernisáže vybraných umělců, je Galerie Ludvíka Kuby, která je součástí lázeňského komplexu „Centrální lázně“, akciové společnosti Lázně Poděbrady. Název nese podle poděbradského rodáka, který je znám jako sběratel slovanských písní, a především jako malíř vycházející z impresionismu. Galerie se nachází poblíž kolonády, přičemž takřka každý měsíc je otevřena nová výstava.

Lázně Poděbrady: <http://www.lazne-podebrady.cz/volny-cas/galerie-ludvika-kuby/>

Jako výstavní prostory jsou také využívány sály Domu dětí a mládeže Symfonie, malé výstavy je možno umístit rovněž v prostoru před kinosálem nebo například v Turistickém informačním centru na Jiřího náměstí.

---

⁴⁹ Projekt 100;[online].c2011 [citováno 10.10. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.projekt100.cz/o-projektu.htm> >.

Zámecký biograf; ;[online].c2011 [citováno 10.10. 2011], Dostupný z WWW:< <http://kino.ipodebrady.cz/>>. Usnesení č. 692/2011 rady města Poděbrady

Olga Havránková; Přechod kin na Digital: Poděbrady budou připraveny;[online].c2011, Nymburský deník [citováno 10.10. 2011], Dostupný z WWW:< http://nymbursky.denik.cz/zpravy_region/pdy-kino-digital20110919.html>.

Knihovna

Městská knihovna Poděbrady - Městské kulturní centrum

Městská knihovna byla do roku 2011 jedinou příspěvkovou organizací města v oblasti kultury. V současné době je součástí Městského kulturního centra, příspěvkové organizace města. Dnes kromě klasických výpůjčních služeb a přístupu k internetu, nabízí jen několik spíše čtenářských akcí a soutěží. Do budoucna je v plánu knihovny zpestřit nabídku o různé semináře, večery poezie či hudební pořady a také se zaměřit na pořady pro děti.
<http://www.knihovna-pdy.cz/>

O nabídku literatury nejsou ochuzeni ani lázeňští hosté. „Lázeňskou knihovnu“, která literaturu nabízí také široké veřejnosti, mohou návštěvníci nalézt v areálu Centrálních lázní.
<http://www.lazne-podebrady.cz/volny-cas/>

Lázeňská kolonáda

Lázeňská kolonáda je v Poděbradech místem, kde se prakticky celoročně konají různé kulturní akce, a to nejen pro návštěvníky lázní. Bohatý program podtrhuje typickou lázeňskou atmosféru. Na pořadu jsou především hudební zážitky – například hudebně zábavné pořady, koncerty dechové hudby, country večery či heligonkáři. Často se zde konají také přednášky, besedy či Hvězdné večery se slavnými osobnostmi.

5. Organizace zřizované městem v oblasti kultury

Kulturní obraz města Poděbrady je výsledkem aktivit profesionálních městských a krajských institucí, ale také amatérských souborů a spolků. Tyto subjekty jsou členěny dle právní formy na příspěvkové či jiné organizace zřizované městem a dále se v textu zabýváme organizacemi nevládními.

Komise pro kulturu a školství, Odbor vnitřních věcí a Městské kulturní centrum

Kulturní dění řeší v samostatné působnosti Komise pro kulturu a školství (resp. Komise pro regeneraci památkové zóny a Komise pro lázeňství, propagaci a cestovní ruch). Výkon státní správy v Poděbradech, tedy agendu kultury, uměleckých předmětů, historických objektů či agendu související s péčí o kulturní dědictví, památkové rezervace a zóny a ochranná pásma, vyplývající ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, spravoval konkrétně Odbor školství a kultury. Mimo to měl odbor na starosti IZS, krizová řešení, obranu a bezpečnostní radu obce, Sbor dobrovolných hasičů a byty a DPS ve spolupráci s Městskou realitní, a.s.. Tento odbor byl zrušen a v současné době je většina kulturních aktivit přesunuta do Městského kulturního centra a dále je kulturní agenda v městě rozdělena mezi oddělení majetku města a oddělení investic Odboru vnitřních věcí. Kultura tedy v Poděbradech není spravována samostatně, ani společně např. s cestovním ruchem.⁵⁰

Příspěvkové organizace

Městské kulturní centrum (MKC) - Městská knihovna

Městské kulturní centrum – Městská knihovna, je v současné době jediná příspěvková organizace v oblasti kultury zřizovaná městem Poděbrady. Původně, až do roku 2001, zde fungovaly příspěvkové organizace tři. Kromě Městské knihovny ještě „Kino Poděbrady“ a „TS Poděbrady“.

V roce 2011 se v Poděbradech uskutečňuje plánovaná transformace stávajícího Kulturního a informačního centra, s. r. o. (KIC) na Městské kulturní centrum, které je příspěvkovou organizací. Toto centrum vzniklo spojením Městské knihovny, která sídlí v renesanční budově

---

⁵⁰Náplň činnosti Odboru školství a kultury;[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=1591&query=odbor+%C5%A1kolstv%C3%AD+a+kulturny&p1=1092>.

staré radnice na Jiřího náměstí a oddělení propagace. To bylo původně součástí městského úřadu a do budoucna by mělo splynout se stávajícím Kulturním a informačním centrem Poděbrad. Ředitelem byl 1. 5. 2011 jmenován Bc. Jakub Charvát. Současný ředitel Kulturního informačního centra Miloš Novák bude tuto funkci zastávat do konce roku 2011. Potom přejde agenda KIC na Městské kulturní centrum. V roce 2011 tedy již funguje současně instituce Městského kulturního centra a KIC, s. r.o., které postupně činnost ukončí.

Kulturní a informační centrum, s.r.o. bylo zřízeno Městem Poděbrady v roce 2000, přičemž funkci valné hromady vykonávala Rada Města Poděbrady. Kulturnímu a informačnímu centru v současnosti náleží Divadlo Na Kovárně, Zámecký biograf, který vznikl z původního Městského kina a Poděbradské noviny. Divadlo i biograf se nacházejí v areálu zámku. Kromě informací o kulturním dění ve městě a v regionu a ostatních informací, souvisejících zejména s cestovním ruchem a propagačních materiálů o Poděbradech, nabízelo KIC navíc možnost zveřejnění inzerátů v Poděbradských novinách, pronájem divadla a biografu, propagační akce apod.⁵¹

Pod Městské kulturní centrum bude spadat Divadlo Na kovárně, Zámecký biograf a kavárna. Většina kulturních aktivit ve městě, včetně služeb knihovny, bude zastřešena právě pod institucí, zřizovanou městem.

Aktuální rozhodnutí města o zrušení podnikatelského subjektu založeného městem a založení příspěvkové organizace může být na první pohled překvapující. V Poděbradech však představuje řešení, které by mělo přinést efektivnější řízení oblasti kultury a návrat jeho majetku do rukou města.

Organizace založené krajem a jiné organizace v oblasti kultury

Polabské muzeum

Ostatní organizace s kulturou související, jsou buď zřizovány krajem, nebo jsou často součástí lázeňského komplexu. Středočeský kraj je zřizovatelem Polabského muzea, které bylo po rozsáhlé rekonstrukci započaté v srpnu 2009 nově otevřeno k 30. 9. 2010. Ředitelem Polabského muzea je PhDr. Jan Vindruška. Muzeum se nachází v historické budově nejstarší poděbradské školy, v níž muzeum sídlí již od roku 1906. Jsou zde umístěny stálé expozice. V roce 2011 je to například expozice Příběh Polabí, která informuje o městě a jeho historickém vývoji. V budově jsou však i další aktuální expozice. V roce 2011 je to výstava

---

⁵¹ Kulturní a informační centrum [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<www.ipodebrady.cz >

Zpestření kulturního života ve městě [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Poděbradské noviny, roč. 20, č. 7; Dostupný z WWW:< http://ipodebrady.cz/download/noviny_pdf_07.07.11.pdf>.

Historické palné zbraně Polabského muzea - od křesadlovky po opakovačku a 14. ročník Putovní výstavy fotografií Klubu příznivců Pentaxu.

Součástí muzea je památkově chráněný středověký špitál z roku 1444, zvaný Kunhuta podle první manželky Jiřího z Poděbrad. Kunhuta ze Šternberka byla zakladatelkou první poděbradské školy a špitálu a je dnes považována za jednu z opatrovic slabých, nemohoucích a potřebných. Špitál se nachází vedle poděbradského muzea a jeho prostory jsou upraveny pro výstavní účely. V současné době je zde k vidění až do 31.12.2011 interaktivní výstava Tradiční lidová řemesla, kde expozice kopíruje roční období a v dílničkách pro děti a dospělé si návštěvníci mohou zkusit například drátenické řemeslo, zpracování ovčího rouna, zdobení perníčků a další lidová řemesla.

Letos popáté také pořádalo Polabské muzeum akci Muzejní noc, kdy se na přelomu května a června večer otevrou brány některých muzeí. Přes noc tak mohou návštěvníci navštívit Památník krále Jiřího v Poděbradech, Polabské muzeum v Poděbradech, Vlastivědné muzeum v Nymburku a letos poprvé i Národopisné muzeum v Přerově nad Labem.

Toto muzeum spravuje mimo sídla v Poděbradech také **Památník krále Jiřího z Poděbrad**. Nalezneme jej v bývalé hradní kapli a v tzv. rodné síni krále Jiřího, která funguje již od roku 1964. To jsou jediné veřejně přístupné prostory na Zámku Poděbrady. Zámek nyní spravuje Univerzita Karlova v Praze. Pozornost je zde věnována osobnosti sochaře Bohuslava Schnircha, který je s Poděbrady spojen především tvorbou jezdecké sochy krále Jiřího. Kromě toho je autorem výzdoby pražských významných budov, zejména pak Národního divadla, Rudolfiny či například Zemské banky a Pražské městské pojišťovny.

Dále muzeum spravuje Polabské národopisné muzeum v Přerově nad Labem, které přibližuje venkovský život od konce 18. do poloviny 20. století. Součástí je také Vlastivědné muzeum Nymburk se stálou expozicí věnovanou spisovateli Bohumilu Hrabalovi, Muzeum Bedřicha Hrozného v Lysé nad Labem, Galerii Melantrich v Rožďalovicích a Městské muzeum v Salské.⁵²

Turistické informační středisko

Ve městě také funguje mj. také Turistické informační středisko. To je provozováno Zlatým pruhem Polabí, o.p.s., jež vzniklo v roce 2005 pro podporu cestovního ruchu v oblasti Polabí a je založeno na spolupráci podnikatelů, Krajského úřadu Středočeského kraje a České centrály cestovního ruchu, za účelem propagace turistických cílů a produktů.

---

⁵² Polabské muzeum – Poděbrady. [online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<
<http://www.polabskemuzeum.cz/>>.

Turistické informační centrum se nachází v centru města na Jiřího náměstí. Je členem Asociace turistických informačních center ATIC ČR. Nabízí informace o městě, cestovním ruchu v regionu, tipy na výlet, tištěné materiály, mapy či suvenýry s turistickou tematikou. Návštěvník zde může zakoupit vstupenky do poděbradského kina a divadla či vstupenky v předprodeji Ticket-art, Ticketportal a Ticketstream. K dispozici je veřejný internet. Dále nabízí také tzv. minigalerii, kde se střídají výstavy různých autorů. Neobvyklou službou je kojící a přebalovací koutek pro maminky. Kromě toho TIC prezentuje Poděbrady na veletrhu Regiontour a například v roce 2010 se účastnilo soutěže European Destination of Excellence (EDEN), jejímž cílem bylo zviditelnit méně známé turistické lokality. V roce 2010 získalo titul „Informační centrum 2010“, kdy uspělo v soutěži s dalšími 65 infocentry ve Středočeském kraji. V roce 2011 loňské prvenství obhájilo.⁵³

Lázně Poděbrady, a.s.

Značná část kulturní nabídky je zajišťována Láznemi Poděbrady, a.s.. Akciová společnost navíc nabízí možnost kongresové turistiky a další kulturní vyžití (koncerty, taneční, kulturně společenské akce).⁵⁴ Součástí lázeňského kodexu „Centrální lázně“ je Galerie Ludvíka Kuby, nacházející se poblíž kolonády a lázeňského parku a v níž každý měsíc probíhají vernisáže vybraných umělců. Centrální lázně kromě toho provozují Lázeňskou knihovnu, Kongresové centrum a konferenční centrum v Hotelu Zámeček, v jejichž objektech se nachází konferenční sály, restaurace, salonky. Sál Lázeňské kolonády je využíván také pro účely přednášek. Lázeňská kolonáda slouží jako prostor, kde se konají různé kulturní akce. Ve vlastní režii tak lázeňským hostům i ostatním návštěvníkům lázně nabízejí koncerty vážné, populární a dechové hudby, divadelní a taneční představení. Lázně vydávají vlastní Lázeňský zpravodaj s kulturním programem, který mapuje především akce pořádané přímo společností. Společnost dále podporuje a podílí se na akcích pořádaných jinými subjekty. Lázně Poděbrady pak spolu s ostatními zájmovými, volnočasovými organizacemi dotvářejí kompletní nabídku nejen lázeňských služeb, ale i služeb kultury.

<http://www.lazne-podebrady.cz/volny-cas/>

---

⁵³ Zlatý pruh Polabí[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.polabi.com/>>.

Poděbradské noviny, roč. 19, č. 7, [online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< www.podebradskenoviny.cz >.

⁵⁴ Strategický plán rozvoje města Poděbrady:[online].c2011 [citováno 7. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2246&p1=2489>.

Kulturní spolky

Dlouholetou tradici mají v Poděbradech také zájmové, volnočasové či amatérské aktivity. Zejména Divadelní spolek Jiří. Nelze také opomenout pro Poděbrady typické mažoretky a promenádní dechové hudby, pěvecké sbory a další. V minulosti zde působil také pro lázeňské město typický symfonický orchestr.

– Divadelní spolek Jiří:

V Poděbradech má mnohaletou tradici ochotnické divadlo. Nejznámější ochotnický soubor „Divadelní spolek Jiří“ letos slaví úctyhodných 150 let své existence (založen v roce 1861). Řadí se tak mezi nejstarší ochotnická divadla v České republice s kontinuální činností. Na přelomu tisíciletí byla činnost spolku výrazně oživena a nyní se může pyšnit 64 aktivními členy všech věkových kategorií a žánrově širokým repertoárem, který narůstá o tři až čtyři premiéry ročně.

Spolek se podílí nejen na poděbradských kulturních akcích, ale nabízí i zájezdová představení, každoročně vystupuje a provádí v rámci Kutnohorského léta na zámku Kačina. Kromě toho je spolupořadatelem celostátní divadelní přehlídky Festival mladého amatérského divadla („FEMAD“). Divadelní spolek organizuje také literární maraton „24 hodin čtení“ u příležitosti Sametové revoluce 17. listopadu 1989, kde se schází veřejnost, amatéři i profesionálové k četbě klasických textů i vlastní tvorby. Spolek spolupracuje s profesionálními umělci, například s režisérem Lumírem Olšovským či s herci Otakarem Brouskem ml. nebo Pavlem Trávníčkem. Při příležitosti 150. výročí založení spolku byl vydán vzpomínkový kalendář a oslavy vyvrcholily v říjnu slavnostním galavečerem.⁵⁵ <http://dsj.cz/>

– Poděbradské mažoretky:

Poděbradské mažoretky vznikly v roce 1992 z původně osmnáctičlenné skupiny dívek s názvem Mažoretky dechové hudby Poděbradka. Dnes jsou již vyhlášeným seskupením, které je členem Českého a Evropského svazu mažoretek (NBTA – Nabional bottom and twirling asociation) a nabízí široký repertoár pro cca 50 dětí rozdělených do třech věkových skupin. Poděbradské mažoretky pod vedením MUDr. Romany Husákové a jejího týmu také reprezentují Českou republiku nejen na českých, ale i mezinárodních soutěžích, odkud si často odvázejí mnohá ocenění. Každoročně také společně s KIC Poděbrady organizuje Národní šampionát Mažoretek, který se těší velké divácké oblibě.⁵⁶

---

⁵⁵ Divadelní spolek Jiří; [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://dsj.cz/>>.

⁵⁶ Poděbradské mažoretky[online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.podebradskemazoretky.cz/index.php>>.

– Járův Poděbradský divadelní soubor:

Ochotnický soubor zaměřený především na interpretaci her Divadla Járy Cimrmana, často ve velmi osobitém provedení. Ochotníci obohacují kulturní nabídku Poděbrad a okolí více než 13 let a za tu dobu našli mnohé příznivce v celém regionu. Navíc také připravují představení například pro občanské sdružení Přístav, Speciální domov mládeže v Chotěšicích či spolupracují s místním Rotary klubem.⁵⁷

- V Poděbradech působí také mnoho dalších amatérských souborů jako je například Big Band J. Jíny nebo Smíšený pěvecký sbor sv. Cecílie či dechová hudba Lázeňská kapela.

---

⁵⁷ Poděbradské noviny, roč. 20, č. 9, online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:<<http://noviny.ipodebrady.cz/pn-2-2010/-nehceme-byt-vtipnejsi-nez-cimrman.html>>.

6. Charakteristika ubytovacích zařízení

Možnosti ubytování jsou v Poděbradech uzpůsobeny lázeňským pobytům. Z hlediska významu pro celkovou image města jsou pak nezbytné odpovídající služby cestovního ruchu. Tomu odpovídá také skladba ubytovacích a hostinských zařízení ve městě. Nalezneme zde tudíž spíše lázeňské domy, komfortní hotely a penziony. Širší nabídku dokreslují soukromé tzv. „spa- hotely“ nabízející relaxační a wellness programy.

Centrální lázně – lázeňské domy

Lázeňské domy naleznete především přímo v Centrálních lázních, jejichž součástí jsou odborné ordinace a ošetřovny. Součástí akciové společnosti Lázně Poděbrady je například Hotel Libenský, který je hlavním lázeňským domem, dále Hotel Zámeček, Hotel Libuše, Hotel Zimní lázně, hotel G-REX a penzion Máj. Akciové společnosti také náleží Dětské lázeňské zařízení Léčebna Dr. L. Filipa.

Ostatní lázeňské domy

Mezi ostatní lázeňské domy patří například Spa Hotel Felicitas a Lázeňský hotel Orfeus společnosti Lázně Felicitas, s.r.o. Hotelový komplex Bellevue – Tlapák, společnosti TICO IFC, a.s., nebo například Hotel Golfi, spolupracující s Městem Poděbrady a Zlatým pruhem Polabí, o.p.s.

Ostatní ubytovací zařízení

V centru města můžeme také najít Školní hotel Junior, který je součástí Hotelové školy a Vyšší odborné školy hotelnictví a turismu. Dále najdeme v Poděbradech kolem desítky penzionů a dva autokempy – v areálu koupaliště Jezero Poděbrady a Autocamp Golf.⁵⁸

---

⁵⁸ Lázeňské hotely.[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.lazne-podebrady.cz/lazenske-objekty/> >.

Hotel Bellevue - Tlapák.[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.lazne-lazenske-pobyty.cz/ubytovani.html> >.

Lázně Felicitas.[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.laznefelicitas.cz/>>.

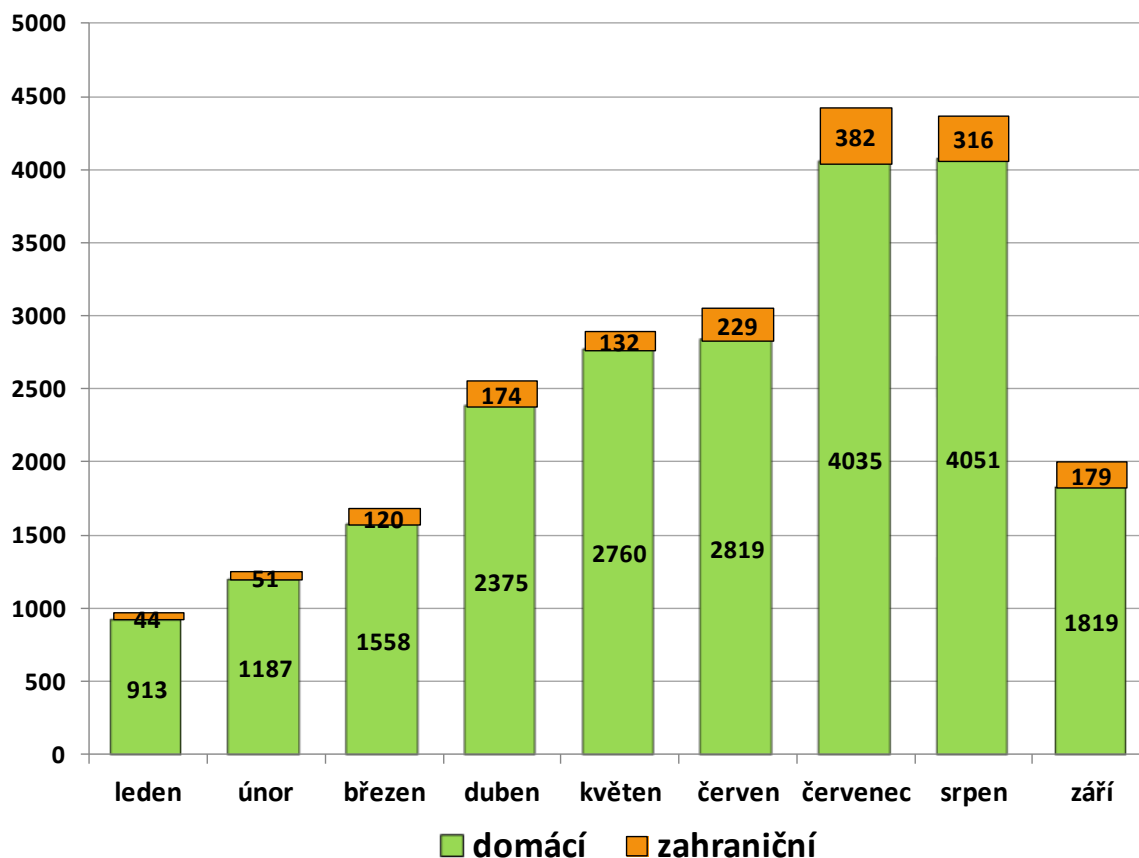
Katalog lázní a wellness.[online].c2011 [citováno 4. 6. 2011]; Czech tourism; Dostupný z WWW:<<http://www.czechtourism.cz/files/lazenstvi/katalog/cz/files/lazne-cz2010-2.verze.pdf>>.

Regionální informační servis.[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=537683>>.

Struktura návštěvníků

Na základě údajů poskytnutých TIC v roce 2010 a 2011 v Poděbradech převažují tuzemští turisté a návštěvníci města. Tradičně se jejich počet zvyšuje na jaře a vrcholí v letních měsících. Přestože město Poděbrady není možné srovnávat s jinými místy, pyšnicími se zápisem do seznamu UNESCO, jsou pro návštěvníky lákavou a vyhledávanou destinací především pro širokou nabídku lázeňských služeb, existenci minerálních pramenů a klidnou lokalitu. Lázeňské služby jsou přesto nejhojněji využívány pro komplexní typ léčebných pobytů. Značnou výhodou díky těmto službám je delší pobyt tuzemských i zahraničních návštěvníků. Kromě komplexních léčebných pobytů přibývá i zahraniční klientela a samoplátci, kteří zde hledají spíše odpočinek, wellness, zábavu, klid.⁵⁹ Strukturu návštěvníků dokládají následující tabulky o návštěvnosti Turistického informačního centra Poděbrady.

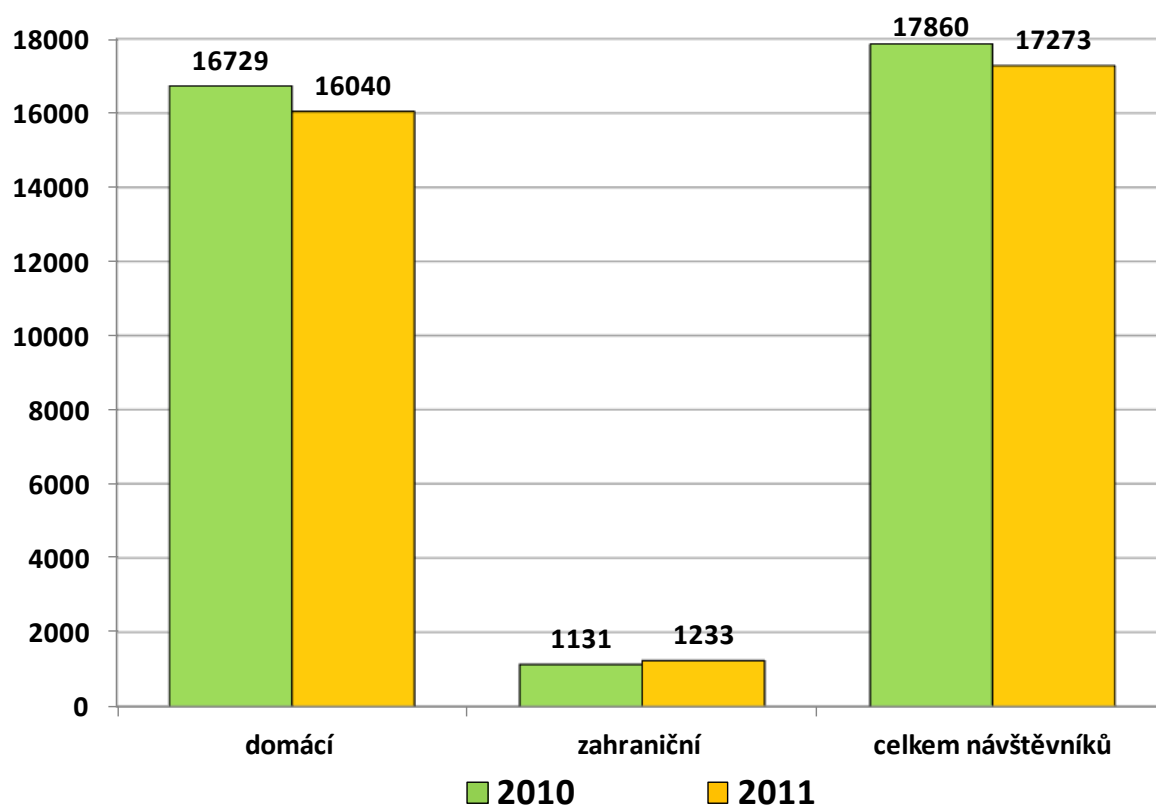
Graf 1 Návštěvnost TIC Poděbrady – 2011⁶⁰

⁵⁹ Marketingová strategie města Poděbrady 2005 – 2010; [online].c2011 [citováno 4. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2229&p1=2362>.

⁶⁰ Údaje poskytnuté Turistickým informačním centrem

Graf 2 Návštěvnost TIC Poděbrady v sezóně (duben-srpen) v letech 2010 a 2011⁶¹

---

⁶¹ Údaje poskytnuté Turistickým informačním centrem

7. Základní charakteristika nabídky kulturních služeb

Z výše uvedené struktury je patrné zastoupení všech kulturních aktivit a možností jak pro občany, tak pro návštěvníky lázní. Avšak město jako takové udržuje pouze Městské kulturní centrum (resp. do roku 2011 Městská knihovna a Kulturní a informační centrum), které zajišťuje většinu kulturních akcí a značnou měrou se na dalších akcích podílí akciová společnost Lázně Poděbrady. Městu chybí vlastní kulturní dům a zejména společenský sál s větší kapacitou, který částečně zastupuje sice Kulturní informační centrum a Dům dětí a mládeže Symfonie a některé soukromé prostory pro kongresovou turistiku přímo v Centrálních lázních. Možným řešením je plánovaná rekonstrukce sálu historické budovy "Záložny" na Jiřího náměstí.

Město Poděbrady a Kulturní informační centrum jsou pořadateli několika akcí. Mimo to se významnou měrou účastní prakticky na většině poděbradských kulturních počinů. Město je tak důležitým spolupořadatelem či sponzorem a patronem důležitých akcí pořádaných i jinými subjekty.

Den Poděbrad

Letos 4. března uplynulo úctyhodných 539 let od povýšení Poděbrad na město. Každoročně vedení radnice slaví „svůj svátek“ setkáními s profesními a zájmovými skupinami a předáváním výročních cen v Divadle na Kovárně. Významní obyvatelé Poděbrad tak mohou být za svoji práci veřejně oceněni Záslužným listem, Křišťálovým štítem a Čestnou medailí. V rámci oslav Dne Poděbrad se pořádají další doprovodné akce související s městem. Akci pořádá Město Poděbrady. Letošní rok tak byla při příležitosti výročí povýšení Poděbrad na město také odhalena za účasti hejtmána Středočeského kraje pamětní deska zakladateli královských lázní, knížeti Arnoštu Filipu Hohenlohe von Schillingsfürst. Zároveň byly předány k užívání projekty financované z Regionálních operačních programů EU. Jedná se o Projekt obnovy historicky významné ulice Na Dláždění, která byla vydlážděna dle původních předloh a rekonstrukce školky ve Velkém Zboží.

Den země

Každoročně se Poděbrady přidávají k mezinárodnímu Dni Země, který se koná 22. dubna. Akci pořádá Město Poděbrady a má osvětový a preventivní a edukativní charakter. Město na kampani spolupracuje se středními a základními školami a DDM Symfonie. Každoročně se také na akci prezentují i ostatní organizace jako je například Český svaz ochránců přírody, Záchraná stanice Pátek, Mateřské centrum, Svaz postižených civilizačními chorobami a další. V prostorách škol i ve městě tak lze shlédnout programy z oblasti ekologie a ochrany krajiny připravené školami.

Dance Bohemia

Mezinárodní festival folklorního tance pořádá každoročně začátkem července agentura IFB Bohemia. Folklorní soubory v srpnu doslova roztančí Lázeňskou kolonádu a připomenou tak zpěvem a tancem lidové tradice různých národů.

Evropský týden mobility a Evropský den bez aut

Jedná se o kampaň, která si klade za cíl upozornit na současné problémy nadměrné automobilové dopravy. Snahou je nabídnout jiné možnosti a alternativy v dopravě. V mnohých městech tak probíhá program na podporu těchto akcí. Kampaň se koná ve dnech 16.-22. září, přičemž poslední den je věnován vždy projektu Evropský den bez aut. Poděbrady se každoročně této kampani účastní zejména alternativním programem pro děti z mateřských a základních škol.

FEMAD - Festival mladého amatérského divadla.

Festival mladého amatérského divadla pořádá Divadelní spolek Jiří, a to za podpory Města Poděbrady a Kulturního informačního centra Poděbrady. Původně festival mladých ochotnických souborů vznikl v roce 1972 a letošní rok se konal už čtyřicátý ročník festivalu.

FEMAD je určen pro kvalitní inscenace amatérského divadla, které se nedostaly, do programu Jiráskova Hronova. O vítězích rozhodují zástupci souborů, což je v České republice naprosto mimořádné.

Hudební festival Barvy léta

Každoročně se koncem července koná oblíbený punkrockový festival na louce u poděbradského koupaliště Jezero. Letos oslavil festival už jubilejní desátý ročník. Festival pořádá hudební agentura Krakonošovo.

Poděbradské dny poezie

Tradiční kulturní akcí jsou také „Poděbradské dny poezie“. Tento rok se konal již 49. ročník festivalu s původním názvem „Neumannovy Poděbrady“. Poděbradské dny poezie jsou místem setkání mladých recitátorů, a to nejen studentů hereckých škol a konzervatoří a mladých profesionálních interpretů, ale také amatérských recitátorů do třiceti let věku. Vítězové si mohou odnést Křišťálovou růží, jako nejvyšší udělované ocenění za umělecký přednes. Festival pořádá občanské sdružení „Slovo a hlas“ za podpory Města Poděbrady a

Kulturního a informačního centra a koná se v prostorách Divadla Na Kovárně a Zámeckého biografu. Na návštěvníky čeká také řada doprovodných programů.⁶²

Poděbradské filmové zážitky Filmový festival v Poděbradech

V prostorách lázeňské kolonády se v květnu 2011 konal druhý ročník mezinárodního televizního a filmového festivalu „Poděbradské filmové zážitky“ pořádaného Středočeským krajem. Návštěvníci mají možnost shlédnout desítky soutěžních i nesoutěžních filmů, dokumentů a publicistických pořadů. Kromě toho byla ve venkovních prostorách nabízena široká paleta doprovodných programů, do kterých se v roce 2011 také zapojili žáci krajských středních škol a učilišť, které zde představovaly svoje učební obory.⁶³

Poděbradské kulturní léto – Evropa hraje Kmocha

Od roku 2004 se tradičně začátkem července konají v rámci festivalu Poděbradské léto koncerty, poutě, jarmarky v lázeňském prostředí, rockové koncerty na koupališti Jezero. Jeho součástí je přehlídka dechových orchestrů „Evropa hraje Kmocha“. Tato v pořadí již sedmá přehlídka připomíná kapelníka a skladatele Františka Kmocha a jeho skladby. Přehlídky se účastní dechové, pochodové a promenádní orchestry všech věkových kategorií a jedinou podmínkou účasti je interpretace alespoň jedné skladby Františka Kmocha. Čestné uznání a ocenění za výjimečné provedení skladeb předává odborná porota. Festival se koná snad na všech významných místech, a tak na ni lázeňští hosté i obyvatelé Poděbrad nemohou nenarazit. Přehlídku pořádá umělecká a produkční agentura Kristián Production, s. r. o. ve spolupráci s Městem Poděbrady a Lázně Poděbrady, a.s. a za podpory Ministerstva kultury ČR a letos i hejtmána Středočeského kraje.

Prix Bohemia Radio

Každý rok v září se v Poděbradech koná mezinárodní festival rozhlasové tvorby Prix Bohemia Radio, pořádaný Českým rozhlasem, partnerem projektu jsou tradičně Lázně Poděbrady, a.s.. Jde o přehlídku rozhlasové tvorby u nás i ve světě a v jejím rámci se pořádají odborné semináře a doprovodný kulturní a společenský program. Festival probíhá na Lázeňské

---

⁶² Databáze českého amatérského divadla [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.amaterskedivadlo.cz/files/other/22883abc5b131d847fbf7ef35e5dff488226740b.pdf>>.

⁶³ Středočeský magazín; [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< www.kr-stredocesky.cz/NR/rdonlyres/6F53341E.../SCM_0310.pdf>.

Kulturní akce;[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.polabi.com/o-polabi/turisticke-informacni-centrum-podebrady/kulturni-akce/?ftshow=78>>. návštěvníkům

kolonádě a v Divadle Na Kovárně a jeho patrony jsou osobnosti z kulturního a politického světa.

Slavnostní zahájení lázeňské sezóny

Tradičně na přelomu dubna a května pořádají společně slavnostní zahájení lázeňské sezóny Lázně Poděbrady, a.s., Lázně Felicitas, s.r.o., Město Poděbrady, Kulturní informační centrum, s. r. o a hotel Bellevue-Tlapák. Při této příležitosti se konají v Poděbradech celý víkend společenské a hudební vystoupení proveřejnost a další akce pro děti.

Slavnosti krále Jiřího

Každoročně se v červnu konají historické slavnosti, jejichž vyvrcholením je průvod krále Jiřího s družinou. K vidění jsou šermířská vystoupení, dobové tance, ukázky dravců, dobové trhy či historické vystoupení Divadelního spolku Jiří nazvaný „Králobraní“. Pořádá Šermířská a divadelní společnost Batalion sv. Martina a Kulturní informační centrum Poděbrady.

Aktuální kulturní akce:

Svatojánský pramen, socha sv. Jana Nepomuckého, Ostrov

Možnosti města v oblasti kultury a cestovního ruchu se letos rozšířily. Dne 24.6.2011 se v Poděbradech během Svatojánských slavností uskutečnily hned tři důležité události najednou. Byla odhalena a slavnostně vysvěcena socha sv. Jana Nepomuckého u mostu, slavnostně se otevřel nový pramen Poděbradky, který vyvěrá v ulici Na Kopečku v Kubových sadech u kostela. Podle tohoto data ponese název „Svatojánský pramen“. Třetí neméně důležitou událostí bylo otevření ostrova, který byl pro obyvatele Poděbrad bezmála čtyřicet let nepřístupný. Otevření ostrova na Labi pod zámek rozšiřuje možnost pořádat letní koncerty, společenské a sportovní akce pod širým nebem. V létě tak bylo možno poprvé na Ostrově shlédnout vystoupení například Jaroslava Hutky, folkové skupiny Nezmaři, Čankišou a Jablkoň. Poslední prázdninový den se zde konal program věnovaný dětem. Pirátský den se na Ostrově těšil velké návštěvnosti dětí i dospělých.⁶⁴

---

⁶⁴Svatojánské slavnosti aneb den nabitý událostmi.[online].c2011 Poděbradské noviny roč. 20 č. 7 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< http://ipodebrady.cz/download/noviny_pdf_07.07.11.pdf>.

Jilemnický M., V Poděbradech otevřeli nový pramen a zpřístupnili ostrov.[online].c2011 Nymburské noviny [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:<http://nymbursky.denik.cz/zpravy_region/pdy_pramen20110626.html>.

Dioráma

Nová atrakce Poděbrad, unikátní objekt zv. Dioráma je sloup se zastřešením podobným siluetě poděbradského zámku, který vyrostl na rohu ulic Na Valech a Divadelní, před vstupem do lázeňského parku, v blízkosti lázeňského domu Libuše. Inspirován byl animovaným filmem Shrek a stejně tak, jak je tomu ve filmu i zde se kolemjdoucí budou moci v krátkosti dozvědět něco o poděbradských zajímavostech. Po vhození mince ukážou návštěvníkovi vtipné pohyblivé postavičky z dílny známé výtvarnice Lucie Seifertové významné stavby města a typický život v nich. To vše je podkresleno vtipným hudebním doprovodem, který nazpíval Petr Prchal společně s poděbradským dětským pěveckým sborem Kvítek. Diorámu technicky zpracovali Jaromír a Tadeáš Klabanovi. Vhozené drobné mince mají pokrýt náklady na provoz a údržbu diorámy.⁶⁵

Další kulturní příležitosti

- Pro veřejnost byla v květnu 2011 otevřena Zvonička u Havířského kostelíka s výstavou fotografií z archivu Polabského muzea „Zmizelé Poděbrady“. K obnově významně napomohla podpora a finance památkového úřadu a ministerstva školství⁶⁶.
- V areálu Lázeňské kolonády byla letos 16. července uspořádána oslava 100. výročí letu aviatika Evžena Čiháka v Poděbradech. Poděbrady se tak v roce 1911 staly vůbec prvním místem, kde aviatik, bratranec slavného letce Ing. Jana Kašpara z Pardubic, veřejný vzlet učinil.⁶⁷
- Jeden ze symbolů Poděbrad, Květinové hodiny, se letošní rok vrátil ke své původní podobě. Revitalizace je dílem Technických služeb města Poděbrady a inspirovala se osazením před dvaceti lety. Na hodinách se také mění každodenně datum.⁶⁸
- Byl odhalen památník v místě bývalé synagogy. Památná deska připomíná 216 obětí holocaustu, židovských obyvatel Poděbrad. Událost dále pokračovala židovskou slavností na Zámku. V červenci byl odhalen pomník letecké havárie z roku 1945 u Přední Lhoty.⁶⁹

---

⁶⁵Poděbradské noviny roč.20, č. 7 a 9 online].c2011 Poděbradské noviny č. 9, roč. 20 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< <http://noviny.ipodebrady.cz> >.

⁶⁶Hrabětová J.;Vyprávění o Havířském kostelíčku, zvonici a bývalém hřbitově; .[online].c2011 Poděbradské noviny roč. 20 č. 9 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< <http://noviny.ipodebrady.cz/vypraveni-o-havirskem-kostelicku-zvonici-a-byvalem-hrbitove-1181.html>>.

⁶⁷Národní technické muzeum, .[online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< <http://www.ntm.cz/cs/heslar/evzen-cihak>>.

⁶⁸Kubelka A., Revoluce v parku, květinové hodiny opět ctí tradici .[online].c2011 Poděbradské noviny , roč. 20, č. 4[citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< http://ipodebrady.cz/download/noviny_pdf_07.04.11.pdf>.

⁶⁹Havránková O., Památník připomíná Poděbradům židovskou minulost;].c2011 Nymburský deník[citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:< http://nymbursky.denik.cz/zpravy_region/pdy_zide_deska20110411.html>.

8. Základní charakteristika koncepce kultury

Koncepční a strategické dokumenty v oblasti kultury

Kromě toho, že jsou Poděbrady součástí Projektu zdravé město, také participují na tzv. Místní agendě 21, tedy místní implementaci Agendy 21. Tedy velmi zjednodušeně řečeno snaze uplatňovat zásady tzv. „good governance“ v místních a regionálních podmínkách a docílit tak udržitelný rozvoj obce a regionu. Na základě této metody vznikl projekt „Udržitelný rozvoj města Poděbrady“, podporovaný z finančních prostředků MŽP a Města Poděbrady, a zejména komplexní Strategický plán rozvoje města do roku 2025. Ten spolu s Akčním plánem města patří mezi nejdůležitější komplexní koncepční dokumenty, které byly městem vytvořeny v uplynulých letech. Cílem těchto dokumentů je obecně zatraktivnění města a zlepšení kvality života ve městě a samozřejmě i přístup k finančním zdrojům, zejména z evropských fondů.⁷⁰

Strategický plán rozvoje města do roku 2025

Strategický plán města byl schválen dne 17. 12. 2008 zastupitelstvem města Poděbrady jako oficiální dokument mapující budoucí vývoj města a především by měl přispět k dlouhodobému a trvalému řízení rozvoje města a usnadňovat tak vedení rozhodování související s rozvojem města. A to v různých oblastech – zejména ekonomických, ale v případě Poděbrad například lázeňství, doprava a infrastruktura, životní prostředí, sociální služby, kultura a sport a další. Strategický plán byl zpracován speciální řídicí skupinou, složenou ze zástupců města, organizací města i zájmových organizací, podnikatelů a dalších. Závěrem plán stanovuje priority rozvoje města. Strategický plán byl také mj. podroben vyhodnocení SEA, jež posuzoval vliv koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V jeho rámci byly také vytvořeny podstatné části, a to zejména:

- **Vize rozvoje města Poděbrady.** Vize byla vytvořena v roce 2008 za účelem pracovní vize rozvoje města do roku 2025. Dokument popisuje budoucí ideální stav Poděbrad a slouží jako rámec pracovních skupin v různých oblastech rozvoje města. Poděbrady by se tak podle Vize města Poděbrady měly stát klidným, komorně laděným bezpečným univerzitním městem s rozvinutým lázeňstvím. Mnoho klidových zón a udržovaná zeleň a příroda bude skýtat návštěvníkům Poděbrad mnoho příležitostí pro rekreaci a oddych. Město bude nabízet pro lázeňské hosty i turisty celodenní vyžití a řadu kulturních a společenských akcí.

---

⁷⁰ Místní agenda 21;[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFGSI0KM](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFGSI0KM)>.

- **Mise města Poděbrady.** Mise města pak stanovuje principy, přístupy a způsoby, na jejichž základě by mělo město naplňovat výše stanovené vize rozvoje města. Snahou města do budoucna je respektovat princip udržitelného rozvoje – tedy soulad s přírodními, kulturními a historickými hodnotami. Bude usilovat o zachování historických tradic města a udržení lázeňského charakteru města a území a jeho genia loci. Město se také například zavázalo k soustavné propagaci Poděbrad, k rozvíjení strategického řízení a partnerské spolupráci se subjekty z podnikatelské i neziskové sféry vč. vhodné motivace apod.

- **Celková SWOT analýza města** (SWOT analýza města Poděbrady - výstup z jednání Řídící skupiny dne 19. 6. 2008), jež analyzuje silné a slabé stránky města a její vnější příležitost a hrozby. SWOT analýza je stavebním kamenem pro konkrétnější nasměrování práce na řešení problémů města a jejich specifikaci. Z celkové SWOT analýzy pro město pak vyplývá, že dopravní dostupnost, životní prostředí a lázeňství jsou pro Poděbrady jednou z největších předností. Zároveň tento dokument pokazuje na možnosti evropských fondů a na obrovský potenciál který skýtá v první řadě lázeňství a za ním hned cestovní ruch a volnočasové aktivity, vysoké školství a kulturní a technické památky ve městě. Na druhé straně se zde upozorňuje na problematiska místa v dopravě, zejména na nedostatečné množství parkovacích míst či stav komunikací ve městě. Přičemž do budoucna se předpokládá nárůst dopravních prostředků v ulicích. Mezi nejpálčivější otázky také podle SWOT analýzy patří nedostatek pracovních příležitostí a nedostatek sociálních a zdravotních služeb, vzhledem k věkové struktuře obyvatelstva a budoucímu stárnutí populace. Dále také poukazuje na úroveň propagace města a spolupráce s podnikatelskými subjekty ve městě, s čímž úzce souvisí možnost lepšího využití obchodních příležitostí a mnohé další.⁷¹

V rámci strategického plánu bylo stanoveno 9 klíčových oblastí rozvoje města, pro které byly pracovními skupinami vymezeny klíčové oblasti, cíle, vize a SWOT analýza dané oblasti.

V klíčové oblasti Kultura, sport, rekreace a volnočasové aktivity je popsána vize této oblasti v budoucnu. Zámek by se měl stát kulturním, společenským a historickým centrem města. Lázeňská kolonáda by měla zůstat i nadále synonymem pro koncerty a kulturně společenské akce pro veřejnost. Stejně tak by měl sloužit i městský kulturní dům s multifunkčním sálem, kde se bude konat řada dalších společenských akcí. Ve městě se budou pořádat festivaly, Divadlo Na Kovárně bude nabízet představení pro jakékoli věkové kategorie, nejen pro dospělé, ale i pro děti. Ty budou uskutečňovat místní ochotnické soubory a hostující

---

⁷¹ Celková SWOT analýza zpracovaná pro Strategický plán rozvoje města do roku 2025 z května/června roku 2008: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2252&p1=2489

profesionální i amatérské soubory. Do budoucna by měla být modernizována knihovna a její provoz. Knihovna se tak stane důležitým místem setkání a zázemím poděbradských studentů. SWOT analýza v této oblasti primárně vyzdvihuje tradice města a bohatou kulturní nabídkou, avšak také upozorňuje na nedostatek financí a s tím související nízké finanční ohodnocení pracovníků, nedostatečnou obnovu zařízení a vybavení pro sport a volnočasové aktivity. Na SWOT analýzu jsou pak navázány dílčí strategické a specifické cíle pro danou oblast, které budou zmíněny v následující kapitole týkající se priorit města. Pro názornost je přiložena SWOT analýza pro oblast „Kultury, sportu, rekreace a volnočasových aktivit v Poděbradech.“⁷²

Tabulka 25 SWOT analýza oblasti Kultura, sport, rekreace a volnočasové aktivity v Poděbradech⁷³

Silné stránky oblasti (S)	Slabé stránky oblasti (W)
tradice (sportovní oddíly, akce, festivaly)	nedostatek financí
nabídka kulturních, sportovních a dalších akcí	neexistuje kulturně – společenský sál
účast a pomoc dobrovolníků	nedostatek vyhovujících prostor pro sportovní aktivity
zázemí v přírodě	neexistuje víceúčelová hala
dostatek organizací pro kulturu, sport, volný čas	nízké využití moderních komunikačních technologií a prostředků
profesionalita odborných pracovníků, manažerů	chybí komunikace mezi jednotlivými subjekty
zájem o zahrádkářskou činnost a další zájmové aktivity	neexistence bazénu
finanční dostupnost akcí pro veřejnost (vstupné, kurzovné...)	technický stav sportovišť a dětských hřišť
statut lázeňského města	nízká návštěvnost některých akcí
aktivity jsou určeny pro širokou veřejnost	nevyváženost rozmístění kulturních a společenských zařízení ve městě (Žižkov a v centru)
lázeňský park	slabá prezentace akcí mimo město
cyklostezky - in-line podél Labe	-
Příležitosti pro oblast (O)	Ohrožení oblasti (T)
evropské fondy, dotace	nedostatečná obnova zařízení a vybavení pro sport, kulturu a VČ aktivity
existence zařízení pro kulturu, sport, zájmové a VČ aktivity (divadlo, kino, muzeum, knihovna, KIC, ZUŠ, DDM, mateřské centrum, školy, golfové hřiště, kurty pro tenis, sokolovna, squash, areál Jezero, sportovní haly, zimní stadion, zdymadlo), Jezdecký klub	nízké finanční ohodnocení pracovníků v kultuře, sportu...
sponzoring od organizací	Vandalismus

⁷² Strategický plán města Poděbrady do roku 2025 [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1104&p1=2489>.

⁷³ SWOT analýza oblasti kultura, sport, rekreace zájmové/volnočasové aktivity v Poděbradech, Tamtéž.

zámek Poděbrady (ÚJOP), historie, Libice nad Cidlinou	roztříštěnost - podobné akce od více organizací, souběžně
obecná zvyšující se tendence ke zdravému životnímu stylu	finanční náročnost pro účastníky, návštěvníky
využití spádovosti Poděbrad (okolní obce)	malá podpora sportovců, umělců
řeka Labe	nedostatek odborně zdatných lidí ochotných se angažovat (kultura, sport)
poloha města (dojížděková vzdálenost do hlavního města, dopravní dostupnost)	preferenze jen určitých aktivit
městské pozemky	
potenciál zájmu veřejnosti	
existence zahrádkářských kolonií	
rovinatý terén pro in-line, cyklistiku, procházky	
spektrum škol	
potenciál Lázní a.s.	
nové sporty, kterým es veřejnost začíná svíce věnovat	
zapojování všech věkových kategorií	
existence farností	

Akční plány od roku 2008 - 2010 a Vyhodnocení akčního plánu od roku 2008 – 2010

Materiál obsahuje již konkrétní akce a projekty, které mají naplňovat stanovené priority města určené Strategickým plánem.

Pro tvorbu těchto dokumentů byla použita řada podkladů, analýz, průzkumů názorů občanů či dokumentů, které byly zpracovány dříve, a to:

- Integrovaný plán rozvoje města Poděbrady 2008 – 2020
- Komunitní plán zdraví a kvality života Poděbrady (2007)
- Marketingová strategie města Poděbrad 2005 – 2010
- Plán odpadového hospodářství Poděbrady (2005)
- Program regenerace městské památkové zóny Poděbrady 2006 - 2010
- Socioekonomická a demografická analýza města Poděbrady (2007)⁷⁴

Aktuálně zastupitelstvo města projednalo Akční plán města na období čtvrtého čtvrtletí roku 2011 až první čtvrtletí roku 2013.

---

⁷⁴ Strategický plán města Poděbrady do roku 2025 [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1104&p1=2489>.

9. Priority v kultuře

Priority města

Z těchto dokumentů je pak možno shrnout základní priority města. Ze Strategického plánu města Poděbrady do roku 2025 vzešlo devět klíčových oblastí, přičemž klíčovou oblastí číslo jedna je Lázeňství a cestovní ruch. Až šestou oblastí v pořadí je „Kultura, sport, rekreace a volnočasové aktivity“.

Priority v oblasti kultury tedy nejsou zpracovány samostatně. Stanovené cíle vycházejí zejména z provedené SWOT analýzy pro danou klíčovou oblast, která mimo jiné vyzdvihuje tradice, akce a festivaly a celkově bohatý kulturní život s dostatečným množstvím kulturních organizací v Poděbradech, který je významně podpořen lázeňstvím a také mimo jiné finanční dostupností těchto akcí. Tzv. „Strategické cíle“ a následně konkrétní „Specifické cíle“ pro oblast „Kultury, sportu, rekreace a volnočasových aktivit“, stanovené v tomto dokumentu navazují na již dříve deklarované priority v původních strategických materiálech.

Například v Integrovaném plánu rozvoje města Poděbrady pro rok 2008 – 2020 je již stanoven záměr podpory činnosti Kulturního informačního centra, podpora rekonstrukce budovy a činnosti městské knihovny či zřízení reprezentativního sálu pro plesy apod.⁷⁵ Úvod do marketingové problematiky destinace cestovního ruchu také zmiňuje určité klíčové oblasti, na něž by se město mělo soustředit. Primárně by to pak měla být vzájemná spolupráce soukromých i veřejných institucí ve městě. V oblasti kultury jde o lepší spolupráci Městského úřadu s Lázněmi Poděbrady, a.s., Kulturním a informačním centrem, Městskou knihovnou, Polabským muzeem, ale také s restauračními a ubytovacími zařízeními a cestovními kanceláři. Dále o spolupráci s ostatními subjekty mimo město, ale i o rozvoj kulturního života města či využití kulturně-historického a přírodního potenciálu Poděbrad. Takovou vzájemnou spolupráci je např. výměna či společná tvorba propagačních materiálů, společná koordinace kulturních a společenských akcí.⁷⁶

V souvislosti s plněním těchto cílů se město zavázalo ke zpracování Koncepce podpory kulturních, sportovních a volnočasových aktivit a zřízení pozice projektového manažera pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity (fundraising). **V rámci strategického plánu byly pak stanoveny následující strategické cíle:**

---

⁷⁵Integrovaný plán rozvoje města Poděbrady pro rok 2008 až 2020[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2229&p1=2362>.

⁷⁶Marketingová strategie města Poděbrad 2005 – 2010[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2229&p1=2362>

- „Zajistit efektivní financování kulturních, sportovních a volnočasových aktivit ze zdrojů města i zdrojů externích a zvyšovat podíl externích zdrojů.
- Zajistit kvalitní infrastrukturu a její údržbu pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity.
- Zajistit dostatečné spektrum akcí a aktivit pro jednotlivé cílové skupiny.
- Zajistit informovanost a účast na akcích – ze strany občanů města, lázeňských hostů, turistů z ČR i ze zahraničí.
- Zajistit přiměřené chování během kulturních, sportovních a volnočasových akcí a aktivit ze strany účastníků.
- Zajistit spolupráci jednotlivých subjektů podílejících se na kulturních, sportovních a volnočasových akcích a aktivitách.
- Udržet a zajistit kvalitní lidské zdroje pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity“.⁷⁷

Přímo pro podoblast kultury je tedy ve Strategickém plánu rozvoje města do roku 2025 konkrétně stanoveno deset následujících specifických cílů:

- „Rekonstruovat a rozšířit Městskou knihovnu, zajistit odpovídající technické vybavení
- Modernizovat Muzeum
- Zajistit využití dalších prostor zámku, včetně zámecké zahrady, a rekonstruovat dané objekty
- Podpořit zprovoznění (rekonstrukce, využití) Záložny pro kulturní a volnočasové aktivity
- Zřídit multifunkční prostor pro kulturně společenské aktivity
- Podporovat stávající spolky a sdružení realizující kulturní a společenské akce včetně festivalů tradičních i netradičních
- Zvýšit využití Havířského kostelíka
- Zajistit efektivní údržbu modernizaci stávajících kulturních zařízení (divadlo, kino, kolonáda, Symfonie)

---

⁷⁷ Strategický plán města Poděbrady do roku 2025 – Vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví [online]. c2011 [citováno 25.7. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1104&p1=2489>.

- *Udržet a zvyšovat kvalifikaci pracovníků v oblasti kultury*
- *Podporovat obnovu, údržbu a vnik uměleckých děl se zaměřením na podporu místních umělců*⁷⁸

Zároveň jsou pro účely Strategického plánu sledovány tzv. identifikátory. Ukazatelé jsou přiřazeny k jednotlivým cílům. Tzv. „titulkové identifikátory“, které mají zobecnit a srozumitelně vysvětlit změny v dané klíčové oblasti. Indikátory jsou velmi obecné a nejsou podrobněji rozvedeny. V oblasti Kultury, sportu, rekreace a volnočasových aktivit jsou těmito obecnými ukazateli:

- *Spokojenost s kulturou, sportem a volnočasovými aktivitami – tedy míra spokojenosti obyvatel, návštěvníků, turistů a lázeňských hostů s nabídkou těchto aktivit*
- *Výdaje na kulturu, sport a volnočasové aktivity – výše provozních prostředků, investic z rozpočtu města a externích dotací.*⁷⁹

Ostatní instituce – především Lázně Poděbrady, a.s. se zaměřují v kulturní nabídce na vlastní klientelu, které tyto pořady a akce nabízejí. Lázeňským hostům tedy primárně nabízí zábavné kulturní akce, poslech živé hudby, tanec a tyto nabízí ve vlastním měsíčníku „Lázeňský zpravodaj“. Akciová společnost navíc ke kulturnímu dění přispívá, a to jak finančně, tak například propůjčením prostor apod.

V souvislosti s jednotlivými strategickými dokumenty, a především s jejich plněním je pak třeba zmínit jednotlivé plánované akce ve městě. Ty vycházejí nejen z výše zmíněného Strategického plánu města Poděbrady do roku 2025, ale jsou také výsledkem koaličního programu, ke kterému se přihlásilo vedení města.

Plánované akce

- V přípravné fázi je v Poděbradech projekt otočného hlediště.
- Vedení města má do budoucna v plánu osadit domy a významná místa informačními a pamětními deskami. Síť takovýchto desek bude turistovi doplňovat informace o historických architektonických a kulturních památkách.
- Snahou města je v budoucnu zlepšit spolupráci s provozovateli nestátní lázeňské péče a zkoordinovat jejich aktivity, tak aby současně přitáhly do Poděbrad co nejvíce

---

⁷⁸ Strategický plán města Poděbrady do roku 2025 – Vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví [online]. c2011 [citováno 25.7. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1104&p1=2489>.

⁷⁹ Strategický plán města Poděbrady do roku 2025 [online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:<http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1104&p1=2489>.

návštěvníků a zdůraznila se jedinečnost města. Zároveň hovoří o spolupráci se starosty v regionu a zapojení Poděbrad do mezinárodní spolupráce měst na Labi. Kromě toho se ukazuje snaha o spolupráci s Univerzitou Karlovou na zapojení dosud nevyužívaných prostor. Ty by mohly sloužit jako městská galerie nebo by mohly být využity ke kulturním akcím či klubovým aktivitám.

- Město také plánuje odkoupit a opravit budovu Zálužny. Sál Zálužny o kapacitě zhruba 300 osob by měl být využit pro potřeby města, měl by sloužit ke kulturnímu a společenskému vyžití.
- V současnosti bylo sjednoceno nájemné neziskovým organizacím v oblasti kultury a sportu ve městě. Dotační politika ukazuje na snahy města o co největší zprůhlednění systému podpory těchto subjektů.
- Město se uchází o dotaci na rekonstrukci knihovny a zastupitelstvo odsouhlasilo obnovu kulturní památky mariánského sloupu se sochou Panny Marie Svatohorské z roku 1757. Socha z období útěku pruské armády z Českého území zde stála do roku 1972. Plánuje se také oprava hřbitovní kaple projektovaná architektem Fantou.
- Město Poděbrady také plánuje do budoucna uspořádat další akce, které by více atraktivnily lázeňské město. Například Swingový festival či koncert tří houslistů. V příštím roce se také plánuje oslava 540 let od povýšení Poděbrad na město.⁸⁰

---

⁸⁰ Program regenerace městské památkové zóny.[online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:<www.strplan.mesto-podebrady.cz/download.php?soubor_ID=54>.

Průběžná zpráva z poděbradské radnice s datem 1. července 2011.[online].c2011 [citováno 4. 9. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.top09.cz/regiony/stredocesky-kraj/mistni-organizace/mo-okres-nymburk/podebrady/mesto-podebrady-se-snazi-plnit-svuj-volebni-program-v-cele-se-starostou-ladislavem-langrem-a-mistostarostou-ivanem-uhlirem-clen-top-09-6495.html>>.

10. Dotační politika města

Rozpočet města

Rozpočet na rok 2010 byl přijat zastupitelstvem jako vyrovnaný, a to ve výši 473 082,70 tis. Kč. Na konci roku 2010 bylo dosaženo saldo příjmů a výdajů ve výši + 14 230, 20 tis. Kč, což odráží příjmy po konsolidaci, které byly naplněny z 90 % a výdaje po konsolidaci čerpané z 67 %. V porovnání s předchozím rokem byly příjmy vyšší o částku 27 mil. Také výdaje se oproti roku 2009 zvýšily o 8 mil. Kč. Nižší čerpání výdajů je odůvodněno rozpracovaností řady investičních akcí, které byly financovány z dotačních titulů.

Na rozdíl od toho byl v roce 2009 rozpočet sestaven jako přebytkový. Přebytek mezi příjmy v celkové výši 267 430 tis. Kč a celkovými výdaji ve výši 257 430 tis. byl určen jako rezerva na spolufinancování dotačních titulů. Rok 2009 byl však poznamenán finanční krizí. Rozdílem dosažených příjmů a výdajů po konsolidaci vzniklo saldo ve výši -5 239,6 tis. Kč.

Stejně tak jako tomu bylo v roce 2010, také pro následující rok byl sestaven rozpočet vyrovnaný, a to ve výši 444 422,2 tis. Kč. Přičemž výdaje na kulturu činí 16 590,1 tis. Kč.

Následující tabulka uvádí celkové výdaje po konsolidaci v jednotlivých letech a výdaje na odd 33 „Kultura, církev a sdělovací prostředky“:

Tabulka 26 Výdaje po konsolidaci k 31.12 v tis. Kč ⁸¹

Rok	Rozpočet po změnách	Výsledek od poč. roku - skutečnost	rozdíl	v %
2011	444 422,20	x	x	x
2010	473 082,70	318 434,30	-154 648,40	67,00
2009	398 906,00	310 281,00	-88 625,00	78,00
2008	407 323,20	295 244,90	-112 078,30	72,00
2007	317 683,10	260 165,70	-57 517,40	82,00
2006	387 611,70	326 275,90	-61 335,80	84,00

---

⁸¹ Závěrečný účet města Poděbrady za roky 2006 – 2011; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1099&p1=1109>.

Rozpočet města za rok 2011; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1096&p1=1110>.

Tabulka 27 Výdaje po konsolidaci k 31. 12. v tis. Kč za odd 33 - Kultura, církve a sdělovací prostředky⁸²

Rok	Rozpočet po změnách-odd 33	Výsledek od poč. roku	rozdíl	v %
2011	16 590,10	x	x	x
2010	12 551,10	11 041,50	-1 509,60	88,00
2009	16 995,30	14 750,00	-2 245,30	87,00
2008	15 075,00	12 263,40	-2 811,60	81,00
2007	10 862,00	10 256,10	-605,90	94,00
2006	12 120,00	11 601,70	-518,30	96,00
Průměr	13 520,68	11 982,54	x	89,20

Výdaje na kulturu a struktura příjemců dle rozpočtové skladby

Dle rozpočtové skladby, se celkový rozpočet určený na Kulturu, církve a sdělovací prostředky pohybuje v posledních pěti letech mezi 10 – 17 mil. Kč, přičemž tyto položky se do roku 2009 průběžně navyšovaly. V roce 2010 je patrné snížení rozpočtových prostředků na kulturu, přičemž za posledních pět let činí rozpočtovaná částka na odd 33 průměrně 13 520,68 mil. Kč. Rozpočet tedy v těchto letech počítal s výdaji na kulturu, církve a sdělovací prostředky v rozpětí 2,5 – 4 % celkového rozpočtu města. Podle struktury rozpočtových výdajů patří kultura zastoupená odd 33 v lázeňském městě mezi méně podporované podporované aktivity. V roce 2010 pak tvořil rozpočet na kulturu po změnách 2,65 % celkových rozpočtových výdajů. Největší podpora z rozpočtu byla přislíbena v roce 2010 zejména sociálním službám, dopravě, vědě a vzdělávání.

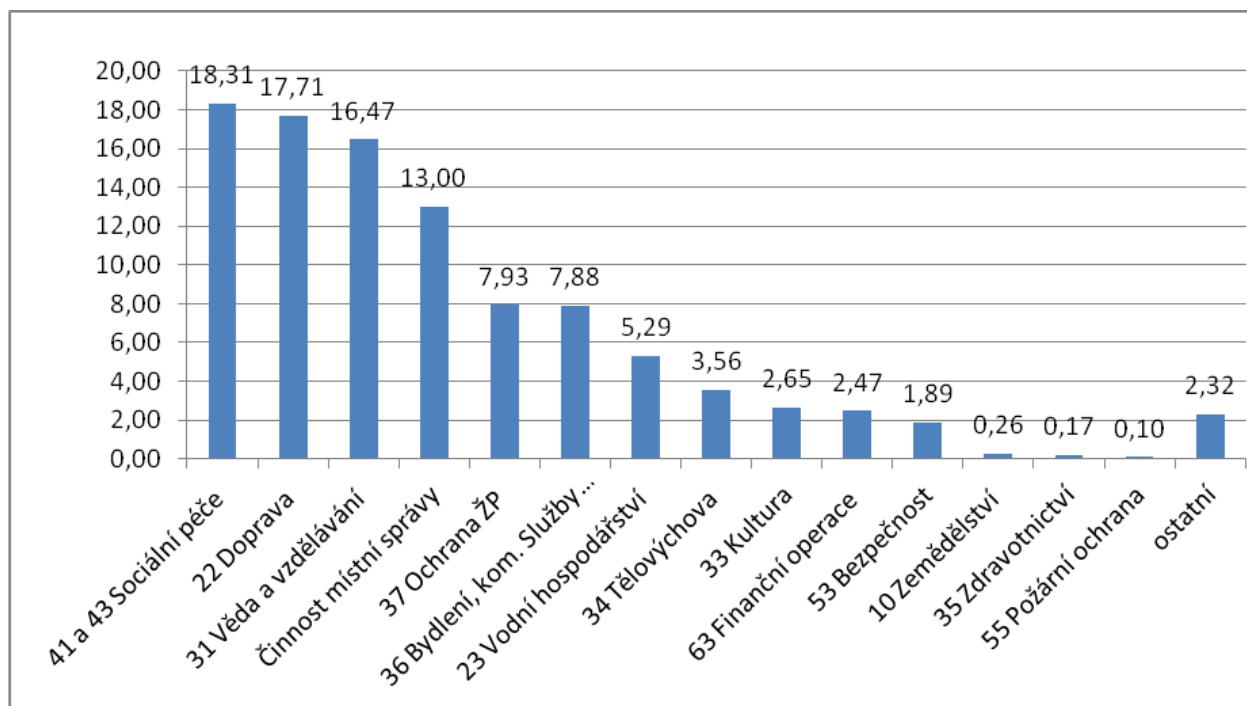
To dokazují následující dvě tabulky:

---

⁸² Závěrečný účet města Poděbrady za roky 2006 – 2010; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1099&p1=1109>.

Rozpočet města za rok 2011; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1096&p1=1110>.

Graf 3 Výdaje po konsolidaci -struktura za rok 2010 ⁸³

Tabulka 28 Podíl odd 33 na rozpočtovaných výdajích ⁸⁴

Rok	Rozpočet po změnách
2011	3,73
2010	2,65
2009	4,26
2008	3,70
2007	3,42
2006	3,13

⁸³ Vlastní graf; Zdroj: Závěrečný účet města Poděbrady za rok 2010; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1099&p1=1109>.

Položka ostatní zahrnuje odd 61-Zastupitelé obcí, Volby-do 1/3 senátu a MZ, Volby do PS parlamentu ČR, odd 52 - Civilní připravenost, Rezerva, odd 64 - Ostatní činnosti.

⁸⁴ Závěrečný účet města Poděbrady za roky 2006 – 2010; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=12349&id_ktg=1099&p1=1109>.

Největší položky dle rozpočtové skladby se vztahují na:

- zájmová činnost (§3392),
- provoz knihovny – tj. Činnosti knihovnické (§ 3314)
- péče o kulturní památky – tj. „Zachování a obnova kulturních památek“ (§3322) a „Pořízení, zachování a obnova hodnot národního historického povědomí“ (§3326).

Další položky se týkají „Ostatních záležitostí kultury, církví a sdělovacích prostředků“ (§ 339), Ostatních záležitostí kultury (§ 3319) a Rozhlasu a televize (§ 3399).

§ 3314 – Činnosti knihovnické

Do rozpočtovaných výdajů na činnosti knihovnické je zahrnován zejména neinvestiční příspěvek a dotace na provoz příspěvkové organizaci Městská knihovna Poděbrady. Ostatní rozpočtové položky se týkají povětšinou obecně nákupu ostatních služeb, oprav a udržování budovy, resp. staveb. V letech 2007 a 2008 činila dotace na provoz 3 607 tis. Kč, přičemž v roce 2008 byla tato celková částka navýšena zejména o zpracování Projektové dokumentace celkové rekonstrukce a přístavby Městské knihovny v Poděbradech pro účely schválení záměru orgánem památkové péče a Radou města – tato byla schválena usnesením č. 310/2008.

V roce 2009 a 2010 činil příspěvek na provoz 3 787 tis. Kč. Ostatní výdaje byly v roce 2009 poskytnuty na studii celkové rekonstrukce a přístavby a výměnu oken, opravu podlah a sociálního zařízení. Město tento rok poprvé podalo žádost o dotaci z ROP na projekt „Rekonstrukce městské knihovny Poděbrady“, přičemž z tohoto projektu nakonec sešlo. Ani v roce 2010 nebyla opět dotace na tento projekt schválena.

§ 3392 Zájmová činnost v kultuře

Dle rozpočtové skladby největší podíl na podpoře zájmové činnosti v kultuře činí obecně v Poděbradech podpora divadla, kina, informačního centra, novin, propagace a tradičních kulturních akcí. Největší podíl tedy tvoří poskytnuté dotace v rámci dotačního řízení na podporu kulturní činnosti na území města Poděbrad, zejména pak pro Kulturní informační centrum, které donedávna zajišťovalo značnou část kulturní nabídky v Poděbradech (Divadlo Na Kovárně, Zámecký biograf a Letní kino) a Poděbradské noviny a Zlatému pruhu Polabí, o.p.s., provozujícímu Turistické informační centrum. Poskytnuté dotace se za posledních pět let průběžně navyšovaly. Dále zahrnuje položka Zájmová činnost v kultuře například výdaje na propagaci a prezentaci města, na Regiontour Brno či Regiony Lysá nad Labem, spolupráci s partnerskými městy, ostatní akce a projekty jako je projekt „Zdravé město“, „Evropský týden mobility“, apod.

V roce 2010 zahrnoval §3392 následující položky:

- Divadlo, kino, informační centrum, noviny, propagace, tradiční kulturní akce
- Zpracování grafického manuálu a loga města Poděbrady
- Evropský týden mobility
- Zdravé město

V rámci rozpočtových výdajů obecně na péči o kulturní památky – tj. odd. 3322, 3326, 3399 a 3319 jsou nejčastěji hrazeny opravy, restaurace a sanace historických kulturních a církevních památek a nemovitostí, nájemné Národní galerii za sbírkové předměty (např. sochy, plastiky apod.) či zhotovení upomínkových nebo pamětních předmětů určených na významné akce v Poděbradech (ocenění města, vítání občánků, pamětní medaile a odměny apod.)

Příkladem může být restaurování kulturní památky a plastická rekonstrukce sochy sv. Jana Nepomuckého v letech 2009 a 2010. Socha pocházející z roku 1761 se nachází u mostu přes Labe. Autorem je poděbradský mistr Josef Bergman. Torzo sochy sv. Jana Nepomuckého bylo téměř 50 let uloženo v depozitáři technických služeb. V roce 2011 byla na původní místo osazena kopie sochy a originál byl umístěn v prostorách městského úřadu a Turistického informačního centra na Jiřího náměstí. Kromě toho byly v posledních dvou letech například restaurovány vitráže v kostele Povýšení sv. Kříže či byla sanována hřbitovní kaple.

V rámci těchto činností sem můžeme pro rok 2010 zahrnout následující výdaje:

- Příspěvek města na restaurování 3 vitráží – kostel Povýšení sv. Kříže.
- Dotace na restaurování vitráží kostel Povýšení.

Dotační politika města

Jak již bylo řečeno, kultura není ve městě spravována samostatným odborem. Ve městě je mnoho možností kulturního vyžití, jejichž financování je upraveno Zásadami pro poskytování dotací z rozpočtu Města Poděbrad či Zásadami pro poskytování grantů z Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrad. Otázky týkající konkrétně vlastní „Kulturní politiky“ město ale nemá samostatně zpracované, ačkoli se o ní v „Dotačních zásadách“ i „Grantových zásadách“ zmiňuje. Problematika kultury je řešena v obsáhlejších koncepčních materiálech města Poděbrady, zejména již zmíněném Strategickém plánu Poděbrady do roku 2025.

Dotace z rozpočtu města

Město Poděbrady v samostatné působnosti podporuje dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů formou účelových dotací kulturní a volnočasové aktivity profesionálů i amatérů. Tyto dotace mají dle „Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu Města Poděbrad“ přispívat k uspokojení kulturních a společenských potřeb a rozvoji občanů Poděbrad. Jsou chápány jako nástroj kulturní politiky

postavený na vícezdrojovém principu financování. Odpovědnost za dotace z rozpočtu nese Odbor vnitřních věcí, oddělení majetku Městského úřadu Poděbrady.

Dotace byly vyhlašovány za poslední dva roky – tedy za rok 2011 a 2010 v celkem šesti výzvách, v roce 2009 to bylo dokonce ve výzvách devíti. Výzvy jsou vyhlašovány ve dvou kolech, oblasti podpory se většinou ale neměnily. Stejně tak se nezměnila ani celková částka určená z rozpočtu na všechny výzvy, a to 5 mil. Kč. Termíny k podávání žádostí se v posledních čtyřech letech mění.

Hlavní oblasti podpory jsou v letech 2010 a 2011 rozděleny do těchto výzev:

- Výzva č. 1: Podpora prezentace uměleckých souborů či jedinců na území města Poděbrady, sloužící na úhradu honorářů vystupujících, jejich dopravu, popřípadě jiné technické zabezpečení produkce a úhradu poplatků autorským sdružením. Tato částka je vyplácena max. do 50 % celkových nákladů.
  - V roce 2010 byl podpořen jeden subjekt v celkové výši 1 810 000,- Kč.
- Výzva č. 2: Podpora prezentace filmové produkce na území města Poděbrady, a to na pronájem nosičů, jejich dopravu, popř. jiné technické zabezpečení projekce a úhradu poplatků autorským sdružením. Maximálně do 70 % celkových nákladů, do roku 2009 tomu bylo do výše 50 % celkových nákladů.
  - Ve výzvě č. 2 byl podpořen v roce 2010 jeden subjekt v celkové výši 995 000,- Kč.
- Výzva č. 3: Podpora vydávání Poděbradských novin. Dotace se týká poskytování tiskařské práce a ostatních technických služeb, a to maximálně do 80 % celkových nákladů.
  - Ve výzvě č. 3 podpořen v roce 2010 jeden subjekt v celkové výši 620 000,- Kč.
- Výzva č. 4: Podpora činnosti turistického informačního centra na území města Poděbrady. Tato dotace je poskytována na veškeré účelně vynaložené náklady, které souvisejí s činností TIC, a to max. do 90 % celkových nákladů
  - Ve výzvě č. 4 podpořen v roce 2010 jeden subjekt v celkové výši 700 000,- Kč.
- Výzva č. 5: Podpora společenských, kulturních a sportovních akcí alespoň regionálního významu konaných na území města Poděbrady, která je poskytována na veškeré účelně vynaložené náklady, a to do výše max. 80 % celkových nákladů. Tedy mezi dotace z rozpočtu města poskytované dle Zásad a Vyhlášení dotačních řízení obecně „na kulturu“ jsou zahrnovány i ty položky, týkající se například činnosti sportovních klubů či sdružení resp. svazy hasičů, ochránců přírody apod.
  - V roce 2010 bylo celkem podpořeno 10 projektů v celkové výši 616 000,- Kč.

- Výzva č. 6: Podpora společenských, kulturních a sportovních akcí alespoň regionálního významu konaných na území města Poděbrady. Tato dotace je poskytována ve druhém kole dotačního řízení a stejně jako v předchozím případě max. do 80 % celkových nákladů. Termín pro podávání žádosti je u poslední výzvy posunut na konec srpna.
  - Celkem byly v roce 2010 podpořeny 3 subjekty celkové výši 46 500,- Kč.

Celkem byly v jednotlivých výzvách v jednotlivých letech rozděleny následující částky:

Tabulka 29 Dotace rozpočtu na kulturní činnost⁸⁵

Rok	2009	2010	2011
Poskytnuté dotace	4 771 000,00 Kč	4 787 500,00 Kč	4 700 500,00 Kč
Požadovaná částka	5 976 000,00 Kč	5 794 571,00 Kč	6 123 067,00 Kč
celková částka určená na výzvy	5 000 000,00 Kč	5 000 000,00 Kč	5 000 000,00 Kč
počet výzev	9	6	6
počet kol dotačního řízení	2	2	2
počet dotovaných žadatelů	15	17	27

Granty

Na významných kulturních počinech však město participuje pomocí grantů z „Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrady“, zřízeného zastupitelstvem města v roce 2007. Fond je upraven Statutem a tvořen z prostředků rozpočtu, darů a příspěvků fondu a vybraných pokut za porušení čerpání fondu.

Samotné poskytnutí grantu z Fondu se řídí dokumentem „Zásady pro poskytování grantů z Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrad“, který je součástí Statutu a kde je tento dotační/grantový systém označen jako nástroj kulturní politiky města. Grantový systém je postaven na vícezdrojovém financování a je spojen financováním nejen kulturních, ale i sportovních a volnočasových aktivit, které výrazně přispívají k naplnění smysluplného využití volného času občanů města a posilují jeho prestiž.

Počet výzev v grantovém řízení se v posledních letech několikrát změnil, avšak za poslední dva roky – tedy za rok 2011 a 2010 celkem v osmi výzvách. Výzvy jsou vyhlašovány ve dvou kolech, přičemž celková částka určená na podporu je v posledních čtyřech letech stabilně 2 090 000 Kč. Udělení grantu je možné maximálně do výše 80 % skutečných nákladů na akci, nejvýše však do 50 % veškerých nákladů neceloroční činnosti organizace. Na činnost se

---

85 Dotace, Město Poděbrady; [online]. c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW: < http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2474&p1=2776 >.

uděluje maximálně ve výši 50 %. Nevyužité prostředky z fondu se převádějí do dalšího roku.⁸⁶

Hlavní oblasti podpory jsou v letech 2010 a 2011 rozděleny do těchto výzev:

- Výzva č. 1: Podpora činnosti sportovních oddílů a klubů. V roce 2010 bylo podpořeno 12 subjektů v celkové výši 800 000,- Kč.
- Výzva č. 2: Podpora volnočasových aktivit organizovaných ostatními právními subjekty mimo sportovní oddíly a kluby. Celkem bylo v roce 2010 podpořeno 10 subjektů v celkové částce 164 000,- Kč.
- Výzva č. 3: Podpora společenských, kulturních a sportovních akcí reprezentujících Poděbrady mimo území města a zahraniční spolupráce. Celkem bylo v roce 2010 podpořeno 6 subjektů v celkové částce 80 000,- Kč.
- Výzva č. 4: Podpora společenských, kulturních a sportovních akcí alespoň regionálního významu konaných na území města Poděbrady. Celkem bylo v roce 2010 podpořeno 17 subjektů v celkové částce 114 000,- Kč.
- Výzva č. 5: Podpora volnočasových aktivit handicapovaných a sociálně vyloučených osob organizovaná občanskými sdruženími. Celkem byly podpořeny 3 subjekty v celkové částce 80 000,- Kč.
- Výzva č. 6: Podpora veřejně přístupných aktivit pořádaných státem uznanými sbory působícími na území města Poděbrady. Ve výzvě č. 6 byl podpořen jeden žadatel v celkové částce 20 000,- Kč.
- Výzva č. 7: Příspěvek na úhradu nákladů spojených s pronájmem prostor pro celoroční činnost organizací, které se zaměřují na volnočasové aktivity dětí mládeže. Celkem bylo podpořeno 8 žadatelů v celkové výši 250 000,- Kč.
- Výzva č. 8: Podpora sportovních aktivit na vrcholové výkonnostní úrovni provozované na území města Poděbrady nebo poděbradskými občany. Celkem byli podpořeni 4 žadatelé v celkové výši 400 000,- Kč.

---

⁸⁶Statut Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrady[online]. c2011 [citováno 4. 6. 2011], Dostupný z WWW:< http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=1464&query=statut+fondu&p1=61 >.

Zásady pro poskytování grantů z Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrad

Celkem byly v jednotlivých výzvách v jednotlivých letech rozděleny následující částky:

Tabulka 30 Granty poskytnuté z Fondu sportu, kultury a volného času Města Poděbrady ⁸⁷

Rok	2008	2009	2010	2011
Poskytnuté granty	1 987 752,00 Kč	2 144 800,00 Kč	1 908 000,00 Kč	X
Požadovaná částka	4 656 272,00 Kč	3 543 549,00 Kč	4 287 672,00 Kč	X
Celková částka určená na výzvy	2 090 000,00 Kč	2 090 000,00 Kč	2 090 000,00 Kč	2 090 000,00 Kč
Počet výzev	9	10	8	8
Počet kol grantového řízení	4	2	2	X
Počet grantových žádostí	73	66	61	X

---

⁸⁷ Granty „Město Poděbrady“; [online]. c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW: <http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=2475&p1=1111>.

11. Programy Evropské unie – Strukturální fondy

Kromě financování subjektů formou dotací či grantů z rozpočtu města či Středočeského kraje, využívá město Poděbrady také finanční prostředky z programů EU. Město žádá zejména v rámci regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy (ROP NUTS II). Konkrétně pro oblast kultury za současné programové období nebyly žádné projekty vytvořeny. V rámci ROP NUTS II Střední Čechy byly v programovém období 2007-2013 v Poděbradech podpořeny tyto projekty města:

- Důstojně po stopách nejstarší historie města Poděbrady. Projekt zaměřený na rekonstrukci dlažby historicky nejstarších ulic ve městě, zejména pak ulice Na Dláždění. Projekt byl předán veřejnosti k užívání v rámci oslav „Dne Poděbrad“ 4. března 2011.
- Zvýšení kapacity a modernizace MŠ Poděbrady - Poděbradská 61/VII. V rámci projektu byla navýšena kapacita mateřské školy, dále byla modernizována a zateplena. Projekt byl oficiálně předán veřejnosti k užívání v rámci oslav „Dne Poděbrad“ 4. března 2011.

Další projekty:

- Barevný svět kostiček pro předškoláky na levém břehu Labe – novostavba MŠ Polabec
- Bezbariérová zdravá škola T. G. Masaryka Poděbrady -
- Veřejné sportoviště Na Valech
- Jubilejní dům Poděbrady - Zdravotní středisko přístupné všem
- Za každodenními cíli v Poděbradech bezpečně vnitroměstskou cyklostezkou
- Za každodenními cíli v Poděbradech bezpečně vnitroměstskou cyklostezkou II
- Rekonstrukce autobusových zastávek v Poděbradech
- Revitalizace lázeňské promenády od nádraží ke květinovým hodinám

Dále město žádalo o prostředky ze strukturálních fondů, nejčastěji v rámci OP Životní prostředí (např. Regenerace parku u Havířského kostelíka v Poděbradech), OP Vzdělání a konkurenceschopnost či Integrovaného operačního programu.⁸⁸

---

⁸⁸ Dotace, Regionální informační servis;[online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.risy.cz/cs/dotace>>.

Projekty města; [online].c2011 [citováno 17. 10. 2011], Dostupný z WWW:<<http://www.mesto-podebrady.cz/profil.asp?p1=56>>.

12. Shrnutí

Jednou z nejpodstatnějších silných stránek Poděbrad je geografická poloha a dopravní dostupnost města. Ta je dána zhruba 50km vzdáleností od hlavního města, což znamená i pro zahraničního návštěvníka dobré napojení na mezinárodní dopravu, a zejména na letiště. K dobré dostupnosti města velmi přispívá blízkost dálnice D11, která zaručuje rychlé spojení osob na Prahu a na Hradec Králové. Z Prahy a okolních měst sem jezdí pravidelné autobusové linky a další spoje zajišťuje hustá železniční síť. Poděbrady se nachází v rovinatém terénu vhodném pro rekreační sporty jako je pěší turistika, in-line bruslení či jízdu na kole. V současné době jsou zde dvě cyklotrasy vedoucí podél Labe do okolních měst a také dvě vnitroměstské cyklostezky. Jezdeckví, tenis, golf a výletní loď skýtají další příležitosti města. Připočteme – li ke geografické poloze rekreační možnosti v Poděbradech, lázeňskou tradici a přírodní bohatství v podobě léčivých minerálních vod, není potom divu, že jsou Poděbrady oblíbenou lázeňskou destinací. Nadto mají také obrovský potenciál oblíbeného a dobře dostupného výletního místa, kam může vyrazit celá rodina za sportem, odpočinkem a zábavou také z blízkých měst a Prahy. Zároveň lákají klidem a lázeňskou atmosférou, kterou doplňuje řada kulturně-společenských akcí.

Lázně Poděbrady jsou jedním z předních pracovišť pro léčbu chorob srdce, pohybového a zažívacího ústrojí a látkové výměny. Obvykle se zde návštěvníci zdržují v souvislosti s lázeňskou péčí v řádu několika týdnů a krátkodobé pobyty či jednodenní výlety do Poděbrad z hlediska návštěvnosti nepatří k nejčtenějším. V posledních letech se akciová společnost Lázně Poděbrady zaměřila také na kratší pobyty pro samoplátce, zaměřené na relaxaci a wellness. Avšak tyto služby jsou širší veřejností vnímány jako finančně nákladné a konkurence ostatních lázeňských míst v ČR i ve střední Evropě je značná, a to zejména v kvalitě poskytovaných lázeňských, restauračních a ubytovacích služeb. Problematická je v tomto směru také sezónní omezenost cestovního ruchu ve městě. Navíc v současné ekonomické situaci, která vede k rozpočtovým škrtnům v podstatě ve všech oblastech – včetně zdravotnictví, je právě v oblasti lázeňství připravována Ministerstvem zdravotnictví novela vyhlášky, jež má omezit úhrady lázeňské péče ze zdravotního pojištění. Je pravdou, že lázeňství je pro Poděbrady zcela zásadní a jakákoliv skoková změna jednomu z nejvýznamnějších podnikatelských subjektů - Lázním Poděbrady, a.s. - rozhodně neprospěje. V současné době je však vyhláška v připomínkovém řízení a konkrétní dopady na trh práce, dodavatele služeb a cestovní ruch není možné v tuto chvíli bez hlubší analýzy předjímat.

V rámci „Strategického plánu města Poděbrady do roku 2025“ byly v roce 2008 vytvořeny jednotlivé cíle a vize pro oblast lázeňství a cestovního ruchu. Zde byla již konkrétně stanovena problematika, na kterou by se město mělo zaměřit. Ve městě je patrna snaha tyto cíle a vize postupně naplňovat a tudíž přispívat k tomu, aby se v Poděbradech vybudovalo renomé oblíbené lázeňské a turistické destinace.

To samé platí i pro oblast kultury. Ta je v Poděbradech řešena v rámci výše zmíněného strategického dokumentu. Praktická realizace aktuálních potřeb kultury je však vždy složitější. Na tomto místě je zapotřebí podotknout, že se v Poděbradech v oblasti kultury daří tyto aktuální kulturní potřeby řešit tak, aby byly naplněny cíle a vize v tomto dokumentu, který byl přijat předchozím vedením města. Zároveň se daří posupně naplňovat i koaliční program, ke kterému se současné vedení města přihlásilo. Což svědčí především o uváženosti a promyšlenosti jednotlivých kroků.

Město má bohatý kulturní život, který souvisí zejména s lázeňskou tradicí. Nabídka a správa kulturního dění je rozdělena mezi soukromý i veřejný sektor. Většina této nabídky je totiž spravována původně Kulturním informačním centrem, nyní Městským kulturním centrem a také soukromým subjektem Lázně Poděbrady, a.s. V současné době zde tudíž nalezneme také mnoho kulturních akcí přímo v režii Lázní Poděbrady, která se zaměřuje více na lázeňské hosty, avšak nabídka je určena i ostatním. Pestrost nabídky pro obyvatele a návštěvníky Poděbrad je mimo jiné podmíněna spoluprací mezi subjekty uvnitř města. Na základě vize, ale i koaličního programu se město snaží udržovat i vzájemnou komunikaci s významnými podnikateli a nacházet společná témata rozvoje města. Dobrým výsledkem je například společné zahájení lázeňské sezóny se všemi lázeňskými organizacemi.

Lázeňská tradice, potenciál města a spolky působící v tomto městě jsou předpokladem atraktivního města. Dobře programově formulovaná samostatná kulturní politika by tak patrně pomohla lépe nasměrovat Městské kulturní centrum a ostatní subjekty kultury k vytvoření celistvé kulturní nabídky. To by ve svém důsledku napomohlo propagaci města.

Plnění cílů stanovených pro podoblast kultury dokládá řada již hotových či rozpracovaných projektů či akcí. V tomto ohledu je jedním ze zásadních kroků také sloučení Městské knihovny a Kulturního informačního centra do jediné instituce - Městského kulturního centra, příspěvkové organizace města Poděbrady. Pod něj bude spadat Divadlo Na Kovárně, Zámecký biograf a kavárna. Většina kulturních aktivit ve městě, včetně služeb knihovny, bude zastřešena právě pod jedinou institucí zřizovanou městem. Lze očekávat, že tento krok povede k jasnému vztahu mezi zřizovatelem a jím zřizovanou příspěvkovou organizací. Jasný by měl být rozpočtový a účetní vztah organizace a zjednoduší se i již zmiňovaná komunikace mezi touto příspěvkovou organizací a ostatními subjekty ve městě. Součástí MKC bude tedy i Divadlo Na Kovárně, které svou kapacitou nevyhovuje pro konání větších akcí. V souvislosti s absencí kulturního domu se město snaží vyřešit otázku odpovídajícího kulturního a společenského sálu, má v plánu vybudování otočné scény, která by v letních měsících město Poděbrady zatraktivnila.

Nejen díky těmto, ale mnohým dalším plánům a počínům tak město ve výsledku plní stanovená předsevzetí, vytváří image turisticky atraktivního lázeňského místa s množstvím společenského a kulturního vyžití a především slouží občanům.

Závěrem

Cílem tohoto materiálu nebyla komparace ve smyslu porovnání obou měst. Jediné co obě města spojuje a v čem jsou srovnatelná, je přibližně stejný počet obyvatel a zároveň současný stav, kdy zřizují jedinou příspěvkovou organizaci v oblasti kultury. V Českém Krumlově je to Městská knihovna a v Poděbradech je to aktuálně Městské kulturní centrum, které vzniklo v letošním roce. Města mají řádově srovnatelný rozpočet, což ale neznamená stejné procento veřejných výdajů na kulturu.

Materiál se věnuje nejprve obecné charakteristice měst, jako je: historie města, počet obyvatel, oblast školství, nezaměstnanost, ubytovací kapacity. Dále jsme se detailně zabývali strukturou veřejných služeb kultury, koncepcí kultury a jejími prioritami a zejména dotační a rozpočtovou politikou v oblasti kultury. Obě města podporují tuto oblast formou dotací zřizovaným organizacím a grantovými programy. Účastní se kulturního dění prostřednictvím městských slavností, festivalů a akcí. V obou městech nalezne návštěvník infocentra, která nabízejí množství propagačních materiálů, včetně místních novin. Dobré informovanosti a konec konců také dobré image města výrazně napomáhají webové stránky s přehlednými a aktualizovanými informacemi. Obě města podporují oblast kultury v rámci cestovního ruchu. Avšak Český Krumlov se opírá především o cestovní ruch a památky, Poděbrady o lázeňství. Města jsou tudíž natolik specifická, že by jejich porovnávání v některých oblastech nebylo ani možné, a už vůbec ne účelné.

Je důležité zde připomenout roli kultury obecně, tj. její vliv na společnost jako celek. Případná absence veřejných služeb kultury se totiž může negativně projevit v oblastech, jako jsou např. vzdělanost obyvatelstva, jejich identifikace s místem. V neposlední řadě může mít tato absence podíl na vzniku sociopatologických jevů.

Současná ekonomická situace je však taková, že finanční krize a napjaté rozpočty nedovolují městům rozvinout veškeré aktivity v takové míře, jak by si jistě jejich vedení představovalo. Analyzovaná města jsou svým rozpočtem svázána a s ohledem na tuto situaci by bylo bláhové domnívat se, že bude kultura nejpalčivější otázkou, kterou města řeší. Přesto je u vedení obou měst patrné značné úsilí neochudit své obyvatele a návštěvníky o tyto služby kultury. I když jsou možnosti v některých případech velmi omezené.

V Poděbradech a v Českém Krumlově kulturu rozhodně nezanedbávají. Města mají vypracovány strategické materiály, v nichž jsou stanoveny priority a vize, které jsou dle možností postupně naplňovány.

Studie tak může přispět k formování reálné kulturní politiky ČR, a to včetně dotační politiky MK v situaci, kdy oblast kultury je především (až na oblast památkové péče) v samostatné působnosti samosprávy, tedy obcí a krajů ČR. Na příkladu dvou spíše menších obcí lze dokumentovat, jaké postavení má oblast kultury v jejich strategických dokumentech. Je považována za jeden z klíčových předpokladů trvale udržitelného života (v Poděbradech jako

tzv. zdravého města). Posláním veřejných kulturních služeb zabezpečovaných jak vládními, tak nevládními organizacemi je především uspokojování kulturních potřeb obyvatelstva. Je zřejmé, že se obě města snaží využít potenciálu, který mají k dispozici. V Českém Krumlově je výjimečná atmosféra zachovaného historického sídla zapsaného na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO a Poděbrady těží z lázeňské tradice i současnosti. Jsou si vědoma výhodnosti spojení oblasti kultury s turistickým ruchem. Obě města podporou uměleckých aktivit a kulturních akcí jako jsou přehlídky a festivaly chtějí povzbudit kreativitu obyvatel. Festivaly plní zároveň roli image místa jako kulturního centra, v němž se dobře žije. Většina z těchto tezí platí pro českou kulturu jako celek.

- Aktivity měst v oblasti kultury jsou v analýze zasazeny do širšího kontextu. Nelze se totiž zabývat odděleně veřejnými službami kultury. Kulturu, cestovní ruch, vzdělání, sociální oblast, dopravu, a mnohé další oblasti lze striktně rozdělit pouze „na papíře“. Prakticky však jakýkoliv počín v jedné oblasti ovlivňuje oblast jinou a výsledky se vzájemně doplňují a překrývají. Nemluvě o návaznosti na veřejné rozpočty a finance z veřejných zdrojů, bez nichž by jakákoliv akce jednoduše nebyla uskutečnitelná. Proto je účelné tyto širší souvislosti především v úvodní části analýzy uvést.
- Obě města zabezpečují veřejné služby kultury formou příspěvkových organizací zřizovaných samosprávnými orgány v kombinaci s nestátními neziskovými organizacemi, což je stále jeden z nejvhodnějších způsobů zabezpečení tak specifických veřejných služeb. Tento trend je realizován prakticky v celé České republice.
- Obě města jsou si vědoma svého potenciálu a využívají ho. Mohou tak posloužit jako příklad kreativního nakládání s tím, co je pro každé z nich specifické. Jinak řečeno jsou zde patrné snahy vedení města o využití příležitostí a možností tak, aby měla města nejen návštěvníkům, ale i svým občanům skutečně co nabídnout.
- Na to navazují mnohé akce a festivaly nabízející celoroční kulturní vyžití. Do těchto akcí jsou pak „vtaženy“ co nejširší vrstvy obyvatelstva, což povětšinou vede k všestranné spokojenosti. Město, které dává možnost prezentaci profesionálním i amatérským jednotlivcům i seskupením, tak vytváří nezáměrně podhoubí pro volnočasové aktivity obyvatelstva a prevenci nežádoucích jevů. V konečném důsledku se tak vytváří image města, kde se stále něco děje. Města, kde jsou obyvatelé a návštěvníci spokojeni, kam se rádi vrací.
- Města přispívají na kulturu ze svých rozpočtů větší částkou, než je podpora kultury v celostátním měřítku, tedy částka plynoucí ze státního rozpočtu na kap. 334 – Ministerstvo kultury. Přestože vyčlenit na tyto aktivity finance z rozpočtu ÚSC je mnohdy náročné, i tak města ve svých rozpočtech na kulturu pamatují a nepodceňují její význam. Což nelze srovnávat s podporou kultury prostřednictvím kapitoly 334, která se dlouhodobě pohybuje pod 1 % výdajů státního rozpočtu.